

DVOJPĚŠCI

Dvojpěšci se v šachové partii vyskytují poměrně často, a proto je třeba nejen vědět jak pozice s nimi hodnotit, ale především jak takové pozice hrát. V šachové literatuře není dané téma podrobně rozebíráno, i když poučení nalézt lze (mj. můj kolega a přítel IM Josef Juřek věnoval jednu z „Kapitol strategie“ v naší příručce z r. 1999 právě dvojpěšcům), po delší úvaze jsem se však rozhodl pokusit se o širší pojednání.

Na úvod opakování o charakteristických vlastnostech dvojpěšců:

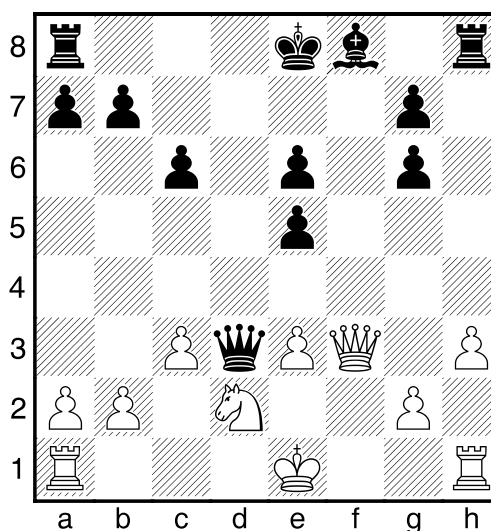
- Izolovaní dvojpěšci jsou (až na řídké výjimky) vždy slabí.
- Pěšcové formace, které obsahují dvojpěšce, mají sníženou útočnou sílu. Ta se projeví především při tvorbě volného pěšce. Zatímco formace pěšců a2, b2, c2 proti a7, b7 vytvoří volného pěšce snadno, formace a2, b2, b3 proti a7, b7 toho nemá šanci dosáhnout.
- Obranná síla dvojpěšce má sílu normální pěšcové struktury, někdy je dokonce i lepší.
- Obvyklá kompenzace za dvojpěšce je otevřený či polootevřený sloupec, který vzniká při zrodu dvojpěšce.
- V boji o centrum mohou být dvojpěšci dokonce výhodou (vytvářejí opěrné body pro figury)!
- V koncovkách vyniká slabost dvojpěšce, dvojpěšec také ztěžuje uplatnění výhody.
- Hodnocení pozice s dvojpěšci musí být vždy komplexní (nesmíme se upnout jen na pěšcovou strukturu, je třeba vnímat i aktivní možnosti figur apod.).

A) Dvojpěšec jako slabina

BRONŠTEJN – TARTAKOWER
SALTSJOBADEN, 1948

1. e4 c6 2. Jf3 d6 3. d4 Sg4 4. h3 Sh5
5. Se3 Jf6 6. Jbd2 Jbd7 7. c3 Sg6 8. e5
Jd5 9. e6 fxe6 10. Se2 e5 11. dxe5 Jxe5
12. Jxe5 dxe5 13. Sh5 Jxe3 14. Sxg6+
hxxg6 15. fxe3 Dd3 16. Df3 e6

Diagram č. 1

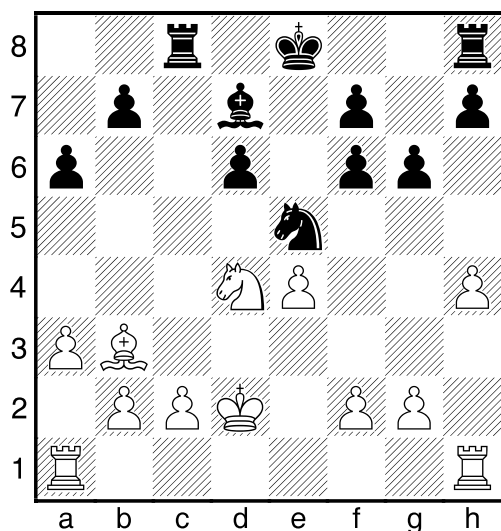
Hodnocení pozice: Černý má izolovaného!!! dvojpěšce, který je velmi slabý. Slabé je také pole před ním (e4), na kterém se může ustát bílý jezdec. Kompenzaci žádnou nemá, protože sloupce „d“ a „f“ jsou otevřené i pro bílého. Navíc střelec černého je špatný. Všechny tyto nevýhody černého vyniknou především v koncovce, proto: 17. De4! Dxe4 18. Jxe4 Se7 19. Ke2 Vd8 20. Vad1 0–0 21. Vxd8 Vxd8 22. Vf1 b6 23. Jf2 Vd5?! Podivný manévř věže ještě zhoršuje postavení černého. 24. Jd3 Sf6 25. Jb4 Vb5 25. ... Vd6 26. Vd1! 26. a4 Vc5 27. e4 b5 28. a5 Sd8 29. Va1 Vc4 30. Kd3 Se7 31. Ja6 Va4 Věž černý zachránil jen za cenu přechodu do úplně prohrané koncovky. 32. Vxa4 bxa4 33. Jb8 a3 34. bxa3 Sxa3 35. Jxc6 Sc5 36. Kc4 Sg1 37. Kb5 Kf7 38. Ka6 Kf6 39. Jxa7

**Kg5 40. g3 Sf2 41. c4 Kf6 42. Jc8 Sxg3
43. c5 1–0**

BRONŠTEJN – OLAFSSON
PORTOROŽ, 1958

**1. e4 c5 2. Jf3 d6 3. d4 cxd4 4. Jxd4 Jf6
5. Jc3 a6 6. Sc4 Jbd7 7. a3 g6 8. h4 Je5
9. Sb3 Sg7 10. Sg5 Da5 11. Dd2 Sd7
12. Sxf6 Sxf6 13. Jd5 Dxd2+ 14. Kxd2
Vc8 15. Jxf6+ exf6**

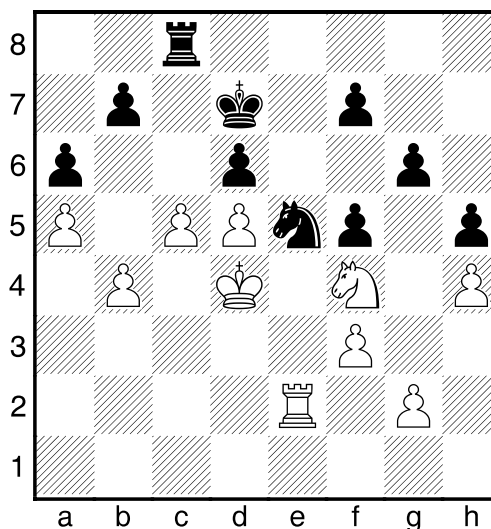
Diagram č. 2

Bílý má převahu díky izolovanému pěšci d6 a opěrnému bodu d5 (dvojpěšec tedy není slabý, přesto by pozice černého byla lepší, kdyby pěšec f6 stál na e7). **16. Vad1 Ke7 17. Sd5 Sc6 18. b3 Sxd5?** Šance bylo třeba hledat ve věžovce po 18. ... f5!? 19. Sxc6 Jxc6 20. Jxc6+ Vxc6 21. exf5 Vhc8. **19. exd5 f5 20. c4 Kd7 21. f3 h5 22. Vc1 Vc7 23. a4 Ve8 24. Vhe1 Kd8 25. Ve2 Jd7 26. Vxe8+ Kxe8 27. a5!** Nutné zajištění dámského křídla. **27. ... Je5 28. Je2 Kd7 29. Kc3 Vc8 30. Kd4 Ve8 31. Jf4 Kc7 32. b4 Kd7 33. Vc2 Kc7 34. Ve2 Kd7 35. c5 Vc8** Černý se brání vynalézavě (i když pasivně), jak má bílý ztěci jeho postavení?

Viz diagram č. 3

Diagram č. 3

36. Vxe5! Rázná oběť kvality ruší obranu soupeře. Propočítat její důsledky nebylo pro Bronštejna problém. A pro Vás? **36. ... dxe5+ 37. Kxe5 Ve8+** Ani jiné tahy černého nespasily. 37. ... Ke7 38. d6+ Kd7 (38. ... Ke8 39. Jd5 +–) 39. Kf6 Ve8 40. Kxf7 Ve3 41. Kxg6 Vb3 42. Jxh5 Vxb4 43. Jf6+ Ke6 44. h5 Vh4 45. h6 +– **38. Kf6 Ve3 39. Kxf7 Vb3 40. Jxg6 Vxb4 41. Je5+ Kc8 42. d6 Vb2 43. Ke8 Vd2 44. Jg6 Kb8 45. g3 Vd1 46. Je7 1–0**

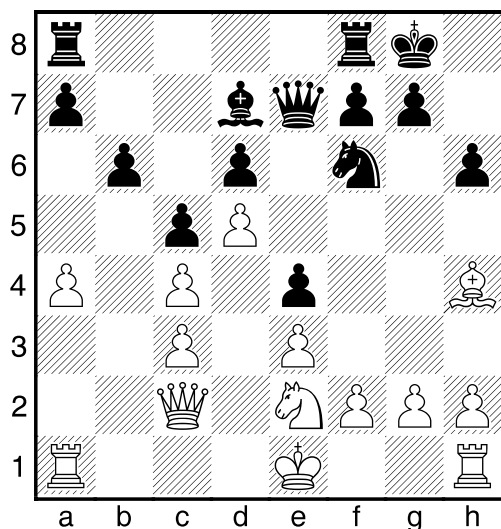
BAGIROV – KUZMIN
BAKU, 1977

**1. d4 Jf6 2. c4 e6 3. Jc3 Sb4 4. Sg5 c5
5. d5 h6 6. Sh4 Sxc3+ 7. bxc3 d6 8. e3 e5
9. Sd3 e4 10. Sc2 Jbd7 11. Je2 De7 12. Sa4
0–0 13. Sxd7 Sxd7 14. a4 b6 15. Dc2**

Viz diagram č. 4

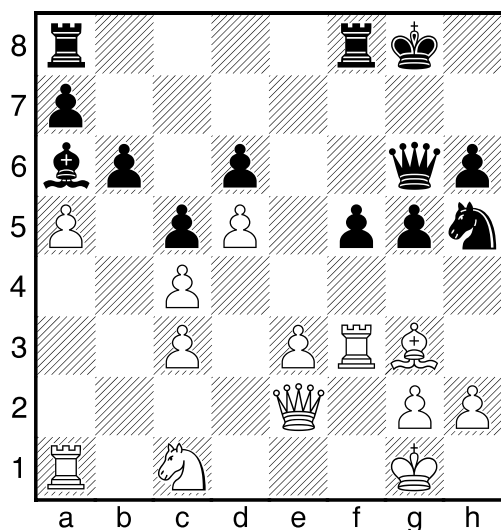
Typická pozice vzniklá z Nimcovičovy indické. Bílý má slabého dvojpěšce c3, c4 a záleží jen na něm, jestli dokáže získat protišance aktivní hrou. **15. ... Sc8** Chystá se obtěžovat pěšce c4. **16. 0–0?** Rozhodující pozici chyba, nutné bylo 16. Sxf6 Dxf6 17. Dxe4 Sf5 18. Df3 De5 s hodně nejasnou hrou. **16. ... g5!** Brání uvedené hroz-

Diagram č. 5

bě. 17. Sg3 Sa6 18. Da2 Jh5 S jasnou hrozbou postupu f-pěšce. 19. Jc1 f5 20. De2 Df7 21. f4 21. Sxd6 Vfd8 22. Se5 Vxd5 —+ 21. ... exf3 22. Vxf3 Dg6 23. a5

Diagram č. 6

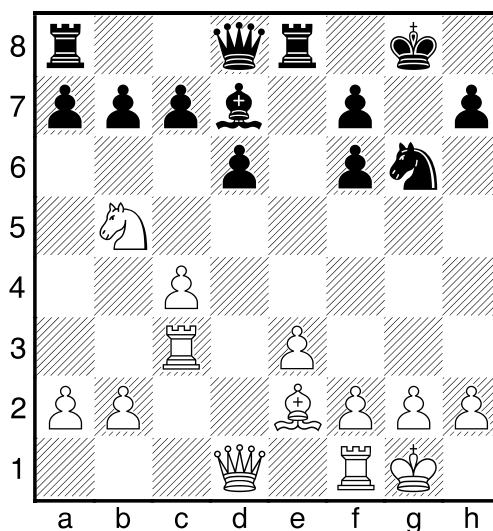
23. ... f4! Zcela dle Steinitze: „Strana mající převahu musí útočit.“ 24. exf4 gxf4 25. Sf2 Vae8 26. Df1 Ve4! 27. axb6 Sxc4 28. Dd1 axb6 29. Va4 b5 30. Va6 Ve5 31. Sxc5 Vfe8 32. Kf2 Ve1 33. Vxd6 Dc2+! 0–1 Pěkný trik na závěr.

Že byl Alexandr Aljechin velkým mistrem kombinace asi víte, ale následující partie dokazuje, že ani strategie mu nebyla cizí.

ALJECHIN – YATES SEMMEERING, 1926

1. c4 e5 2. Jc3 Jc6 3. Jf3 Jf6 4. d4 exd4 5. Jxd4 Sb4 6. Sg5 0–0 7. Vc1 Ve8 8. e3 d6 9. Se2 Je5 10. 0–0 Sxc3 11. Vxc3 Jg6 12. Jb5 Sd7 13. Sxf6 gxf6

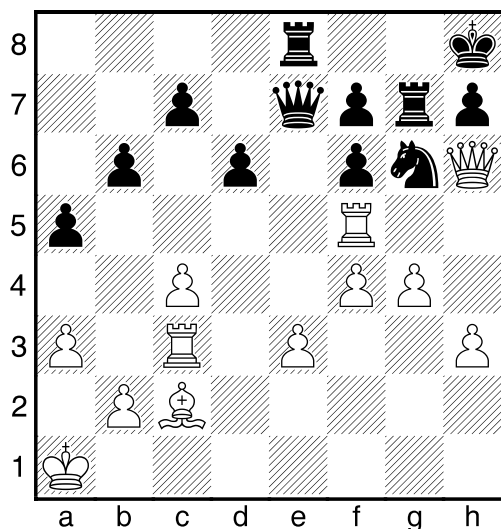
Diagram č. 7

Situace je samozřejmě výhodná pro bílého, ale uplatnění převahy je ukázkové. 14. Sd3 Kh8 Výměna na b5 by bílému nevadila. 15. Jd4 Vg8 16. Dh5 Df8 17. f4 Odnímá černému jezdcí pole e5, slabost pěšce e3 není podstatná. 17. ... Ve8 18. Vf3 Vg7 19. Jf5! Vynucuje výhodnou výměnu. 19. ... Sxf5 20. Sxf5 De7 21. Sc2 Veg8 22. g3 Dd7 23. Vf2 De7 24. Kf1! Černý se svým izolovaným dvojpěšcem nemá aktivní plán, naopak plánem bílého je útok na královském křídle, proto Aljechin zahajuje přesun krále. 24. ... Vd8 25. Vd2 b6 26. Dd5 Vgg8 27. Df5 a5 28. Ke1 De6 29. Dh5 De7 30. Kd1 Vg7 31. Kc1 Jf8 32. Sf5 Ve8 33. g4 Jg6 34. a3 Dd8 35. Sc2 Dc8 36. Kb1 Je7 37. h3 Jg6 38. Dh6 Dd8 39. Ka2 Je7 40. Ka1 40. Dxf6? Jd5! 40. ... Jg6 41. Sa4 Veg8 42. Sd1 De7 43. Sc2 Jf8 44. Vd5 Jg6 45. Vf5 Ve8

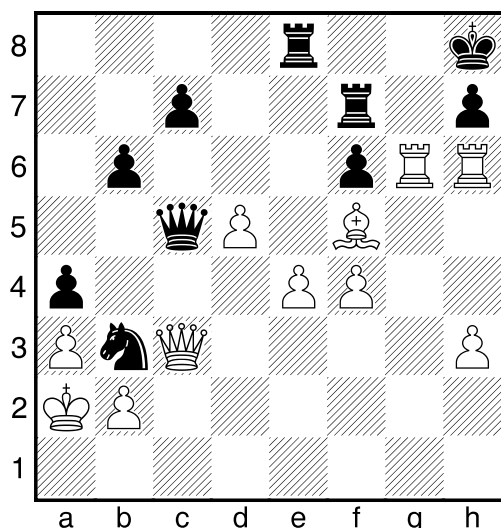
Viz diagram č. 8

Diagram č. 8

Po 30 tazích manévrování přistupuje bílý k akci. **46. g5! fxc5 47. Vxg5 Df8 48. Vh5** Zisk kvality **48. f5 Je5 49. f6 Vg6 50. Dxf8+ Vxf8 51. Sxg6 fxc6** k výhře nevede. **48. ... Dg8 49. Ka2 Jf8 50. Df6 Jd7 51. Dd4 f6 52. Sf5 Df8 53. Vh6 Vge7 54. Vh5 Jc5 55. Vc2!** Zapojuje poslední rezervy. **55. ... Vg7 56. Vg2! Vee7 57. Vg4! a4 58. Vh6 Vgf7 59. Vgg6 Jb3 60. Dc3 d5 61. cxd5 Ve8 62. e4 Dc5**

Diagram č. 9

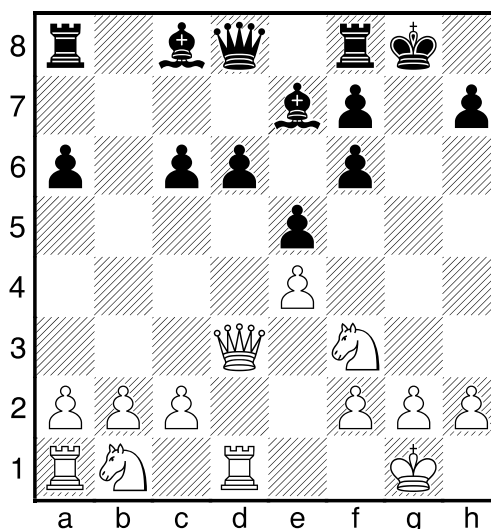
Dokážete zakončit partii tak jako Aljechin? **63. Vxh7+! Kxh7 64. Vxf6+ Kg7 65. Vg6+ Kf8 66. Dh8+ Ke7 67. Ve6+ Kd7 68. Dxe8#**

SZABÓ – KOTOV

BUDAPEŠŤ – TURNAJ KANDIDÁTŮ, 1950

1. e4 c5 2. Jf3 d6 3. d4 cxd4 4. Dxd4 Jc6 5. Sb5 a6 6. Sxc6+ bxc6 7. 0–0 e5 8. Dd3 Se7 9. Vd1 Jf6 10. Sg5 0–0 11. Sxf6 gxf6

Diagram č. 10

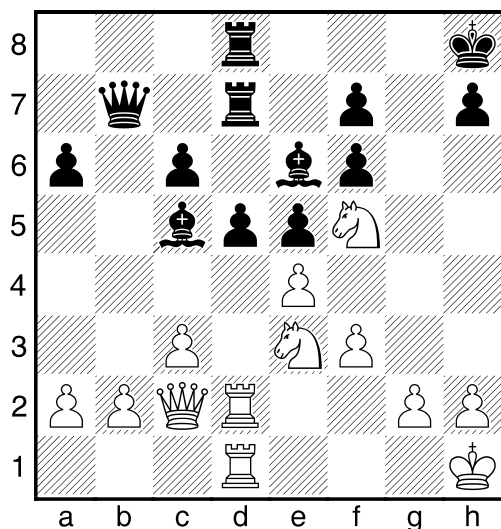

Bílý s lehkým srdcem odevzdal oba střelce a vytvořil soupeři slabého dvojpěšce. Situace ale není vůbec jednoznačná, jelikož kromě dvojice střelců má černý i pěšcovou převahu v centru. **12. Jh4 Kh8 13. Jd2** Tohoto jezdce je třeba umístit na e3. **13. ... Sg4 14. Ve1 d5 15. Jf1 Vg8 16. Je3 Se6 17. c3 Da5 18. Jhf5** Bílý uskutečnil svůj strategický plán – blokádu slabého dvojpěšce, ale černý má stále dobré protišance. **18. ... Sf8 19. Ved1 Db5 20. Dc2 Db7 21. Vd2 Sc5 22. Vad1 Vad8 23. Kh1 Vd7 24. f3 Vgd8?** Nedoceňuje situaci, nutné bylo vložit výměnu na e3 s nejasným postavením.

Viz diagram č. 11

25. exd5! cxd5 25. ... Sxe3 26. dxc6 Vxd2 27. Vxd2 Vxd2 28. Dxd2! Sxd2 29. cxb7 +- 26. Jg4 e4 27. Jd4 f5 Snaží se přiostrit situaci, ale ani po **27. ... Sxd4 28. Vxd4 Sxg4 29. fxc4** není situace černého příliš růžová. **28. Jf6 Vd6 29. Jb3!** S konečnou platností rozhoduje partii. **29. ... Se3 30. fxe4!**

Diagram č. 11

Sxd2 31. Dxd2 fxe4 31. ... dxe4 32. Jd4 Vg8 33. Dh6 Vg7 34. Jh5! +- 32. Dd4 Sf5 32. ... Db6 33. Jc5 33. Vf1 Dc8 34. Jxe4+ Kg8 35. Jxd6 Vxd6 36. De5 Sd3 37. Dg3+ 1-0

Aaron Nimcovič problém dvojpěšců samozřejmě vnímal a ve svých partiích zdatně využíval (viz též poučení o blokadě), rovněž původní myšlenka Nimcovičovy indické je také vytvořit soupeři dvojpěšce, zablokovat ho a poté dobýt.

NIMCOVIČ – ROSSELLI DEL TURCO

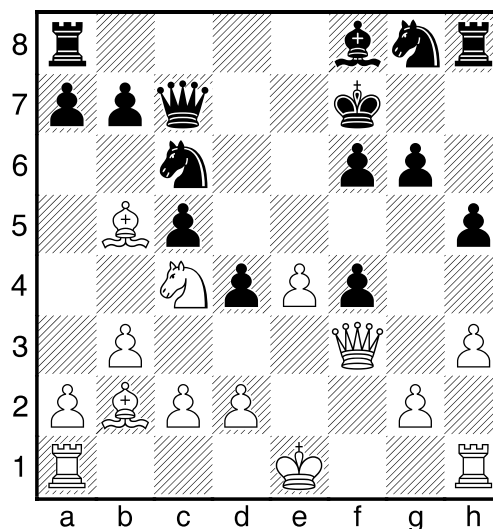
BADEN-BADEN, 1925

1. Jf3 d5 2. b3 c5 3. e3 Jc6 4. Sb2 Sg4 5. h3 Sxf3 6. Dxf3 e5 7. Sb5 Dd6 8. e4 d4 9. Ja3 f6 10. Jc4 Dd7 11. Dh5+ g6 12. Df3 Dc7 13. Dg4 Kf7 14. f4 h5 15. Df3 exf4

Viz diagram č. 12

16. Sxc6! Ve správný moment! Je třeba si ale uvědomit, že zde není dvojpěšec tím nejdůležitějším faktorem – rozhoduje především nevhodné postavení černého krále. **16. ... bxc6** Ani brání dámou není lepší: **16. ... Dxc6 17. Dxf4 Ve8 18. 0-0! Dxe4 19. Dc7+ De7 20. Jd6+ +- 17. 0-0**

Diagram č. 12

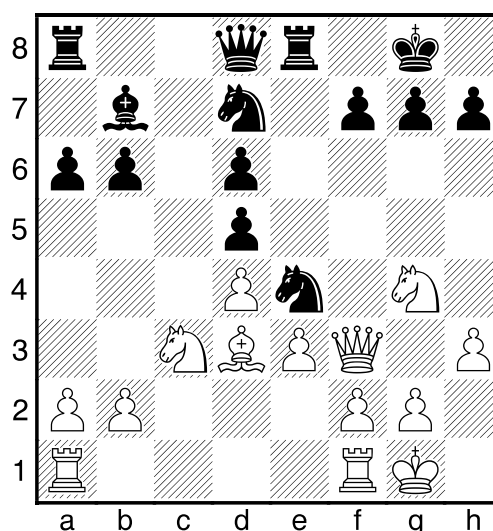
g5 18. c3 Vd8 19. Vae1 Je7 20. e5! Jf5 21. cxd4 Jxd4 22. De4 Se7 23. h4 Dd7 24. exf6 Sxf6 25. hxcg5 1-0

MILES – LARSEN

TILBURG, 1978

1. d4 Jf6 2. Jf3 e6 3. c4 b6 4. Sf4 Sb7 5. e3 Se7 6. h3 0-0 7. Jc3 d5 8. cxd5 exd5 9. Sd3 Jbd7 10. 0-0 a6 11. Je5 Ve8 12. Df3 Sd6 13. Jg4! Je4?? 14. Sxd6 +- cxd6

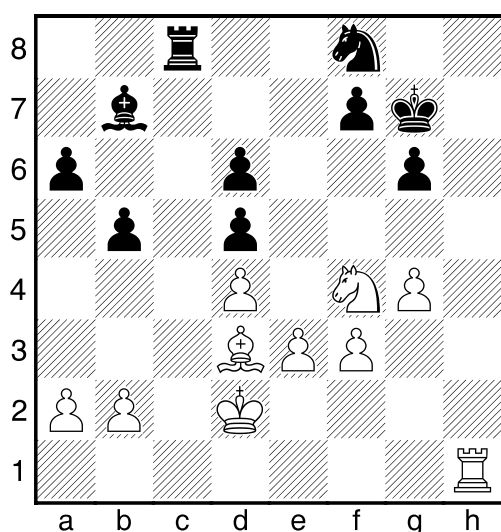
Diagram č. 13

Černý má sice lepší kontrolu centrálních polí, ale dvojpěšec rozděluje jeho tábor na

dvě části, které nemohou spolupracovat, zvláště dámské křídlo je zranitelné. 14. ... Jxd6 15. Jxd5 **15. Vfc1! Dg5** Snaha o útok, který však bude lehce odrazen. **16. Je2 Vac8 17. Df4!** Samozřejmě – koncovka je výrazně lepší pro bílého. 17. ... Dxf4 **18. Jxf4 g6 19. f3 Jef6 20. Jxf6+ Jxf6 21. Kf2 Kf8 22. g4! Ke7 23. h4 b5 24. h5 24. Sc2 Jd7 25. Sb3 Jb6 24. ... Jd7 25. Vxc8 Vxc8 26. Vh1 Jf8 26. ... Jb6? 27. hxg6 hxg6 28. Jxg6+ +- 27. hxg6 hxg6 28. Ke2 Kf6 29. Kd2 Kg7**

Diagram č. 14

30. Vc1! +- Rozhodující výměna. 30. ... Vxc1 31. Kxc1 Kf6 32. Kd2 b4 32. ... Sc6 ...a5 33. a4! +- 33. Kc2 a5 34. Sb5! ...Kb3-a4 +- 34. ... Je6 35. Jxe6 fxe6 36. Kb3 Kg5 37. Ka4 e5 38. Kxa5 exd4 39. exd4 Kf4 40. Sd7 Ke3 41. Kb6 Sa8 42. Ka7 Kxd4 43. f4 1-0

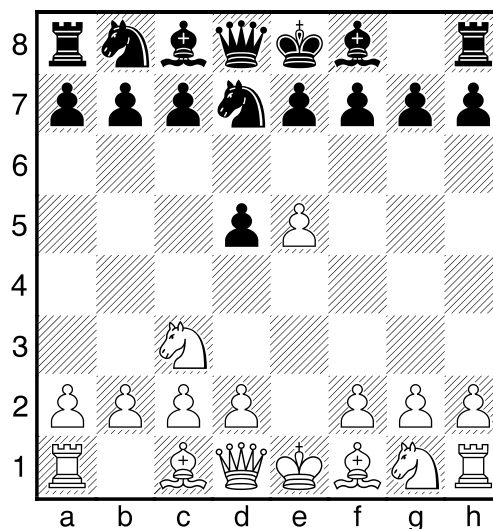
SPIELMANN – LANDAU
AMSTERDAM, 1933

1. e4 Jf6 2. Jc3 d5 3. e5 Jfd7

Viz diagram č. 15

4. e6!? Blokáková obět pěšce, která černému značně ztíží vývin. Nutno zmínit, že Rudolf Spielmann byl nazýván posledním

Diagram č. 15

šachovým romantikem a v šachu zásadně preferoval útok před obranou. Napsal také velice poučnou knihu o obětech materiálu. **4. ... fxe6 5. d4 Jf6?** Černý pozici nechápe, nutné bylo 5. ... e5 s uvolněním a vyrovnanou hrou. Nyní se bude hrát na jednu branku. **6. Jf3 c5 7. dxc5 Jc6 8. Sb5!** Bílý musí samozřejmě udržet blokádu černého. **8. ... Sd7 9. 0-0 Dc7 10. Ve1 h6 11. Sxc6 bxc6 12. Je5 g5 13. Dd3 Vg8 14. b4 Sg7** Poslední šancí bylo 14. ... Je4!? **15. Jxe4 Dxe5 16. Jd6+ exd6 17. Vxe5 dxe5** s nadějí na odpor. **15. Dg6+ Kd8 16. Df7 Se8 17. Dxe6 Vf8 18. b5 Je4 19. Vxe4 dxe4 20. Sf4! Sxe5 21. Sxe5 Dd7 22. Vd1 cxb5 23. Vxd7+ Sxd7 24. Dxb6 Vg8 25. c6 Se8 26. Jxb5 1-0**

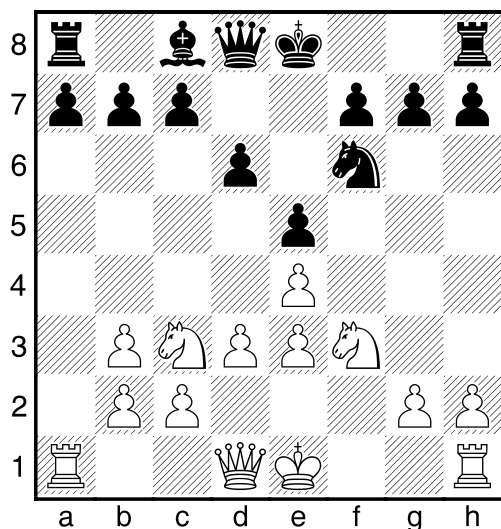
B) Dvojpěšec v kladné roli

SALWE – SCHLECHTER
KARLOVY VARY, 1907

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sc4 Jf6 4. d3 Sc5 5. Jc3 d6 6. Se3 Sxe3?! 6. ... Sb6 7. fxe3 Ja5?! 8. Sb3 Jxb3 9. axb3

Viz diagram č. 16

Diagram č. 16

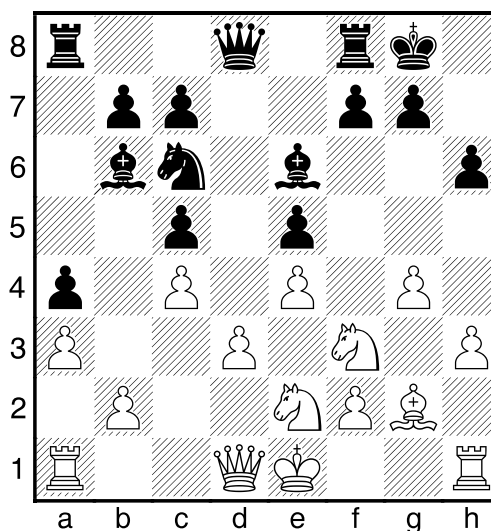

Černý vyměnil soupeři oba střelce, vytvořil mu dva dvojpěšce – a stojí hůř! Dvojpěšci totiž nejsou slabinou, naopak pěšec e3 kontroluje důležitá pole d4 a f4, navíc bílý má otevřené sloupce pro své věže. **9. ... Jg4 10. Dd2 f5** Černý si chce také otevřít sloupec pro věž, stojí ho to ale čas, čehož bílý dobře využije. Steinitz se snažil hájit výstavbu černého tahem f6, s dalším Jh6-f7 se stísněnou, ale obranyschopnou pozicí. **11. exf5 Sxf5 12. 0–0 0–0 13. h3 Jh6 14. e4 Sd7 15. d4!** Začátek rozhodujícího útoku. **15. ... Jf7 15. ... exd4 16. Dxd4 b6 17. e5! dxe5 18. Dd5+ Kh8 19. Jxe5 Sf5 20. Dxd8 Vaxd8 21. Vf2 a5 22. Vaf1 Kg8 23. Jc6 Vde8 24. g4 Sd7 25. Je7+ +- 16. dxe5 dxe5 17. Vfd1 Jd6 18. Jxe5 Se6 19. Jf3 Vxf3** Ve strategicky prohrané pozici poslední pokus o komplikace. **20. gxf3 Dh4 21. Va5! Vf8 22. Df2 Dxh3 23. Vd3 b5 24. Dh2!** Odráží všechny hrozby soupeře. **24. ... Dxh2+ 25. Kxh2 g5 26. e5 Jf7 27. Vxb5 g4 28. fxg4 Jg5 29. Vc5 Vf2+ 30. Kg3 Vf7 31. Ve3 Vf1 32. Je4 Vg1+ 33. Kf2 Vxg4 34. Jxg5 1–0**

GABARAIN – ALJECHIN
MONTEVIDEO (SIMULTÁNKA), 1926

1. c4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Jc3 Jf6 4. e4 Sb4 5. d3 d6 6. g3 Sc5 7. h3 Se6 8. Sg2 h6 9. a3 a5 10. Da4 0–0 11. Je2 Jd7 12. g4 Sb6 13. Se3 Jc5 14. Dd1 a4 15. Sxc5 dxc5

Diagram č. 17

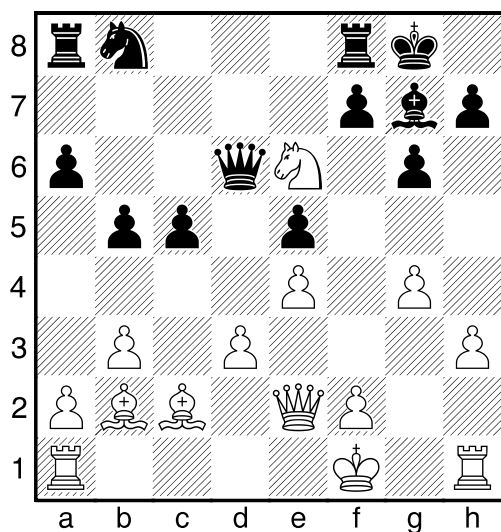
Hodnocení pozice: černý má převahu v centru, pěšci d3 a g4 jsou slabí, černý má iniciativu, kterou Aljechin mistrně využije. **16. 0–0 Dd7! 17. Jc3 h5! 18. Jg5 hxg4 19. Jxe6 fxe6!** Otvírá další sloupec. **20. Dxg4 Vf4 21. Dg5 Jd4** Nebylo dobré **21. ... Dxd3 22. Vad1 Dxc4 23. Vd7 Vf7 24. Vxf7 Kxf7 25. f4 Kg8 26. f5** s útokem bílého. **22. Vad1** Braní na e5 by černému vyhovovalo (diagonála h2-b8!). **22. ... Vaf8 23. h4 Df7 24. h5 c6! 24. ... Vxf2?! 25. h6 25. h6 Sd8 26. Dxg7+ Dxg7 27. hxg7 Kxg7 28. f3 Sh4! 29. Vd2 V4f6 30. Jxa4 Sg5 31. f4 Sxf4 32. Vxf4 exf4 33. Jxc5 f3 34. Sh3 Vh8 35. Sf1 Vg6+ 36. Kf2 Vh2+ 37. Ke3 Jc2+ 0–1**

A nyní důkaz, že Aljechin byl ideovým následníkem velkého ruského mistra druhé poloviny 19. století Michaila Čigorina:

GUNSBURG – ČIGORIN
HAVANA, 1890

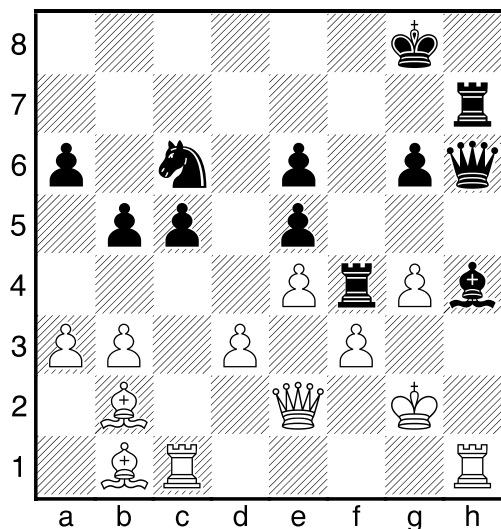
1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sa4 Jf6
5. d3 d6 6. c3 g6 7. Jbd2 Sg7 8. Jf1 0–0
9. h3 d5 10. De2 b5 11. Sc2 d4 12. g4
Dd6 13. J1d2 Se6 14. cxd4 Jxd4 15. Jxd4
Dxd4 16. Jf3 Db4+ 17. Kf1 Dd6 18. b3
c5 19. Sb2 Jd7 20. Jg5 Jb8! Jezdec míří
na d4. 21. Jxe6

Diagram č. 18

21. ... fxe6! 22. Kg2 Va7 23. Vhf1 Vaf7
24. f3 Jc6 25. Dd2 Vf4 26. Vad1 De7
27. De1 Sf6 28. De2 Sh4 29. Sb1 h5 30. a3
hgx4 31. hxg4 Dg5 32. Kh3 V8f7 33. Vc1
Dh6 34. Kg2 Vh7 35. Vh1

Diagram č. 19

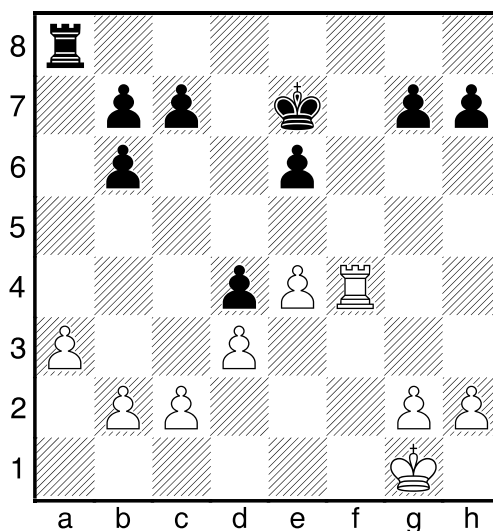

Dokážete zakončit partii stejně jako velký
mistr útoku Čigorin? 35. ... Vxf3 36. Dxf3
Dd2+ 37. Kg1 Sf2+ 38. Kf1 Jd4 39. Sxd4
Dxc1+ 40. Ke2 Vxh1 41. Sxf2 Dxb1
42. g5 Df1+ 0–1

MARSHALL – TARRASCH
NORIMBERK, 1905

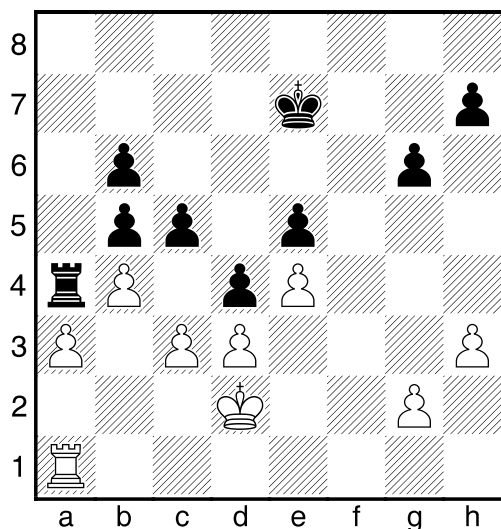
1. e4 e5 2. Sc4 Jf6 3. Jc3 Sc5 4. d3 d6
5. Ja4 Sb6 6. Jxb6 axb6 7. f4 Se6 8. Sxe6
fxe6! 9. fxe5 dxe5 10. Jf3 Jc6 11. 0–0 0–0
12. a3 Dd6 13. Se3 Jg4 14. De2 Jxe3
15. Dxe3 Jd4 16. Jxd4 Dxd4! 17. Dxd4
exd4 18. Vxf8+ Kxf8 19. Vf1+ Ke7 20. Vf4

Diagram č. 20

Bílý sehrál prvních 20 tahů ne příliš dobře
a ve vzniklé koncovce má černý převahu.
Dvojpešec zde není slabinou, naopak umož-
ňuje věži lépe manévrovat (otevřený slou-
pec!). 20. ... Va5! 5. řada je pro věž ideál-
ní. 21. Kf1 Vc5 22. Vf2 Vb5 23. b3 Vh5
24. h3 b5! Nutný tah – kdyby černý dovo-
lil bílému a4, byla by jeho převaha mini-
mální. 25. b4 Vg5 26. Vf4 e5! Uvolňuje
6. řadu. 27. Vf2 Přejít do pěšcovky pro-
hrával okamžitě. 27. Vf5 Vxf5+ 28. exf5
Kf6 29. g4 Kg5 30. Kf2 Kf4 → 27. ... Vg6
28. Vf5 Ve6 29. Ke2 g6 30. Vf1 Va6
31. Va1 b6 32. Kd2 Va4 33. c3 c5

Diagram č. 21

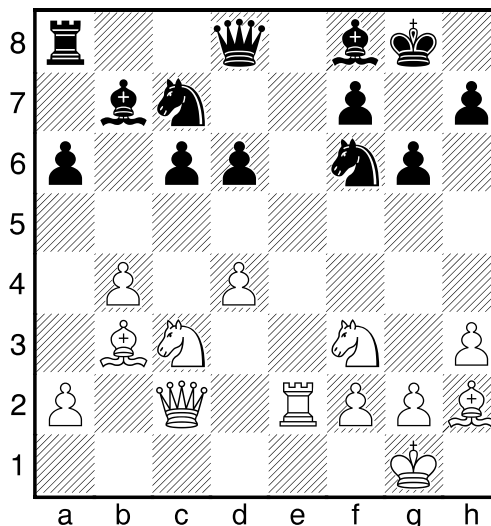
Nastala kritická fáze koncovky, kterou bílý nemůže udržet. **34. cxd4** 34. Vb1 Vxa3 35. bxc5 bxc5 36. Vxb5 (36. cxd4 Va2+! 37. Ke1 exd4 38. Vxb5 Kd6 39. Vb7 Vxg2 40. Vxh7 c4! 41. dxc4 d3 –+) 36. ... Vxc3 37. Vb7+ Kd6 38. Vxh7 c4 39. dxc4 Vg3 –+ **34. ... cxb4! 35. dxe5 Ke6** Následující průběh je shodný ve všech variantách – černý zlikviduje bílé centrální pěšce (i za cenu odevzdání svého dámského křídla), a poté vtrhne na královské křídlo soupeře. **36. d4** 36. Kc2 bxa3 37. Kb3 Vd4 38. Kc3 Kxe5 39. Vd1 Va4 40. Kb3 Kd4 41. Va1 Kxd3 42. e5 Ve4 43. Vxa3 Vxe5 **36. ... bxa3 37. Kc3 a2 38. g4 g5 39. Kd3 b4 40. Kc4 b3+ 41. Kxb3 Vxd4 42. Vxa2 Vxe4 43. Va6 Ve3+ 44. Kc2 Vxh3 45. Vxb6+ Kxe5 46. Vb4 Ve3 47. Kd2 Ve4 0–1** A opět analogie – vzpomněli jste si na koncovku Marshall – Lasker?

FISCHER – PETROSJAN
BUENOS AIRES (FINÁLE TURNAJE
KANDIDÁTŮ), 1971

1. e4 e5 2. Jf3 Jf6 3. Jxe5 d6 4. Jf3 Jxe4
5. d4 Jf6 6. Sd3 Se7 7. h3! 0–0 8. 0–0 c6
9. Ve1 Jbd7 10. Sf4 Ve8 11. c4 Jf8 12. Jc3
a6 13. Db3 Je6 14. Sh2 Sf8 15. Ve2 b5!

16. Dc2 Sb7 17. Vae1 g6 18. b4!? bxc4
19. Sxc4 Jc7! 20. Sb3? lepší bylo 20. Vxe8
Jcx8 21. Db3 d5 (21. ... Dd7 22. d5)
22. Sd3 20. ... Vxe2 21. Vxe2

Diagram č. 22

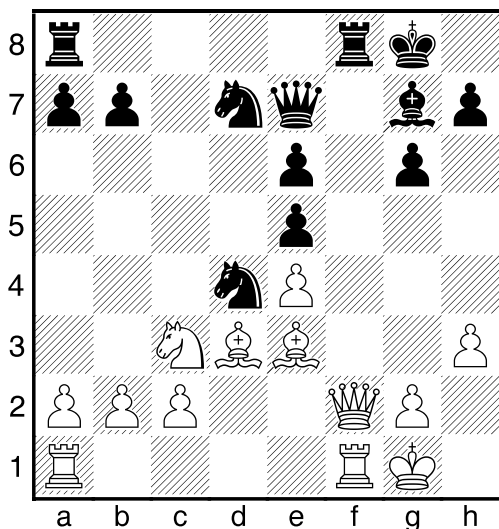
21. ... Jcd5!! Vynikající tah! Po případné výměně zajistí dvojpěšec d5,d6 černému kontrolu centrálních polí a tím i výhodu. **22. a3?! a5 23. Jxd5** 23. Sxd5 není lepší. **23. ... cxd5! 24. b5 a4! 25. Sa2** 25. Sxa4?! Da5 26. Sb3 Dxa3 **25. ... Db6! 26. Db1! Va5 27. Vb2 Je4?** Vypouští výhodu, lepší byl manévr Je8-c7 se ziskem pěšce b5. **28. Sf4! Jc3 29. Dc2 Vxb5** 29. ... Jxa2 30. Vxa2 Dxb5 (30. ... Vxb5? 31. Dxa4!) 31. Vb2 Dd7 32. Db1 Va7 33. Vb6 Sc6 34. Vb8 Va8 35. Vxa8 Sxa8 36. Db8 Sc6 37. Sh6 De8! 38. Dxe8 Sxe8 39. Sxf8 Kxf8 = **30. Vxb5 Jxb5 31. Dxa4 Da6! = 32. Dxa6 Sxa6 33. Se3** 33. Sxd5?? Jc3 –+; 33. a4?? Jc3 –+; 33. Sc1?? Jc3 –+ **33. ... Jxa3 34. Sxd5 Sc4 35. Sc6 Jc2 36. Sd2 Se2 37. Se4 Sxf3 38. Sxc2 1/2–1/2**

MARTIN GONZALEZ – ADORJAN
LAS PALMAS, 1977

1. e4 d6 2. d4 Jf6 3. Jc3 g6 4. f4 Sg7
5. Jf3 0–0 6. Sd3 Jc6 7. Se3 e5 8. fxe5
dxe5 9. d5 Je7 10. h3 c6 11. dxc6 Jxc6

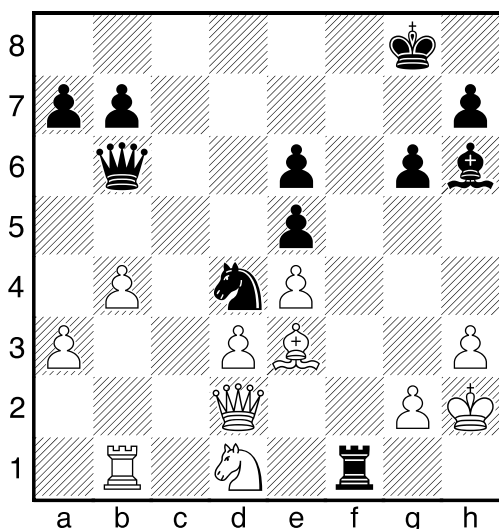
12. 0–0 Se6 13. Jg5 De7 14. De2 Jd4
15. Df2 Jd7 16. Jxe6 fxe6!

Diagram č. 23

Po 16. ... Dxe6 17. Jd5 by stál bílý dobře, nyní má díky kontrole centra černý lehkou výhodu. 17. Dd2 Db4 18. Vxf8+?! Lepší bylo 18. Jb5 Vxf1+ 19. Vxf1 Dxb2 20. Sxd4 exd4 21. Sc4 s nejasnou hrou. 18. ... Vxf8 19. Vb1 Jc5 20. a3 Db6 21. b4 Jxd3 22. cxd3? Nutné bylo 22. Dxd3. 22. ... Sh6! 23. Jd1 Nebo 23. Kh1 Jf3 24. gxf3 Dxe3 25. Dxe3 Sxe3 s výhodou černého. 23. ... Vf3 24. Kh2 Vf1

Diagram č. 24

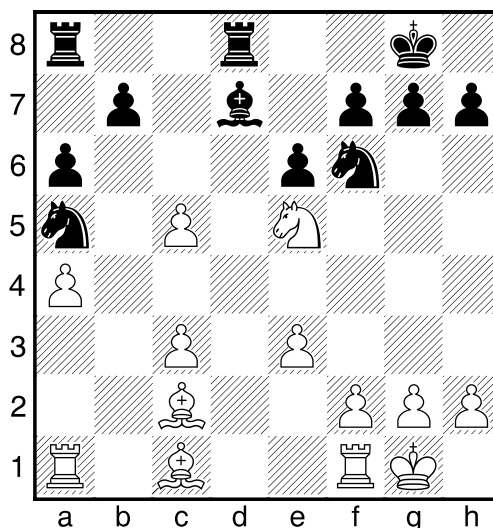
Pozice bílého je těžká, čeká ho neradostná koncovka. 25. Sxd4 Jediné pokračování.

25. ... Sxd2 26. Sxb6 axb6 27. g3 Vf3 28. Vb3 Se1 29. g4 h5 30. gxh5 gxh5 31. Jb2 Vf2+ 32. Kh1 b5! Dvojpešci černého zcela omezují bílé figury. 33. a4 Sd2 34. axb5 Vf1+ 35. Kg2 Vb1 36. d4 Sf4 37. Kf3 Kf7 38. d5 Sc1 39. Vc3 Sxb2 40. dxe6+ Kxe6 41. Vb3 Kd6 Vynikající výkon černého! 0–1

HÜBNER – ANDERSSON
TILBURG, 1977

1. d4 Jf6 2. c4 e6 3. Jc3 Sb4 4. e3 c5 5. Sd3 d5 6. Jf3 0–0 7. 0–0 dxc4 8. Sxc4 Jc6 9. a3 Sa5 10. Dd3 a6 11. dxc5 Dxd3 12. Sxd3 Sxc3 13. bxc3 Vd8 14. Sc2 Sd7 15. a4 Ja5 16. Je5

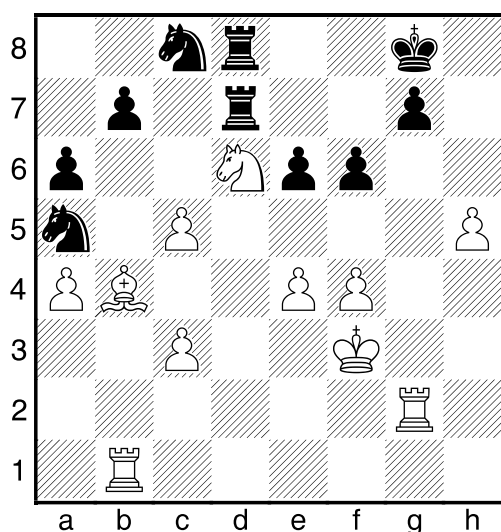
Diagram č. 25

Bílý má dvojici střelců a pěšce víc. Černý se patrně domníval, že dobude pc5, to však není tak jednoduché. 16. ... Se8 17. Sa3 Vd5? Chyba, i když 17. ... Vd2 18. Va2 (s hrozbou 19. Sh7) 18. ... Vad8 19. Sb4 Jc6 20. Jc4 také není dobré. Nejlepší šance dávalo 17. ... Jd7 18. Sb4 Jxe5 19. Sxa5 Vdc8 (19. ... Vd2 20. Se4 Sc6 21. Sxc6 Jxc6 22. Sb6 Kf8 23. Vfd1 Vxd1+ 24. Vxd1 Ke7 25. Kf1 Vc8 26. Vb1) 20. Sb4 Sc6. 18. f4 Vdd8 18. ... Vd2? 19. Va2 Vad8 20. Sb4 Jc6 21. Jc4; 18. ... Jd7? 19. Se4

Vd2 20. Sc1 Ve2 (20. ... Jb3 21. Sxd2 Jxd2 22. Jxd7 Jxf1 23. Jb6 +-) 21. Sd3 Jb3 22. Sxe2 Jxa1 23. Jxd7 Sxd7 24. Sd1 19. Sb4 Jc6 20. Jc4 Jd5 21. Vab1 Vab8 21. ... a5 22. Sa3 Vab8 (22. ... Jxc3 23. Vxb7 +-) 23. Vfc1 Jxc3 24. Sxh7+ Kxh7 25. Vxc3 22. Vfc1! Stále je třeba hlídat protihru soupeře: 22. e4? Jdxb4 23. cxb4 Vd4; 22. Kf2?! Jcxb4 23. cxb4 b5 24. axb5? (24. Jd6 bxa4 25. Jxe8 Vxe8 26. Sxa4 Vec8 =) 24. ... Sxb5 25. Sd3 Jc3 -+ 22. ... Kf8 22. ... Jcxb4 23. cxb4 b5 (23. ... Jc3 24. Sxh7+ Kxh7 25. Vxc3 Sxa4 26. Jd6) 24. cxb6 Jxb6 25. Jxb6 Vxb6 26. Sd1 Vdb8 27. Vc4 23. Kf2 f6 24. g3 Sg6 25. Sxg6 hxg6 26. e4 Jde7 27. Sa3 Vd7 28. Vc2 Kg8 29. Ke2 Jc8 30. Vcb2 Černé figury jsou přikovány k obraně slabých polí, zbývají jen tahy králem. 30. ... Kh7 30. ... Kf8 31. Ja5? Jxa5 32. c6+ Ve7 33. Vxb7 (33. cxb7 Ja7 34. Sd6 J7c6) 33. ... Va8 34. c7 Va7 -+; 30. ... J8e7? 31. Vb6 +- 31. h4 Kg8 32. Ke3 Kh7 33. g4 Kg8 34. Vg2 J8e7 35. h5 Vbd8 36. Jd6 Ja5 37. Kf3 gxf5 37. ... Jc8 38. hxg6 Jxd6 39. cxd6 Jc4 40. Vh1 Jxd6 41. Vgh2 Kf8 42. e5 +- 38. gxf5 Jc8 38. ... Kh7 39. Vbg1 Jc8 40. f5 e5 41. h6 gxf6 42. Vg6 Jxd6 43. cxd6 +- 39. Sb4!

Diagram č. 26

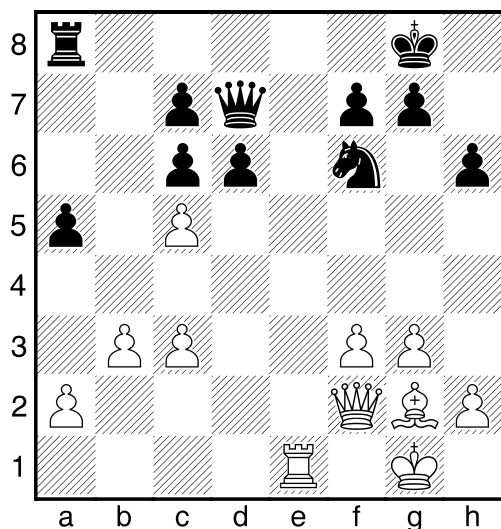
39. f5? Jxd6 40. fxe6 Ve7 41. cxd6 Vxe6 42. Vbg1 Vd7 43. h6 g5 44. Kg4 Jc4 45. Kf5 Kf7 -+ 39. ... Jc6 40. h6 Jxd6 40. ... Kh7 41. hxg7 Vxg7 42. Vxg7+ Kxg7 43. Jxb7 +- 41. cxd6 Kh7 42. hxg7 Vxg7 43. Vxg7+ Kxg7 44. c4! e5 Věžovka je pro černého také bez šancí. 44. ... Jxb4 45. Vxb4 Vxd6 46. Vxb7+ Kg6 47. Ke3 §48. c5 47. ... e5 48. f5+ Kg5 49. Vg7+ Kh5 50. Vg6 a5 51. c5 Vc6 52. Kd3 Vxc5 53. Vxf6 Kg5 54. Vg6+ Kf4 55. f6 Vc8 56. f7 Vd8+ 57. Kc4 Vf8 58. Vf6+ Kxe4 59. Kc5 Kd3 60. Kd6 e4 61. Ke7 Vxf7+ 62. Kxf7 e3 63. Ve6 e2 64. Ke7 Kd2 65. Kd6 e1D 66. Vxe1 Kxe1 67. Kc5 45. c5 Vd7 46. Sc3 Kf7 47. f5 Ke8 48. Vh1 Vf7 48. ... b6 49. Vh8+ Kf7 50. Vc8 Ja7 51. c6 Vxd6 52. Vc7+ Ke8 53. Sb4 Vd4 54. Vxa7 Vxb4 55. Va8+ §56. c7 +-; 48. ... Vg7 49. Vh8+ Kf7 (49. ... Kd7 50. Vf8 Vh7 51. Kg4 Vg7+ 52. Kh5 +-) 50. Vc8 Vh7 51. Vc7+ Kg8 52. Vxh7 Kxh7 53. d7 Kg7 54. Sa5 +- 49. Vh6 Jb8 50. Se1 Jd7 51. Sf2 Jf8 52. Ke3 Kd7 53. Sh4 Jh7 54. Kd3 Kc6 55. Kc4 b6 55. ... Jf8 56. Vxf6 Vxf6 57. Sxf6 Jd7 58. Se7 Jxc5 59. f6 +-; 55. ... a5 56. Vg6 Vf8 (56. ... b6 57. cxb6 Kxd6 +- (57. ... Kxb6 58. Kd5 +-)) 57. Vg7 +- 56. cxb6 Kxd6 57. Kb4 57. Kb4 Kc6 58. Ka5 Kb7 59. Vg6 Jf8 (59. ... Kc6 60. Kxa6 Vb7 61. a5 Vb8 62. Vg7 +-) 60. Vxf6 Vxf6 61. Sxf6 Jd7 62. Sg7 Jb8 63. Kb4 Kxb6 64. Kc4 +- 1-0

OLAFSSON – SMYSLOV

BLED – TURNAJ KANDIDÁTŮ, 1959

1. c4 e5 2. Jc3 Jf6 3. g3 Sb4 4. Sg2 0-0 5. Jf3 Ve8 6. 0-0 e4 7. Jd4 Jc6 8. Jc2 Sxc3 9. dxc3 Je5 10. b3 d6 11. Sg5 Jed7 12. Dd4 h6 13. Sxf6 Jxf6 14. Je3 De7 15. Vae1 Sd7 16. f4 exf3 17. exf3 Sc6 18. Jc2 Dd7 19. Jb4 Ve7 20. Df2 Vxe1 21. Vxe1 a5 22. Jxc6 bxc6 23. c5? Po celkem poklidném zahájení bílý přepíná strunu, jednoduché 23. f4 bylo lepší.

Diagram č. 27

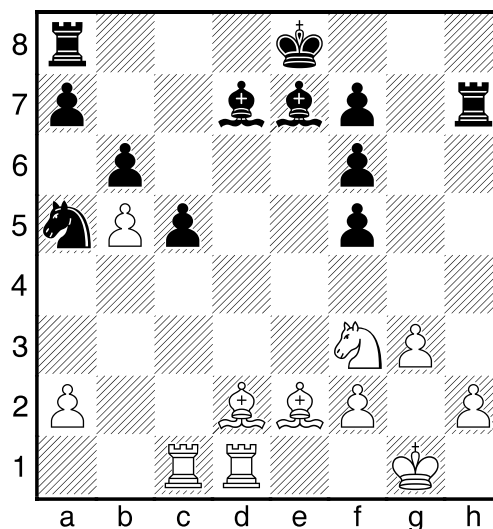
23. ... dxc5! To bílý asi nepočítal, trojpěšce Smyslov využije ve svém dalším plánu. **24. f4** 24. **Dxc5 Dd2** 25. **Vf1 Dxa2** **24. ... a4!** **25. Dxc5** 25. **b4 cxb4** 26. **cx b4 Jg4** **25. ... axb3** **26. axb3** 26. **Sxc6 Dd2**; 26. **Dxc6 Dxc6** 27. **Sxc6 Vxa2** **26. ... Dd2** **27. De3 Db2** **28. h3 Va2** Ovládnutí 2. řady dává černému velkou převahu (aktivita černého nedovolí bílému zabývat se pěšcovými slabinami soupeře). **29. Df3 c5** **30. g4 g6** **31. c4 Kg7** **32. Vd1 Dc2!** (s hrozbou Vb2) **33. Ve1 Vb2** **34. Ve3 h5!** **35. g5 Jh7** **36. Vc3 Db1+** **37. Sf1** Nešlo 37. **Df1 Vxg2+** 38. **Kxg2 Db2+** **37. ... Jf8** **38. De3 Je6** **39. h4 Dd1** **40. De5+ Kh7** **41. f5 Vb1!** Závěr jistě najdete sami. 0–1

MATANOVIČ – BENKÖ
PORTOROŽ, 1958

1. e4 c5 **2. Jf3 Jc6** **3. d4 cxd4** **4. Jxd4 Dc7** **5. c4 De5** **6. Jf3 Dxe4+** **7. Se2 d6** **8. Jc3 Df5** **9. 0–0 Jf6** **10. Jd5 Dd7** **11. b4 e6** **12. Jxf6+ gxf6** **13. Sb2 Se7** **14. Dd2 h6** **15. Vfd1 Dc7** **16. Vac1 Sd7** **17. b5 Ja5** **18. c5 dxc5** **19. Sc3 b6** **20. Db2 Df4** **21. g3 Vg8** **22. Dc2 Vg7** **23. Sd2 Df5** **24. Dxf5 exf5** **25. Sxh6 Vh7** **26. Sd2**

Viz diagram č. 28

Diagram č. 28

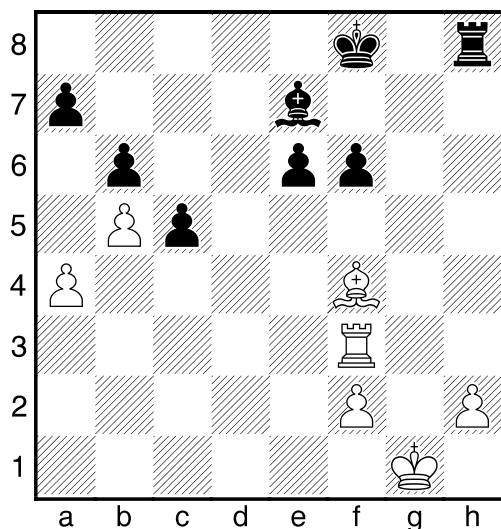

Hodnocení pozice není obtížné. Černý má sice pěšce víc, ale trojpěšec na f-sloupci není zrovna ozdobou, rovněž Ja5 a Vh7 jsou mimo hru. Proto musí černý hrát velmi pozorně, aby se nedostal do ještě větších potíží. **26. ... Jb7** **27. Sf4 Se6** **28. Jh4 Vc8** **29. Jg2 Sf8** **30. Ve1 Jd6** **31. Je3 Vd8** **32. Sf3 Se7** **33. a4 Vh8** **34. Jd5?** **34. Sc6+ Kf8** **35. f3** s lepší hrou bílého. **34. ... Je4!** Správně využívá opěrných bodů a neváhá vrátit pěšce. **35. Jc7+** Krok vedle, bílý ze setrvačnosti hraje na výhru, což se mu krutě vymstí. **35. Jxe7 Kxe7** **36. Sxe4 fxe4** **37. Vxe4 = 35. ... Kf8** **36. g4? Vd4** **37. Vcd1 Vxd1** **38. Vxd1 Jc3** **39. Vc1 fxg4** **40. Vxc3 gxf3** **41. Jxe6+ fxe6** **42. Vxf3**

Viz diagram č. 29

A naráz tu máme vyhranou koncovku černého. **42. ... Kf7** **43. a5 c4** **44. Se3 e5** **45. axb6 axb6** **46. Sxb6 Vb8** **47. Sa7 Vxb5** **48. Vc3 Vb7** **49. Se3 Vc7** **50. f4 Sb4** **51. Vc2 Ke6** **52. fxe5 fxe5** **53. Kf2 Kd5** **54. Kf3 Vh7** **55. Sg5 Kd4** **56. Ve2 Vf7+** **57. Kg4 e4** **58. h4 c3** **59. h5 Se7** **60. Sf4 Sc5** **61. h6 Kd3** **62. Vh2 c2** **63. Sc1 e3** **64. h7 Vxh7** **65. Vxh7 e2** **66. Vh3+ Kc4** **67. Vh1 Sb4** **68. Kf4 e1D** **69. Vxe1 Sxe1** **70. Ke3 Kc3** **71. Ke2 Sh4** **72. Kf1 Kd3**

Diagram č. 29

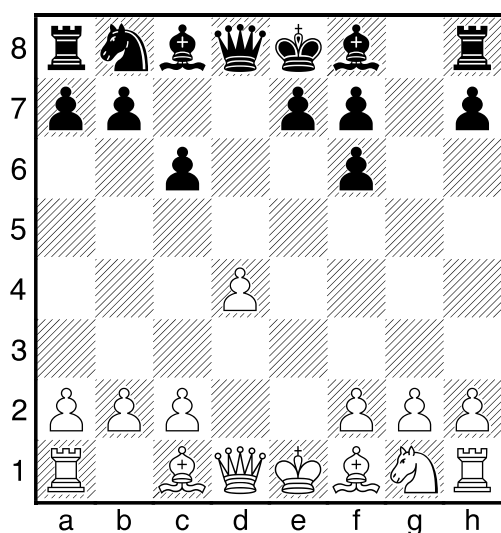

73. Sh6 Sg3 74. Sg5 Se5 75. Sc1 Sd4
76. Ke1 Se3 77. Sa3 Kc3 78. Ke2 Sg5 0–1

KAPLAN – LARSEN
SAN ANTONIO, 1972

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Jc3 dxe4 4. Jxe4 Jf6
5. Jxf6+ gxf6!? Toto pokračování se dnes
vyskytuje zřídka, protože vzniklá pozice je
sice velmi komplikovaná, ale přece jen těžší
úkoly čekají na černého. Ale Larsen právě
takovou hru miloval!

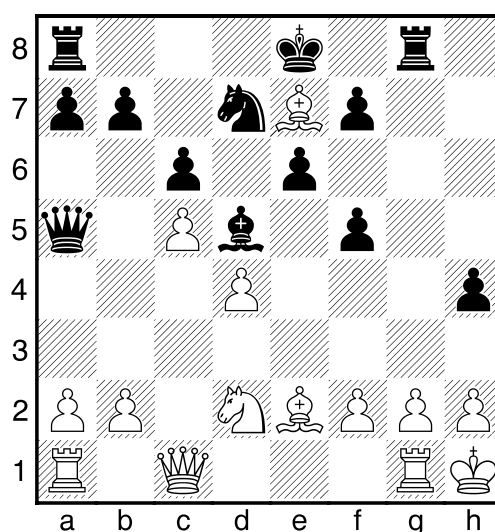
Diagram č. 30

6. Jf3 Sf5 7. Se2 Určitě stálo za úvahu sil-
ného střelce soupeře vyměnit. 7. ... Dc7

8. 0–0 Jd7 9. c4 e6 10. Sd2 Průlom v cen-
tru bílému nic nesliboval. 10. d5?! 0–0–0
11. Jd4 Sg6 12. dxe6 Jc5 10. ... Sd6 11. Kh1
Vg8 12. c5? Antipoziční tah (pole d5!). Bílý
asi nebyl spokojen se svou pozicí, poně-
vadž útok na královském křídle je jasným
plánem černého, zatímco najít aktivní hru
pro bílého není jednoduché. 12. ... Se7 Sa-
mozřejmě, výměna černopolých střelců po
12. ... Sf4 by vyhovovala bílému. 13. Dc1
Se4 14. Sf4 Da5 15. Sg3 h5! 16. Vg1 f5
17. Jd2 h4 18. Sd6 Sd5 19. Sxe7

Diagram č. 31

19. ... h3! Pozičně rozhoduje partii. 20. f3
hxf2+ 21. Vxf2 Vxf2 22. Kxf2 Kxe7 23.
Jc4 Sxc4 Další strategicky lehce
zdůvodnitelný, ale zároveň silný tah. 24.
Sxc4 Jf6 25. Df4 Vd8 26. a3 b6 27. b4
Da4 28. Va2 bxc5 29. dxc5 Dd1 30. Sf1
Vg8+ 31. Kf2 Jd5 Černé figury dominují.
32. Dd2 Db3! Výměnu dam černý uskuteční
za výhodnějších podmínek. 33. Vb2 Dxa3
34. Va2 Dxb4 35. Vxa7+ Kf6 36. Dxb4
36. Dh6+ by jen urychlilo porážku. 36. ...
Ke5! 37. Vxf7 Dxc5+ –+ 36. ... Jxb4
Závěrečnou technickou fází zvládne černý
také skvěle – doporučuji k vážnému studiu!
37. Vb7 Jd5 38. Sc4 Vc8! 39. Kg3 f4+
40. Kf2 Je3 41. Sd3 Vh8 42. Vc7 Jd5!
43. Vxc6 Jb4 44. Vd6 Jxd3+ 45. Vxd3

Vxh2+ 46. Kg1 Vc2 47. Vd4 Vxc5 48. Kf2 48. Vxf4+ Vf5 –+ 48. ... Vc2+ 49. Kf1 Kg5 50. Vd8 Kh4 51. Vg8 f5 52. Vg6 e5 53. Ve6 e4! 54. fxe4 fxe4 55. Vxe4 Kg3 56. Ve8 Vc1+ 0–1

C) Dvojpěšec v koncovce

Koncovky s dvojpěšci bychom našli velké množství, já jsem se soustředil především na pozice s minimem materiálu a dále příklady s typickými problémy (jak toho zatroleného dvojpěšce prosadit?!). Poučné ukázky jsou také v kapitole D.

PĚŠCOVKY

Pěšcové koncovky jsou všeobecně považovány za snadné, což vede k jejich podceňování. Mnoho hráčů se domnívá, že znát teorii je naprosto zbytečné, vždyť to přece všechno lze spočítat. Věřte tomu, že při nedostatku času a zvláště po min. čtyřech hodinách předhozího boje se to ani velmistřům nedaří na 100 % (nemluvím zde samozřejmě o koncovkách rozhodnutých již při jejich vzniku).

Úvodních 13 příkladů si zkuste vyřešit (správné pokračování naleznete na konci kapitoly).

Diagram č. 33 – BNT

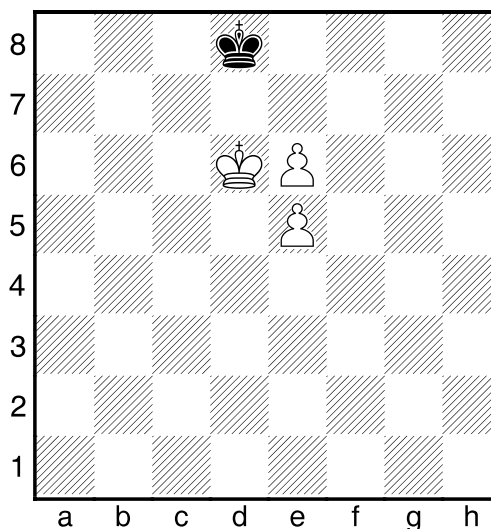

Diagram č. 34 – BNT

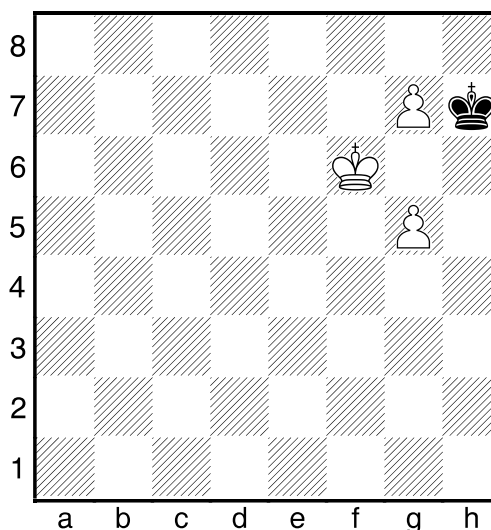

Diagram č. 32

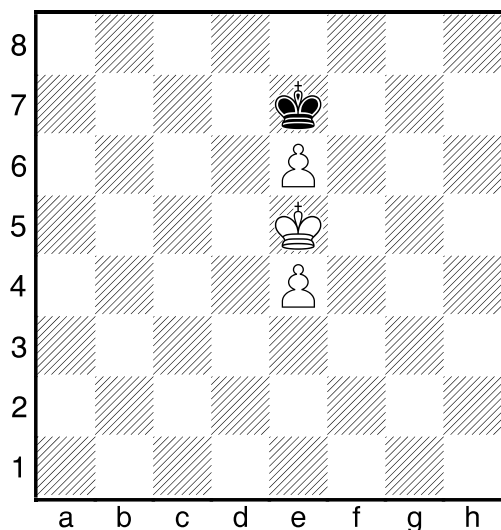

Diagram č. 35 – BNT

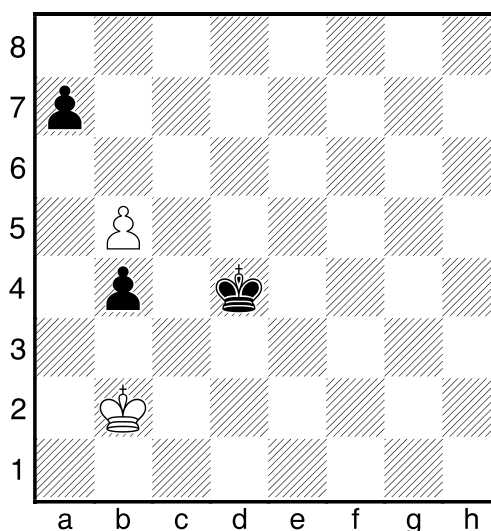

Diagram č. 36 – BNT

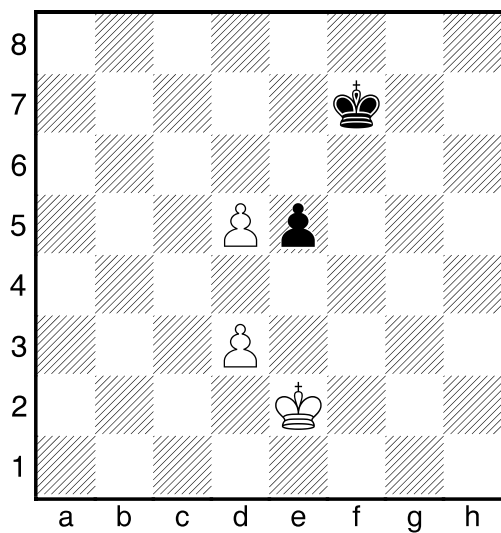

Diagram č. 39 – BNT/ČNT

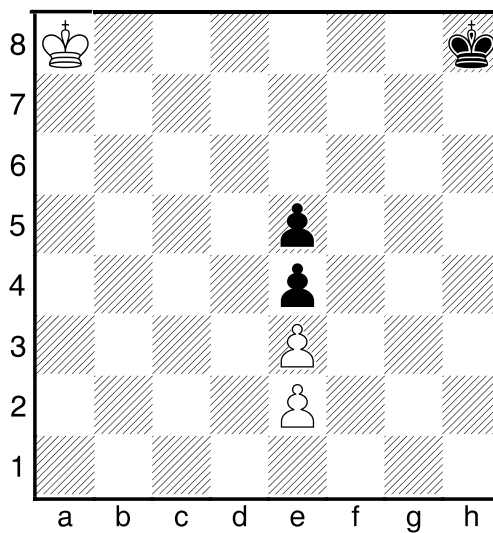

Diagram č. 37 – BNT

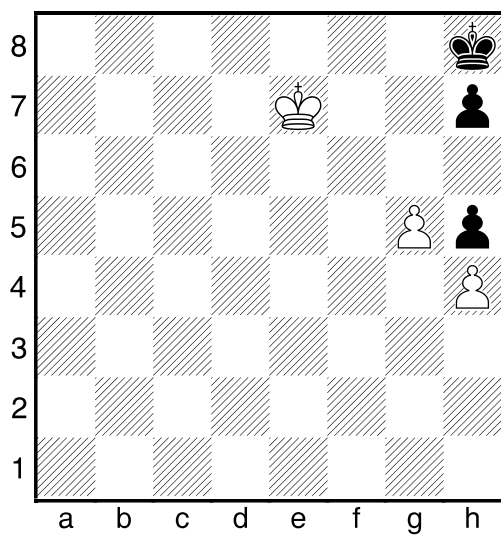

Diagram č. 40 – BNT

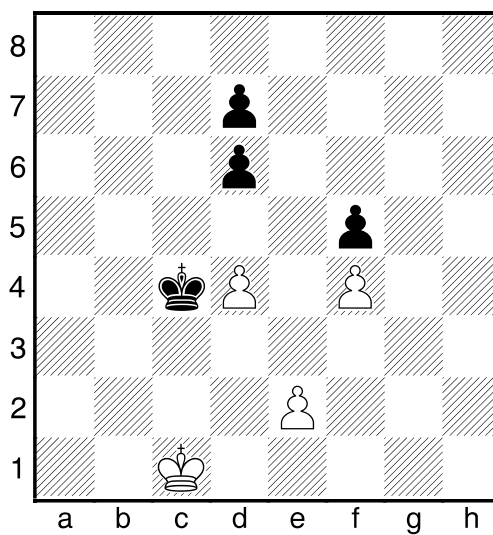

Diagram č. 38 – BNT

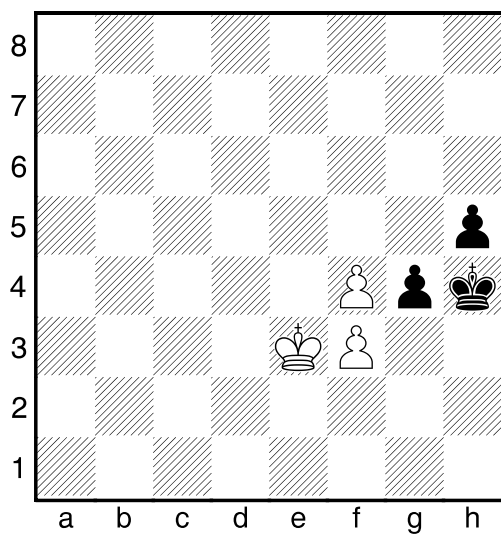

Diagram č. 41 – BNT

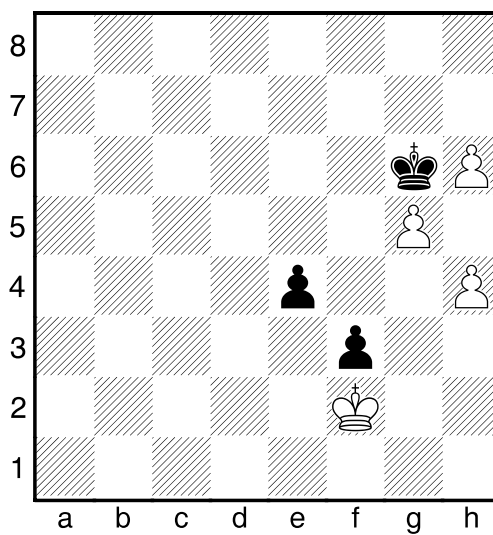

Diagram č. 42 – BNT

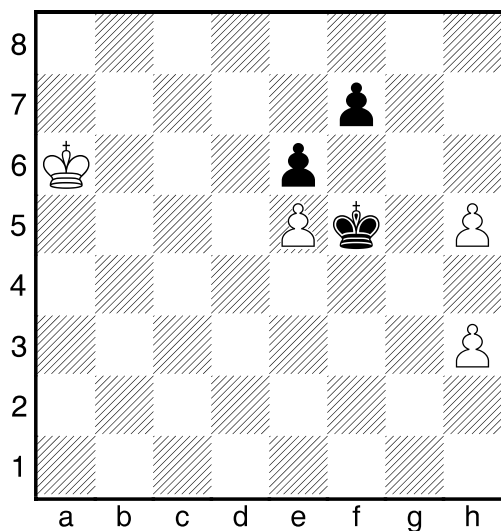

Diagram č. 43 – BNT

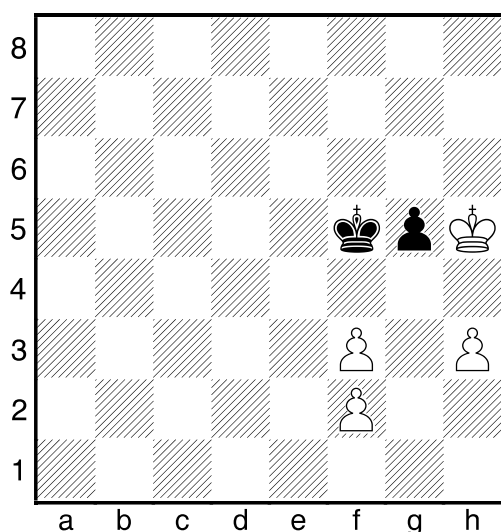
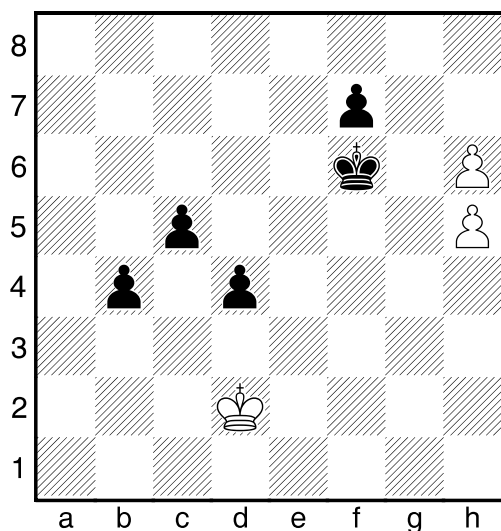
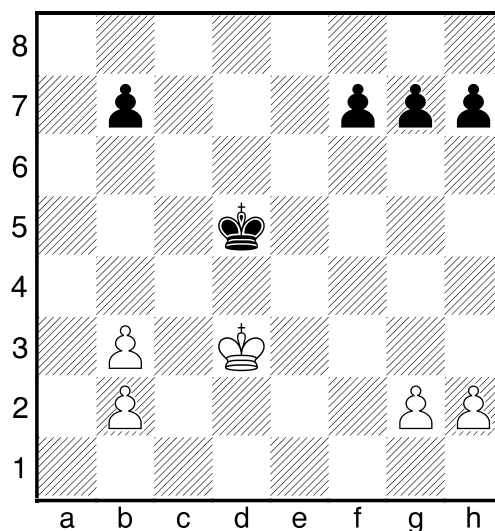

Diagram č. 44 – BNT

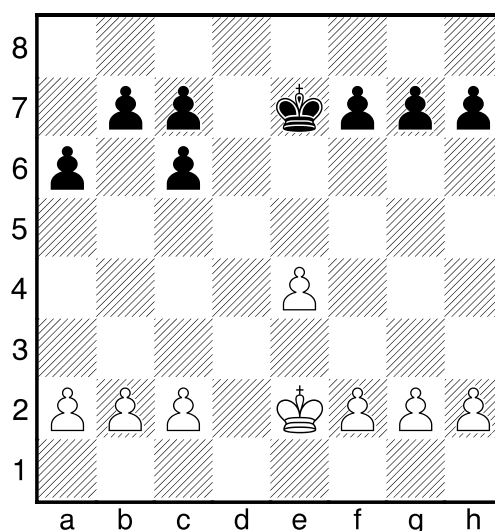
Následují pozice s větším počtem pěšců, které jasně ilustrují problémy dvojpečců:

Diagram č. 45

Jak asi dopadne tato pozice?
Samozřejmě při dobré hře černého je bílý bez šance.

Diagram č. 46

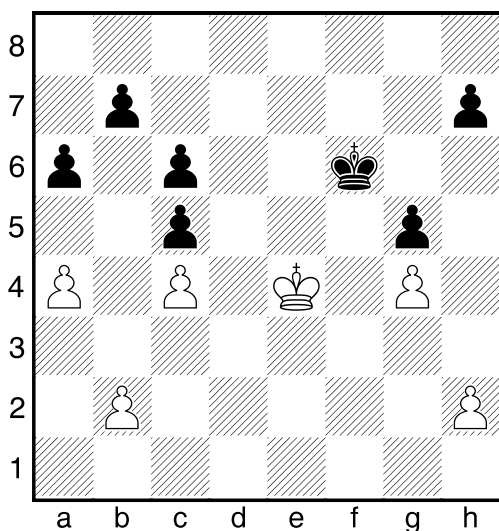
Typická struktura z výměnné španělské (viz též kapitola D).

1. Ke3 Ke6 2. f4 c5 3. c4 c6 4. a4 b5 5. b3 f6 6. a5 b4 7. g4 g5 8. e5! Rozhodující motiv – bílý vyhraje díky vzdálenému volnému pěšci. 8. ... gxf4+ 9. Kxf4 fxe5+ 10. Ke4 h6 11. h4 Kf6 12. g5+ hxg5 13. hxg5+ Kxg5 14. Kxe5 Kg4 15. Kd6

Kf4 16. Kxc6 Ke4 17. Kxc5 Kd3 18. Kxb4 Kd4 19. Ka3 Kc5 20. Ka4 Kd4 21. Kb4 Ke5 22. Kc5 –+

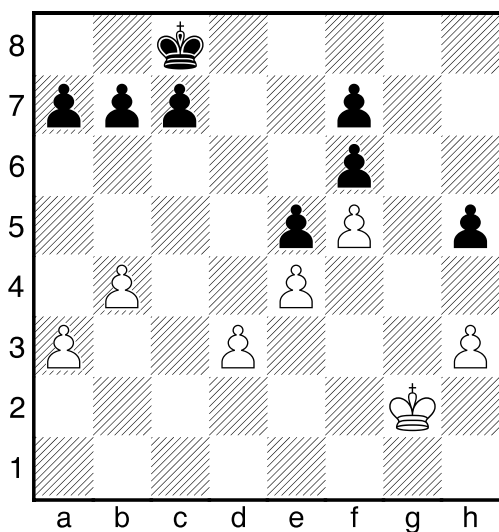
Samozřejmě existují i pozice, kde lze dvojpěšce uplatnit:

Diagram č. 47

1. ... b6! 2. a5 2. Kd3 Ke5 3. Ke3 b5 4. b3 bxa4! 5. bxa4 a5 –+ 2. ... bxa5 3. b3 Ke6 4. Kd3 Ke5 5. Ke3 a4 6. bxa4 a5 –+ Černý využil dvojpěšce k tempování, což rozhodlo.

Diagram č. 48

Může černý uplatnit převahu pěšce? **1. ... b5! Ano! 2. h4 c5 3. Kf3 a5! 4. Ke2 4. bxa5 Kb7 –+ 4. ... cxb4 5. axb4 axb4 5. ... a4?**

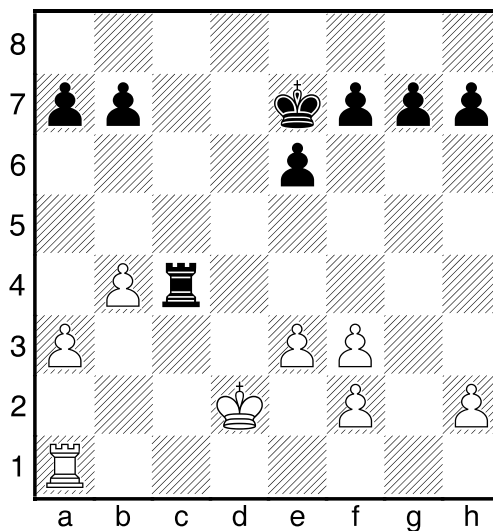
6. Kd2 = 6. Kd2 Kc7 7. Kc2 Kc6 8. Kb2 Kc5 9. Kb3 Kd4 –+

Následující koncovku asi znáte. Pokud ne, vřele doporučuji k podrobnému studiu jako důkaz využití špatné pěšcové struktury soupeře (z odstrašujících důvodů uvádím celou partii).

COHN – RUBINSTEIN
PETROHRAD, 1909

1. d4 d5 2. Jf3 c5 3. c4 dxc4 4. dxc5 Dxd1+ 5. Kxd1 Jc6 6. e3 Sg4 7. Sxc4 e6 8. a3 Sxc5 9. b4 Sd6 10. Sb2 Jf6 11. Jbd2 Ke7 12. Ke2 Se5 13. Sxe5 Jxe5 14. Vhc1 Vac8 15. Sb3 Vhd8 16. Jc4 Jxc4 17. Vxc4 Vxc4 18. Sxc4 Je4 19. Ke1 Sxf3 20. gxf3 Jd6 21. Se2 Vc8 22. Kd2 Jc4+ 23. Sxc4 Vxc4 Mistr Cohn v předchozím průběhu vyměnil všechno, co mohl a dostal se do horší pozice.

Diagram č. 49

Následujícím tahem svou „strategii“ završil: **24. Vc1? Vxc1! 25. Kxc1**

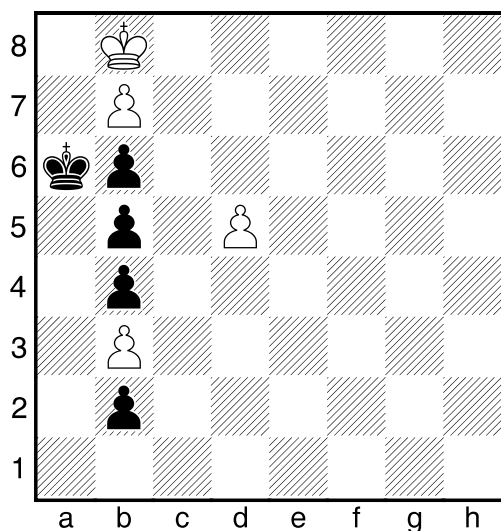
Navrhněte černému vyhrávající plán.

25. ... Kf6! Plánem je přesun krále na h3, přikování soupeřova monarchy k obraně pěšce h2 (na 1. řadě), poté „vyčištění“ královského křídla a nakonec vítězný přesun na dámské křídlo. **26. Kd2 Kg5 27. Ke2**

Kh4 28. Kf1 Kh3 29. Kg1 e5 30. Kh1 b5 31. Kg1 f5 32. Kh1 g5 33. Kg1 h5 34. Kh1 g4 35. e4 fxe4 36. fxe4 h4 37. Kg1 g3 38. hxc3 hxc3 0–1

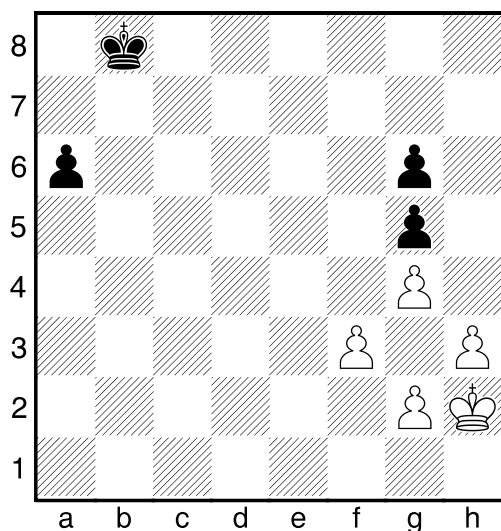
Na závěr uvádím dvě kuriózní pěšcovky:

Diagram č. 50

1. Ka8 b1D 2. b8J+!! (fantastický tah zaručující výhru – 2. b8D? Dh7 3. Dc8+ Ka5 4. Kb8 Da7+ =) **2. ... Ka5 3. Jc6+ Ka6 4. Jxb4+ Ka5 5. Jc6+ Ka6 6. b4 +–**

Diagram č. 51

1. f4! Kc7 1. ... a5? 2. f5 gxf5 3. h4! gxh4 4. g5 +– 2. fxg5 a5 3. Kg3! a4 4. Kh4 a3 5. g3 =

VĚŽOVKY

Věžovky jsou statisticky nejčastější koncovky vznikající v praktické hře a jejich znalost tedy přináší sladké ovoce v podobě důležitých bodů.

Z našeho tématu jsou zajímavé už koncovky věž + dvojpěšec kontra věž (malá nápověda: pozor na pat!).

Na úvod opět příklady k samostatnému řešení:

Diagram č. 52 – BNT

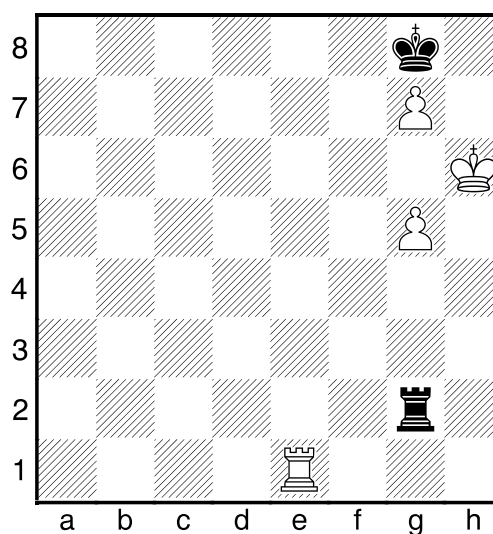

Diagram č. 53 – BNT

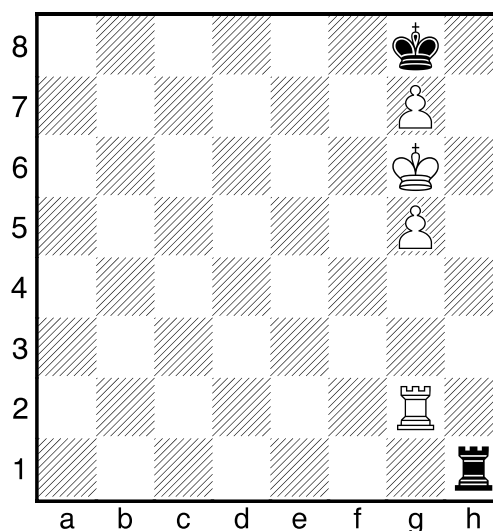

Diagram č. 54 – BNT

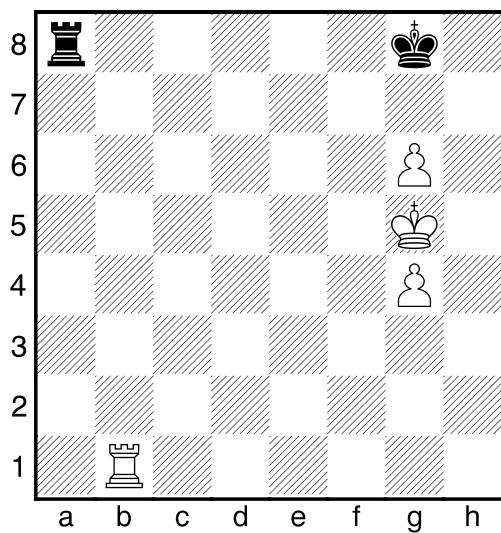

Diagram č. 57 – BNT

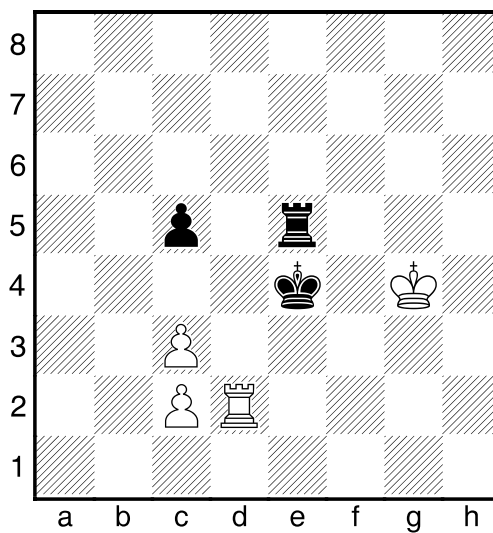

Diagram č. 55 – BNT

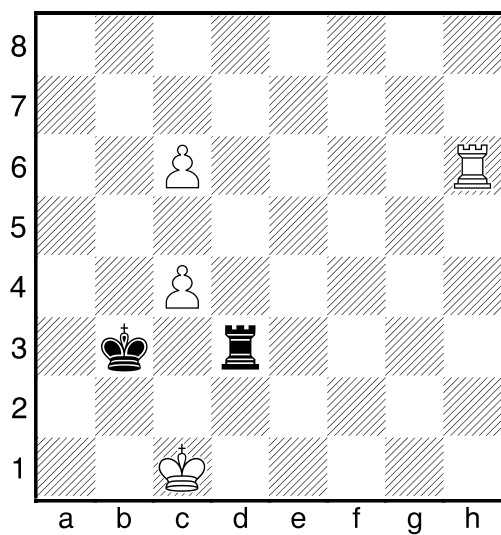

Diagram č. 58 – BNT

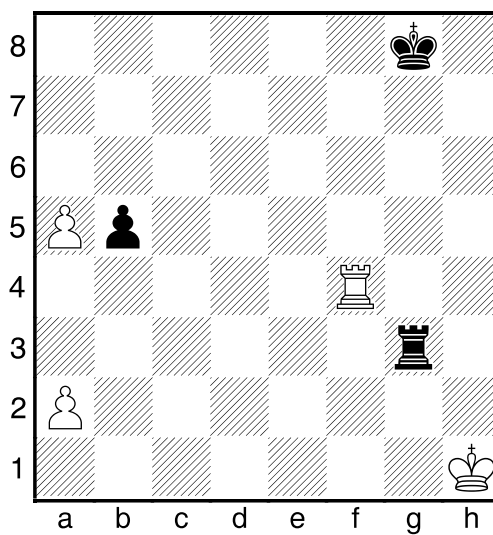

Diagram č. 56 – BNT

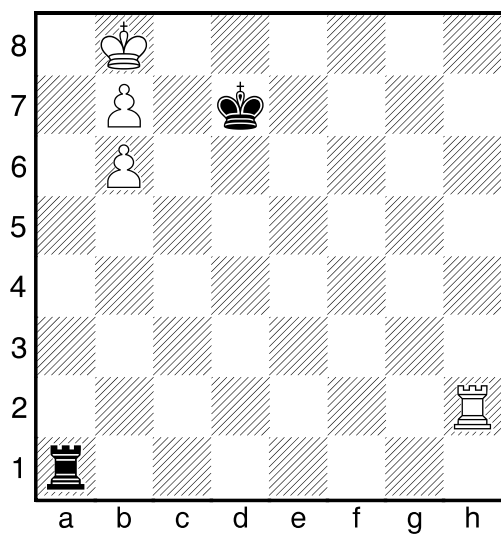

Diagram č. 59 – BNT

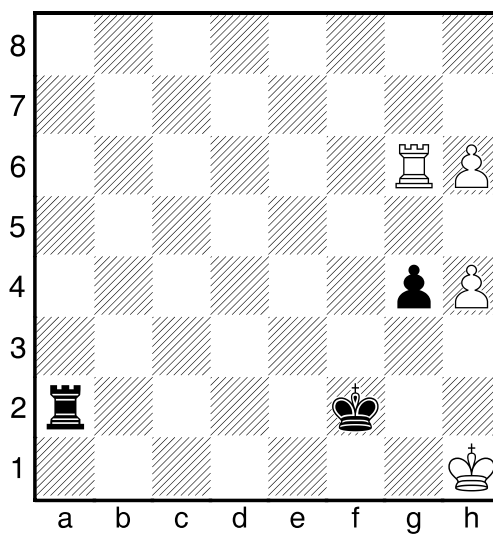
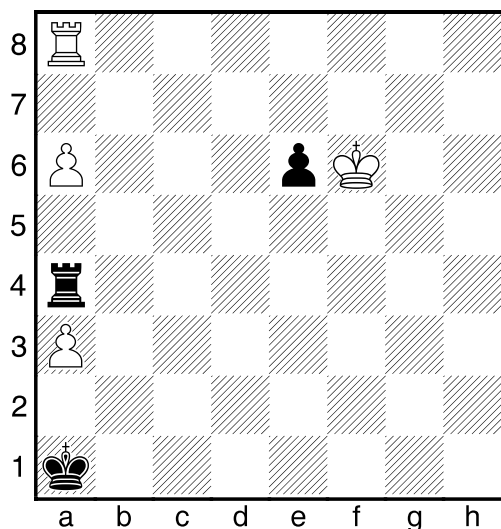
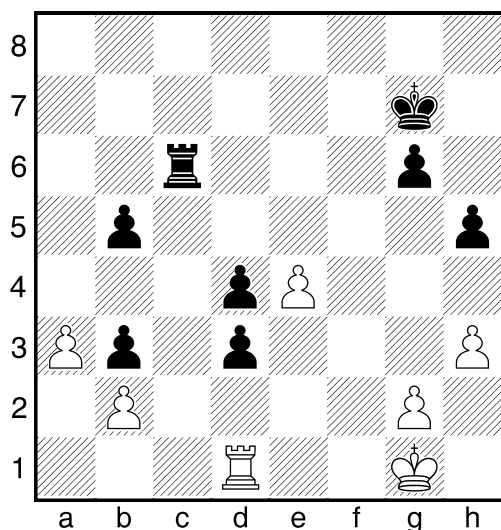

Diagram č. 60 – BNT

1. Va7!! 1. Kxe6? Vh4 2. Vf8 Va4! = 1. ... Vxa3 1. ... Vh4 2. Vg7 Va4 3. a7 +– 2. Kxe6 Ka2 3. Kd5 Vd3+ 4. Kc4 Va3 5. Va8 Va5 6. Kb4 Va3 7. Kb5 Vb3+ 8. Kc6 Va3 9. Kb6 Vb3+ 10. Ka7 Ka3 11. Vb8 Vh3 12. Kb7 Vb3+ 12. ... Vh7+ 13. Kb6 Vh6+ 14. Ka5 Vh7 15. Vb7 Vh5+ 16. Vb5 Vh7 17. Vc5 Kb3 18. Kb6 Kb4 19. Vc7 +– 13. Ka8 Vh3 14. a7 Ka4 15. Kb7 Vh7+ 16. Ka6 +–

Diagram č. 61 – BNT

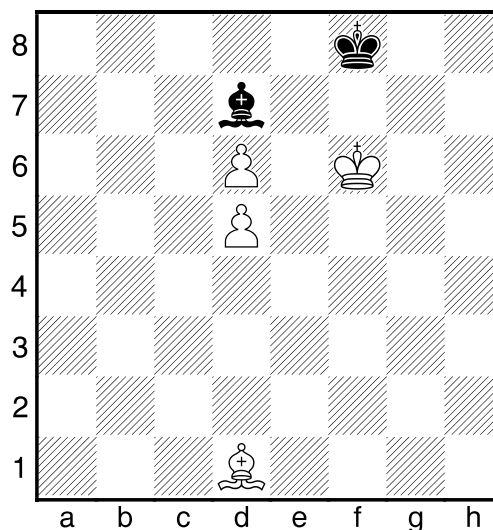

1. ... Vc3! 2. Kf2 2. e5 Kf7 3. h4 Ke6 4. Kh2 Kxe5 –+ 2. ... Kf6 3. Ke1 Ke5 4. Kd2 Vc2+ 5. Kxd3 Vxg2 –+

LEHKOFIGUROVÉ

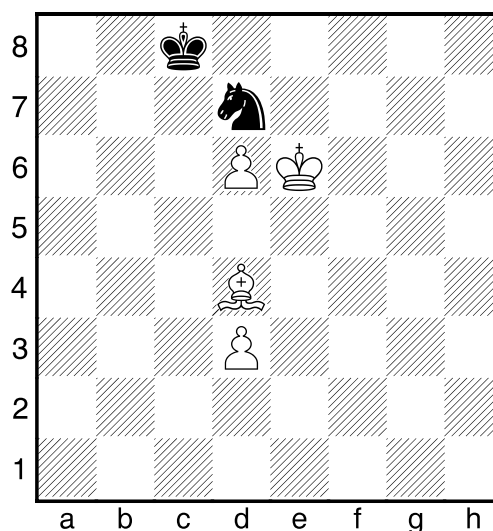
Koncovky lehkých figur s dvojpěšci nejsou vůbec jednoduché a výsledek často závisí na „maličkostech“.

Diagram č. 62 – BNT

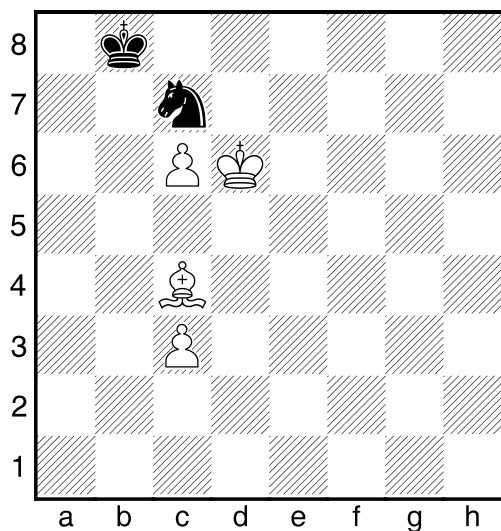
1. Sh5 Sh3 1. ... Sb5 2. Ke6 +– 2. Sf7! Sd7! 3. Sg6! 3. Se6? Ke8! 4. Sxd7+ Kxd7 5. Ke5 Ke8 = 3. ... Sg4 4. Sf5 Sxf5 5. Kxf5 Kf7 6. Ke5 Kf8 7. Kf6! Ke8 8. Ke6 Kd8 9. d7 Kc7 10. Ke7 1–0

Diagram č. 63 – BNT

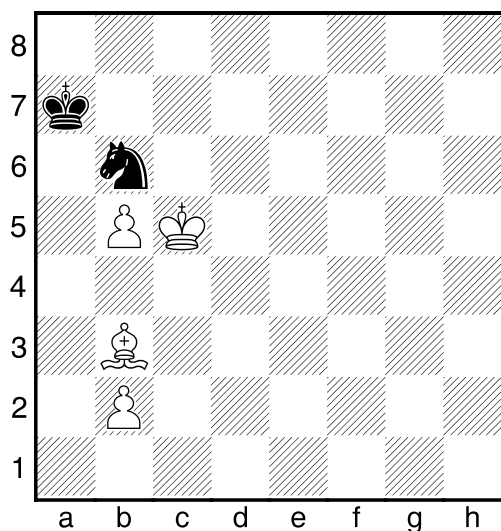
1. Ke7 Jb8 2. Sa7! Ideou bílého je chytit černého jezdce. Jc6+ 2. ... Jd7 3. d4 +– 3. Ke8 Je5 4. d4 Jd7 5. Ke7 1–0

Diagram č. 64

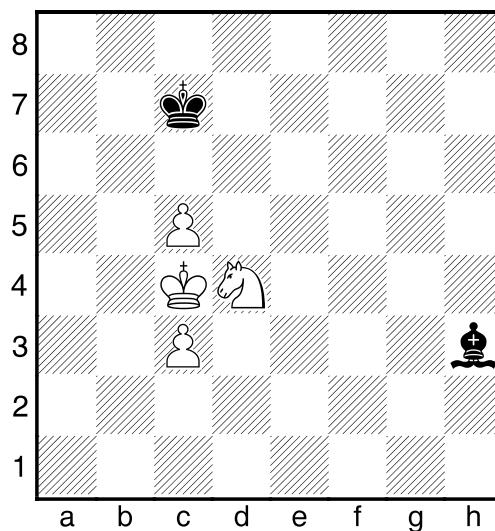
1. Kd7 Ja8 2. Sb5 Jb6+ 3. Kd8 Ja8 4. c4 Jc7 4. ... Jb6 5. c7+ Kb7 6. c5 +- 5. Kd7 Ja8 6. Sa6 Jb6+ 7. Kd8 Ja8 8. Sb7 Jc7 8. ... Jb6? 9. c7+! Kxb7 10. c5 Jc8 11. c6+ +- 9. Kd7 Ka7! Pat černého zachraňuje. 10. Kc8 10. Kxc7 = 10. ... Kb6! 11. Kb8 11. c5+ Ka7! = 11. ... Je8 12. Sa8 Kc5! 13. Kc8 Jd6+ 14. Kd7 Jxc4 15. c7 Jb6+ 16. Kd8 Kd6 17. Sb7 Ke6! 1/2-1/2

Diagram č. 65

1. Kc6 Jc8 2. Se6 Jb6 2. ... Je7+? 3. Kd7 Jg6 4. Kc7 +- 3. b3 Ja8 4. Sc8 4. Sd5 Jb6 5. Se4 Ja8 6. Sf3 Jb6 7. Kc7 Jd5+! = 4. ... Jb6! 4. ... Kb8? 5. b6! Kxc8 6. b7+ +- 5. Sb7 Kb8! 1/2-1/2

Diagram č. 66

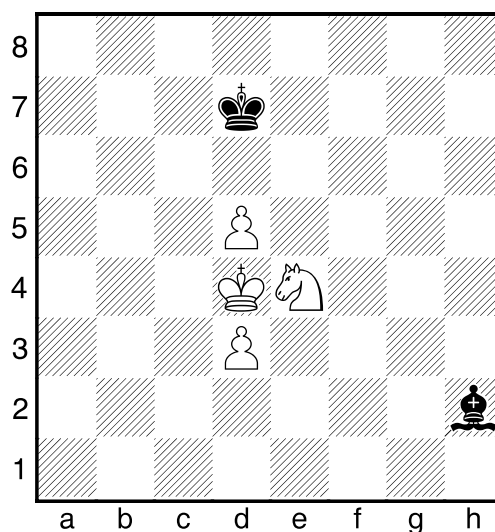

1. Kb5 Sf1+ 2. c4 Sd3 3. Je6+! 3. c6? Kd6 4. Kb6 Sxc4 5. c7 Kd7 6. Kb7 Sa6+! = 3. ... Kd7 4. Jf4 Sf1 5. Jd5 Sd3 6. c6+ Kc8 6. ... Kd6 7. Kb6 Sxc4 8. c7 Kd7 9. Kb7 Sxd5+ 10. Kb8 +- 7. Kc5! Se2 8. Kd6 Sg4 9. Je7+ Kb8 10. c7+ Kb7 11. c8D+

Černého nezachrání ani když bude na tahu:

1. ... Sf1+ 2. Kb4 Sa6 2. ... Sh3 3. Kb5 +- 3. Jb5+ Kc6 4. c4 Sb7 4. ... Kb7 5. Ka5 +- 5. Jd4+ Kc7 6. Kb5 Se4 7. c6 Kd6 8. Kb6 +-

Diagram č. 67

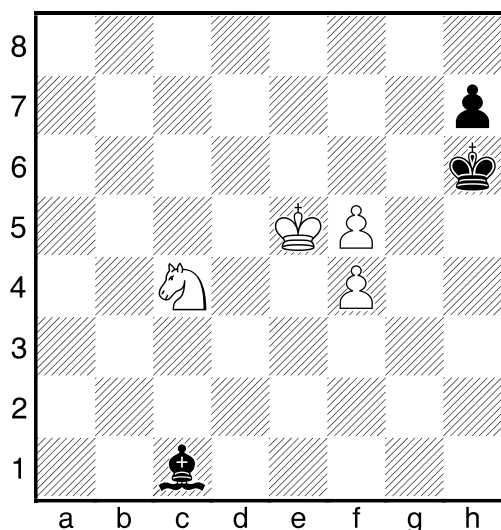
1. ... Sg1+ 2. Kc4 Sb6 3. Jc5+ Kd6 4. d4 Sa7! Právě v tom je rozdíl proti předchozí-

mu příkladu – možnost držet důležitou diagonálu – 4. ... Sc7? 5. Je4+ Kd7 6. Kc5 Sh2 7. d6 Sf4 8. Kd5 Se3 9. Jc5+ Kd8 10. Kc6 +- **5. Je4+ Kd7 6. Jc3 Sb6! 7. Jb5 Ke7 8. Kd3** 8. d6+ Ke6 9. Kd3 (9. d5+ Kd7 10. Kd3 Sc5 =) 9. ... Kd5! = **8. ... Sa5!** Střelec musí spěchat na druhou stranu! 9. **Ke4 Se1! 10. Ke5 Sg3+ 11. Ke4 Kd7 12. Kd3 Sh4! 13. Kc4 Se7! =**

Možná jste nabyli dojmu, že se zaobíráme pouze šedou teorií, ale podobné pozice se vyskytují i v praxi:

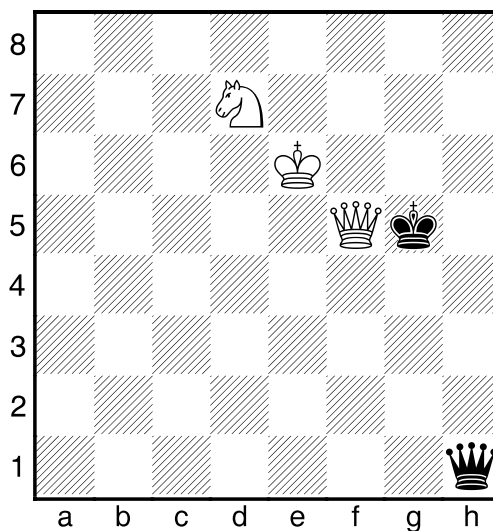
QIN KANYING – AMURA
SUBOTICA, 1990

Diagram č. 68

1. ... Kg7? Prohrávající chyba, správné bylo 1. ... Kh5! 2. f6 Kg4 3. f5 h5 4. f7 Sh6 5. Kf6! h4 6. Je5+ Kg3 7. Jd7! h3 8. Kg6 h2 9. Kxh6 h1D+ 10. Kg7 Kf4! 11. f8D Dg2+ a černý dobude „f“ pěšce, což vede k remízové koncovce. **2. f6+ Kf7 3. Jd6+ Kf8 4. Kf5 Sa3** 4. ... h5 5. Je4 h4 6. Jg5 Kg8 7. Kg6 Sa3 8. f7+ Kh8 9. f5 Se7 10. f6 Sa3 11. Kh5 +- **5. Je4 Kf7 6. Jg5+ Kg8 7. Jf3 Kf7 8. Je5+ Kf8 9. Ke6 Kg8 10. f5 h5** i jiné tahy prohrávají. **11. f7+ Kg7 12. f6+ Kh6 13. Jd7 h4 14. f8D+ Sxf8 15. Jxf8 h3 16. Jd7 h2 17. f7 h1D 18. f8D+ Kg5 19. Df5+**

Diagram č. 69

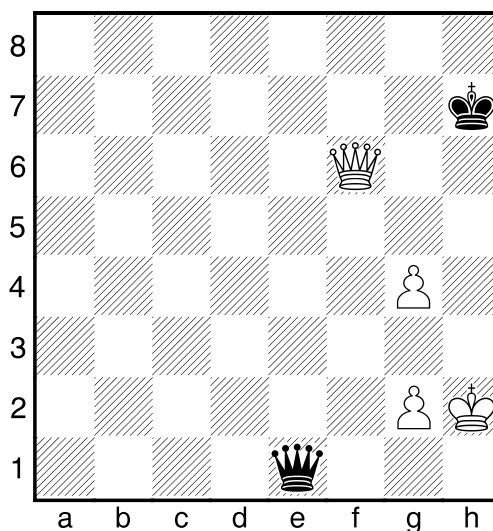

19. ... Kh6 Aby zachránil svou družku, musí černý král zpět, což ho bude stát život. **20. Df6+ Kh7 21. Jf8+ Kg8 22. Df7+ Kh8 23. Jg6# 1–0**

DÁMSKÉ

RESHEVSKY – GELLER
SOUSSE, 1967

Diagram č. 70

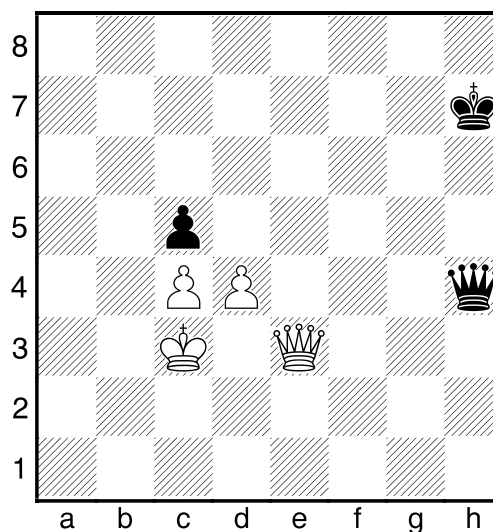
53. g3! Kg8 54. Dd8+ Kh7 55. Dd7+ Kg8 56. Dd5+! Centralizovaná dáma umožní aktivizaci svého krále. **56. ... Kg7 57. Kh3 De2** 57. ... Df1+ 58. Kh4 Df6+ 59. Dg5+ +- **58. Dd7+ Kg6 59. Dd6+ Kg7** Po

„aktivním“ 59. ... Kg5 60. Dd8+! Kh6 61. Dh8+ Kg6 62. Dg8+ Kh6 63. g5+ Kh5 64. Df7+! Kxg5 65. Df4+ Kh5 66. Dh4+ Kg6 67. Dg4+ Dxc4+ 68. Kxc4+ – by bílý vyhrál základní pěšcovku (kritická pole, opozice). **60. Kh4! De4 61. Dd7+ Kh6 62. Dd2+ Kh7 63. Dc1!** Opět vynikající tah bránící věčnému šachu. **63. ... Dd5 64. g5! De4+ 65. Df4 Dh1+ 66. Kg4 Dd1+ 67. Df3 Da4+ 67. ... Dd4+ 68. Kh5 +– 68. Kh5 De8+ 69. Kh4 Kg8 70. g6!** S hrozbou vynucení výměny dam po Df7! **70. ... De7+** Ani hra na pat by černého nezachránila. **70. ... Dxc6!? 71. Dg4 Kh8! 72. Dh5+! Kg7 73. Dxc6+ Kxc6 74. Kg4 +– 71. Kg4 De6+ 72. Df5 De2+ 73. Kh3 1–0** Jak by bílý vyhrál po 73. ... Kg7 jistě najdete sami.

Fischer byl jedním z mála génů šachu a za svou šachovou kariéru stvořil mnoho vynikajících partií (po strategické i taktické stránce). Když po zisku titulu mistra světa opustil šachovou scénu, bylo to všem příznivcům královské hry nesmírně líto. Mnozí věřili, že se po pauze vrátí k turnajové hře. Když už to vypadalo, že jej již nikdy za šachovnicí neuvidíme, zcela nečekaně sehrál roku 1992 „odvetný“ zápas se Spasským v Jugoslávii. Bohužel herní pauza byla na jeho výkonu znát a svou bývalou sílu ukázal jen v několika partiích (i když zápas zcela zaslouženě vyhrál). Jedna z nejhorších partií zápasu byla tato, kde Fischer nejprve využil nepřesností soupeře a získal zcela vyhranou koncovku, avšak technika ho zradila. Poslední chybu udělal v pozici diagramu, kde po dobrání pěšce bílý vítězí, což by mladému Bobbymu určitě neuniklo. Možná i tato partie přispěla k tomu, že se Fischer asi už navždy odmlčel.

FISCHER – SPASSKIJ
SV. STEFAN/BĚLEHRAD, 1992

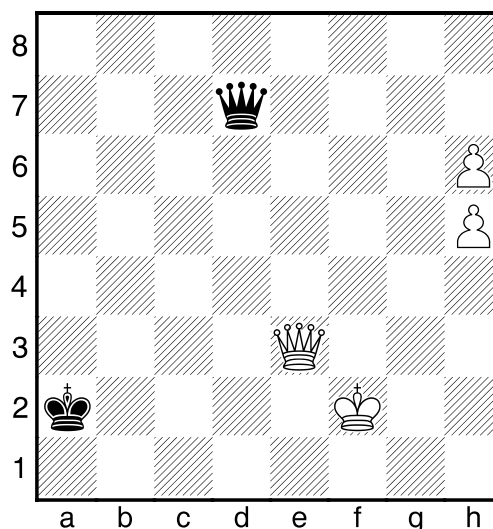
Diagram č. 71

68. d5? 68. dxc5 +– 68. ... Df6+ 69. Kc2 Dd6 70. Dg5 Kh8 71. Kd2 Db6 72. De5+ Kg8 73. De8+ Kg7 74. Db5 Dc7 75. Kc2 Kf8 76. Da6 Dh2+ 77. Kb3 Db8+ 78. Db5 Dc7 79. Ka3 Da7+ 80. Kb3 Ke7 81. Kc2 Kd8 82. Kd2 Dc7 83. Da6 Df4+ 84. Kc2 De4+ 1/2–1/2

BARCZAY – VILELA
DĚČÍN, 1978

Diagram č. 72

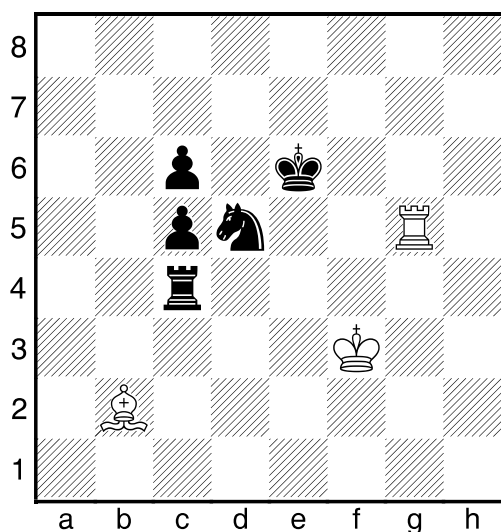
111. Ke1 Db7 Není lepší ani **111. ... Dh7 112. Kd2! Dh8 113. De2! Kb3 (113. ...**

Dxh6+ 114. Kc3+ +-) 114. Dd3+ Kb4 115. h7 Db2+ 116. Kd1 Da1+ 117. Kc2 Da2+ 118. Kc1 +- 112. Df2+ Ka1 112. ... Kb3 113. De3+ Kc4 114. Kf2 Dh1 115. Df4+ Kc5 116. h7 Dxh5 117. Dc7+ +- 113. Dd4+ Ka2 114. Dd3!! Při prosazování volného pěšce může bílý využít i matových hrozeb. **114. ... Dh1+ 115. Kd2 Dh2+ 115. ... Dxh5 116. De2!! Dxh6+ (116. ... Dc5 117. h7! Dd4+ 118. Kc2 +-) 117. Kc3+ Ka3 118. Db2+ Ka4 119. Db4# 116. De2! Dc7 117. h7! Dg7 118. Dc4+** S výměnou dámy na c3. 1-0

BONUS

KOČIJEV – SMYSLOV
Lvov, 1978

Diagram č. 73

51. Vg6+ Kd7 52. Se5! Jb4 53. Ke3 Kc8 54. Vg7! Jd5+ 55. Kd3 Vh4 56. Kc2 Ve4 57. Sd6 c4 58. Kd2 Velmistr Pachman doporučil **58. Sc5!** s kontrolou pole e3 **58. ... Ve2+ 59. Kc1 c3 60. Vg4! c2 61. Vc4 =**, ale i tah v partii by měl na remízu stačit. **58. ... c3+ 59. Kd3!** Je třeba hrát aktivně, pasivní **59. Kc2? Ve2+ 60. Kc1 Je3! 61. Vg1 Kd7** vede do záhuby. **59. ... Ve3+ 60. Kd4 Ve1 61. Vg2 Je3** Po 61. ... Kb7 by přišlo **62. Kc5!** a černý má problémy s krá-

lem **62. ... Je3? 63. Vg7+ Ka8 64. Kxc6 c2 65. Sc5 +- 62. Vg8+ Kd7 63. Kxc3! Kxd6 64. Kd2 Vd1+ 65. Kxe3 Kc5 66. Ke2! Vd5 67. Vg1! Kb4 68. Vb1+ Ka3 69. Ke3! c5 70. Ke4! Vd2 71. Vc1 Vd4+ 72. Ke3 Kb4 73. Vb1+ Kc4 74. Vc1+ Kb5 75. Vh1 Vd8 76. Vb1+ Kc6 77. Vc1 Vd7 78. Ke2??** Unavený předchozím průběhem bílý chybuje, nutné bylo (podobně jako v 70. tahu) **78. Ke4! Vd4+ 79. Ke3 Kd5 80. Vh1 Kc4 81. Vc1+ = 78. ... Kb5 79. Vb1+ Ka4 80. Vc1 Kb4 81. Vb1+ Ka3 82. Vc1 Vd5 83. Ke3 Kb2 84. Vc4 Kb3 0-1**

ŘEŠENÍ:

32) **1. Kd5 Ke8 2. Kd6 Kd8 3. e7+ Ke8 4. e5 +-**

33) =

34) **1. g8D+! Kxg8 2. Kg6 Kh8 3. Kf7 +-**

35) **1. Kb3! 1. b6? axb6 2. Kb3 Kc5 3. Ka4 b3! 4. Kxb3 Kb5 -+ Kc5 2. Ka4 Kc4 3. b6! =**

36) **1. Kd2! 1. Ke3? Ke7 2. Kf3 Kd7 = 1. ... Ke7 2. Kc3 Kd7 3. Kb4! Kd6 4. Kc4 +-**

37) **1. Kf8! 1. Kf7? h6 = 1. ... h6 2. Kf7 +-**

38) **1. Kf2! g3+ 1. ... Kh3 2. Kg1! Kh4 3. Kg2 g3 4. Kg1! (4. Kh1? Kh3 5. f5 g2+ 6. Kg1 Kg3 7. f6 h4 8. f7 h3 9. f8D h2#) 4. ... Kh3 5. f5 g2 6. f6 Kg3 7. f7 +- 2. Kg1 g2 3. Kh2! g1D+ 4. Kxg1 +-**

39) **1. Kb8! Opozice! 1. Kb7? Kh7! = 1. ... Kg8 2. Kc8! Kg7 3. Kc7 Kg6 4. Kc6 Kg7 5. Kd5 Kf6 6. Kd6! Kf5 7. Ke7 Kg6 8. Ke6 +-**

ČNT **1. ... Kg8! 2. Kb8 Kf8 3. Kc8 Kg8! = 3. ... Ke8? 4. Kc7 Ke7 5. Kc6 Ke6 6. Kc5 Kf6 7. Kd6! +-**

40) **1. e4! fxe4 1. ... Kxd4 2. exf5 Kd5 3. Kd2 +- 2. f5 Kd5 3. Kd2 +-** V obou variantách černého zahubí jeho dvojpěšec.

41) Zdánlivě bezvýznamný pěšec h4 rozhoduje. **1. h5+ Kh7 2. Ke3 Kg8 3. g6 Kh8 4. h7 Kg7 5. h6+ Kh8 6. Kf2 e3+ 7. Kxe3 f2 8. g7+ Kxh7 9. Kxf2 +-**

42) **1. h4 Kxe5 1. ... f6 2. h6 Kg6 3. h5+ Kxh6 4. exf6 +- 2. h6 Kf6 3. h5 +-**

43) **1. Kh6 Kf6 2. f4! +-**

44) **1. Kc2 1. Kd3? b3 2. Kd2 c4 3. Kc1 c3 -+ 1. .c4 2. Kc1! +-**

52) **1. ... Vh2+ 2. Kg6 Ve2! =**

53) **1. Va2! 1. Vf2? Vh6+! = 1. ... Va1 2. Vf2! Va6+ 3. Vf6 Va8 4. Vf8+! +-**

54) **1. Kh6 Vc8 2. Vb6 Vf8 3. g5! 3. g7? Vf6+! = 3. ... Va8 4. g7 Vc8 5. Vf6 +-**

55) **1. c7 Vc3+ 2. Kb1! Vxc4 3. Vh3+ Kb4 4. Vh4! +-**

56) **1. Vd2+ Ke7 2. Vd6! Vc1 2. ... Kxd6 4. Kc8 +- 3. Vc6! Vxc6 4. Ka7 +- (jistě jste poznali známou studii Oldřicha Durase)**

57) **1. Vd1! Ve6 1. ... c4 2. Ve1+ Kd5 3. Vxe5+ Kxe5 4. Kg5! Ke4 5. Kf6 +- 2. Ve1+ Kd5 3. c4+! Kd6 4. Vxe6+ Kxe6 5. Kf4 Kf6 6. Ke4 Ke6 7. c3 +-**

58) **1. a4! bxa4 1. ... Va3 3. a6 +- 2. a6 Vh3+ 2. ... Vg7 3. Vg4! +- 3. Kg2 Vh8 4. Vh4! +-**

59) **1. h7 Va3 2. Vf6+ Kg3 3. Va6! Vd3 4. Va3! +-**

D) Dvojpěšec jako typová pozice ze zahájení

VÝMĚNNÁ ŠPANĚLSKÁ

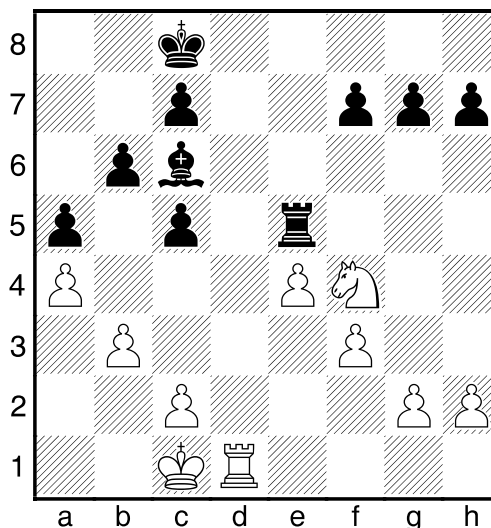
LASKER – TARRASCH

ZÁPAS O MS, 1908

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. d4 exd4 6. Dxd4 Dxd4 7. Jxd4 c5 8. Je2 Sd7 9. b3 Sc6 9. ... c4! 10. f3 Se7 11.

Sb2 Sf6 12. Sxf6 Jxf6 13. Jd2 0–0–0 14. 0–0–0 Vd7 15. Jf4 Ve8 16. Jc4 b6 17. a4 a5 18. Vxd7 Jxd7 19. Vd1 Je5 20. Jxe5 Vxe5

Diagram č. 74

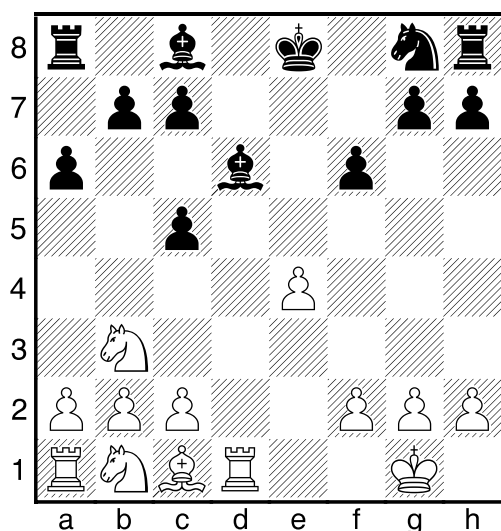
Zhodnot'te pozici a navrhněte bílému plán hry. Hodnocení: Bílý má na královském křídle pěšce navíc, plánem je uplatnit ho. Druhé křídlo je nutno zablokovat. **21. c4! Ve8 22. Jh5 Vg8 23. Vd3 f6 24. Kd2 Se8 25. Jg3 Sd7 26. Ke3 Ve8 27. Jh5 Ve7 28. g4 c6 29. h4 Kc7 30. g5 f5 31. Jg3 fxe4 32. Jxe4! Sf5 33. h5 Vd7 34. Vc3 Vd1 35. Kf4 Sd7 36. Ve3 Vh1 37. Jg3 Vh4+ 38. Ke5** Bílé figury jsou mnohem aktivnější, černou pozici nelze dlouho udržet. **38. ... Vh3 39. f4 Kd8 40. f5 Vh4 41. f6 gxf6+ 42. Kxf6 Se8 43. Jf5 Vf4 44. g6 hxg6 45. hxg6 Vg4 46. Vxe8+ Kxe8 47. g7 Kd7 48. Jh4 Vxg7 49. Kxg7 Ke6 50. Jf3 Kf5 51. Kf7 Ke4 52. Ke6 Kd3 53. Kd6 Kc3 54. Kxc6 Kxb3 55. Kb5 1–0**

Někde jsem slyšel, že Tarrasch byl stratég a Lasker jen taktik. Tato partie to zrovna nedokazuje. Samozřejmě Tarrasch vynikal nejen ve strategii, ale i v taktice, stejně tak Lasker. Lasker byl navíc silný i v psychologii – věděl, co na kterého soupeře platí.

FISCHER – PORTISCH
HAVANA, 1966

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6
5. 0–0 f6 6. d4 exd4 7. Jxd4 c5 8. Jb3
Dxd1 9. Vxd1 Sd6

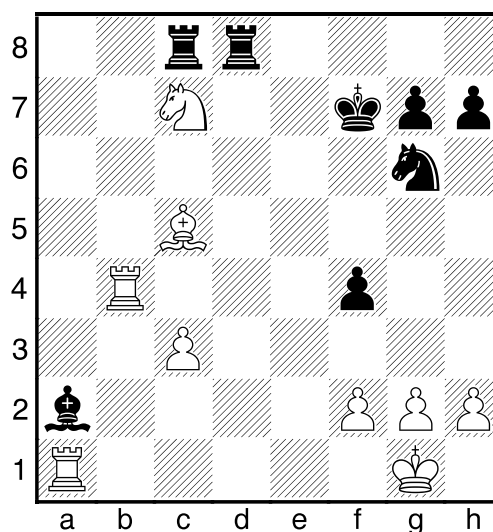
Diagram č. 75

Najdete následující tah Fischera? **10. Ja5! b5** Že pozice černého není lehká dokazují i jiná pokračování: 10. ... Sg4? 11. f3 0-0-0?? 12. e5 1–0 Hort – Željandinov, Havanna 1967. **11. c4! Je7** 11. ... b4?! 12. Jd2 Kf7 13. Jdb3 f5 14. exf5 Jf6 15. Se3 Jg4 16. Sxc5 Sxh2+ 17. Kf1 Se5 18. f3 ± Pěšina-Romanišin, SSSR 1968 **12. Se3 ± f5!?** 12. ... Vb8 13. Jd2 Se6 14. Vac1 Kf7 15. Jdb3 Vhd8 16. cxb5 axb5 17. Jxc5 ± Lukin – Kaminskij, SSSR 1970; 12. ... Kf7 13. Jc3 Vb8 14. e5! Sxe5 (14. ... fxe5 15. Je4 ±) 15. Sxc5 Sxc3 16. bxc3 Jg6 17. Jc6 ± Dvoreckij – Ivanov, Moskva 1972 **13. Jc3 f4 14. e5! Sxe5?! 14. ... fxe3 15. exd6 exf2+ 16. Kxf2 0–0+ 17. Kg1 cxd6 18. Vxd6 Sf5 19. Ve1 15. Sxc5 Sxc3 16. bxc3 Jg6 17. Jc6 Se6?! 17. ... Sd7 18. cxb5 axb5 19. Ja7 ± Vb8 20. Vdb1 Kf7 21. Jxb5 Vhd8 22. Vb4 Sxa2 23. Jxc7 Vbc8 23. ... Vxb4 24. cxb4 Vd2 25. b5 +– **24. h4! Vd2 25. Sb6 f3?! 25. ... h5!? ± 26. Se3 +– Ve2 27. Jb5 Va8 28. h5 Je5 29. Vf4+ Ke7 30. Vd1****

Vc8 31. Ve4 Kf6 32. Vd6+ Kf5 33. Vf4+ Kg5 34. Vxf3+ 1–0

Diagram č. 76

FISCHER – UNZICKER
SIEGEN, 1970

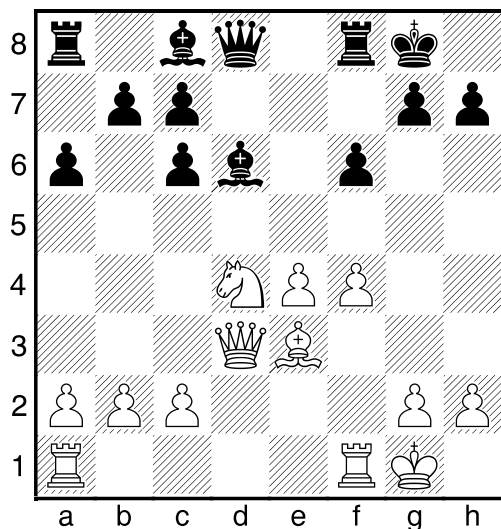
1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. 0–0 Touto starodávnou variantou porazil Fischer na olympiádě v Havaně v roce 1966 tři velmistry a od té doby prošla velkým teoretickým vývojem. **5. ... f6 6. d4 exd4** Dnešní teorie upřednostňuje 6. ... Sg4. **7. Jxd4 Je7 8. Se3 Jg6 9. Jd2 Sd6 10. Jc4 0–0 11. Dd3** Ideální pole pro dámu – kryje pěšce e4, zabraňuje postupu f5 a kontroluje celou 3. řadu. **11. ... Je5** Jinak by 12. f4 se černý k této výměně již nedostal. **12. Jxe5 Sxe5** Strategická situace je přehledná – bílý má převahu pěšců na královském křídle a černý má dvojici střelců, jejichž účinnost Fischer omezuje. Po 12. ... fxe5 13. Db3 Kh8 14. Je6 Sxe6 15. Dxe6 by černý přišel o dvojici střelců a ocitl by se v bezperspektivní pozici. **13. f4 Sd6**

Viz diagram č. 77

Znovu si černý správně ponechává oba střelce. Po 13. ... Sxd4 14. Sxd4 by přes různobarevné střelce stál černý špatně – bílý

by pak zahrál f4-f5 a po přípravě prosadil průlom e4-e5. Tomuto plánu by černý mohl

Příklad č. 77

zabránit, kdyby sám zahrál 14. ... f5, čímž by však bílému otevřel diagonálu pro střelce, sloupec pro věž a vytvořil pohyblivou převahu pěšců na královském křídle. **14. f5!!** Skvělý tah, který Fischer viděl u Laskera (Lasker – Capablanca, Petrohrad 1914). Cílem je omezit působnost střelce c8 a vyměnit soupeřova černopolního střelce. Poziční ústupky – ztráta kontroly nad polem e5 a opozdílý pěšec e4 jsou jen dočasného rázu, protože černý nebude schopen zabránit průlomu e4–e5. **14. ... De7 15. Sf4 Sxf4 16. Vxf4 Sd7 17. Ve1 Dc5 18. c3 Vae8 19. g4!** Krytí pěšce f5 je nezbytnou přípravou průlomu e4–e5. **19. ... Dd6 20. Dg3 Ve7** Po **20. ... c5 21. Jf3 Sc6** by byla poziční hrozba e4–e5 odvrácen, bílý by však tahem **22. g5** zahájil nebezpečný útok proti králi. **21. Jf3 c5 22. e5!** Cílevědomý průlom strategicky rozhoduje partii. Asi mi dáte za pravdu: Fischerův styl je krystalicky čistý, v této partii provádí od zahájení důsledně jeden strategický plán – vytvořit z převahy na královském křídle volného pěšce. **22. ... fxe5 23. Vfe4 Sc6 24. Vxe5 Vfe8 25. Vxe7 Vxe7 26. Je5** Tento jezdec je velmi silný a v koncovce bude lepší než

soupeřův střelec. A sice proto, že se bude hrát jen na jednom křídle. **26. ... h6** Lépe bylo neoslabovat pole g6 a hrát ihned **Sd7**. Neúčinné by bylo **26. ... Dd5** pro **27. g5** s hrozbou **f6**. **27. h4 Sd7 28. Df4 Df6 29. Ve2!** Aby černý nemohl brát věž se šachem. Hrozba zní **30. Dc4 Kh7 31. Jxd7 Vxd7 32. Ve8**. Brát na h4 ovšem nejde pro **Jg6**. **29. ... Sc8 30. Dc4+ Kh7 31. Jg6!** Fischer nezadržitelně směřuje do vyhrané koncovky jezdec proti střelci. **31. ... Vxe2 32. Dxe2 Sd7 33. De7!** Vynucuje výměnu dam. **33. ... Dxe7 34. Jxe7 g5** Bez krále se hrát nedá. **35. hxg5!** Ještě silnější než **35. fxg6**. **35. ... hxg5** To je výsledek jedinečné strategické hry – volný pěšec (navíc krytý). Fischer viděl vše samozřejmě až do konce. Chcete-li se výborně pobavit, propočítejte si vše jako nácvik variant. **36. Jd5 Sc6 37. Jxc7 Sf3 38. Je8!** Nepřímo kryje g4, to vše musel Fischer vidět už dříve! **38. ... Kh6 39. Jf6 Kg7 40. Kf2 Sd1 41. Jd7!** A poslední jezdcův žertík – po **41. ... Sxg4** přijde **42. f6 Kg8 43. f7! 41. ... c4 42. Kg3 1–0** (Poznámky V. Hora)

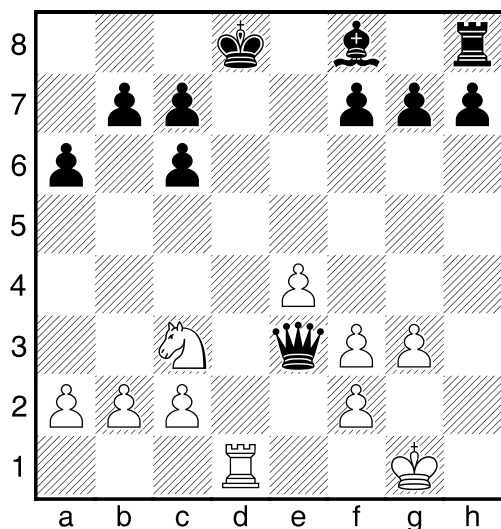
DVORECKIJ – SMYSLOV
ODĚSSA, 1974

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. 0–0 De7 6. d4 exd4 7. Dxd4 Sg4 8. Sf4 Sxf3 9. gxf3 Jf6 10. Jc3 Jh5 11. Sg3 Vd8 12. De3 Jxg3 13. hxg3 Dc5 14. Vad1 Dxe3 15. Vxd8+ Kxd8 16. Vd1+

Viz diagram č. 78

16. ... Kc8? Král míří na špatnou stranu, lepší bylo **16. ... Dd2!?** **17. Vxd2+ Ke8!** s dalším **h5** a obranyschopnou pozicí. **17. fxe3 g6 18. e5 Sg7 19. f4 f6 20. exf6 Sxf6 21. e4 h5 22. Kg2 Sxc3 23. bxc3 b5 24. e5 a5 25. Kh3 b4 26. Kh4 Ve8 27. Kg5 Ve6 28. Kh6** Bílý hrál prakticky s figurou víc. **1–0**

Diagram č. 78

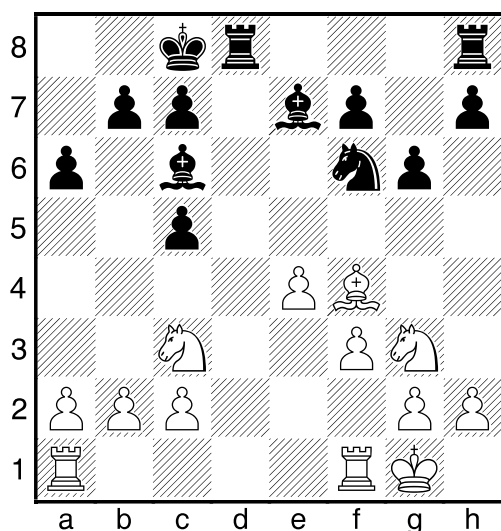

Aby nevznikl dojem, že výměnná varianta je pro bílého vyhraná doporučuji důkladně si proanalizovat následující partii dvou šachových koryfejů:

LASKER – STEINITZ
USA – ZÁPAS O MS, 1894

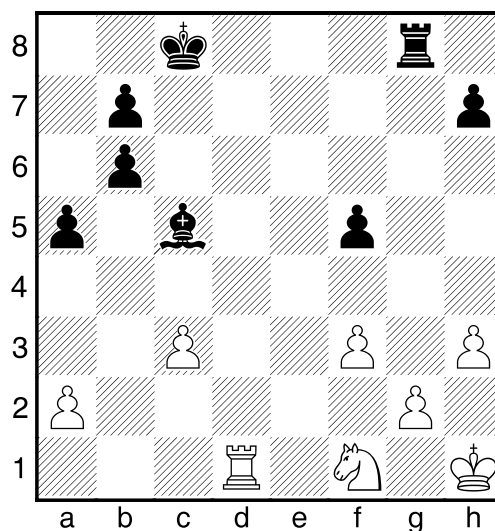
1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. d4 exd4 6. Dxd4 Dxd4 7. Jxd4 c5 8. Je2 Sd7 9. Jbc3 0–0–0 10. Sf4 Sc6 11. 0–0 Jf6 12. f3 Se7 13. Jg3 g6! Omezuje soupeřova jezdece.

Diagram č. 79

14. Vfe1? Volný sloupec bílý ignorovat neměl. 14. ... Jd7 15. Jd1 Jb6 16. Jf1 Vd7 17. Se3 Vhd8 18. b3 c4! Steinitz správně chápe, že si nemůže nechat zablokovat dámské křídlo. 19. Sxb6? Rozhodující chyba, pozice bílého byla horší, ale dala se bránit. Teď uvidíme koncert dvojice střelců. 19. ... cxb6 20. bxc4 Sb4! 21. c3 Sc5+ 22. Kh1 Vd3 23. Vc1 a5 24. Jde3 f5! 25. exf5 gxf5 26. h3 26. Jxf5 Vxf3! 26. ... Vg8 27. Jd5 Sxd5 28. cxd5 Vxd5 29. Vcd1 Konečně se Lasker začíná dobře bránit, převaha soupeře je ale již veliká. 29. ... Vxd1 30. Vxd1

Diagram č. 80

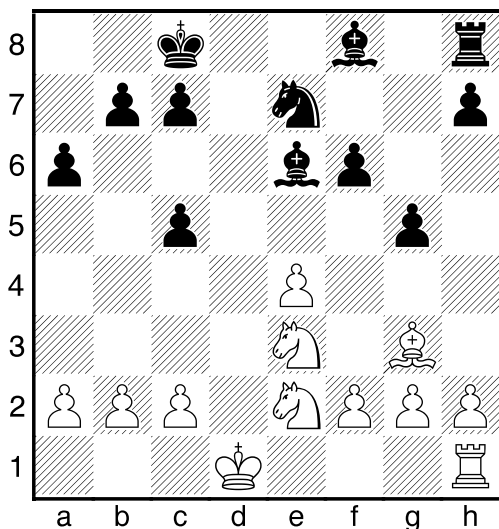
30. ... f4! 31. Kh2 31. Jh2 h5! 32. Vd5 Ve8 31. ... Ve8 32. a4 Kc7 33. h4 Kc6 34. c4 Sb4 35. Kh3 Ve1! Bez věží vynikne síla střelce. 36. Vxe1 Sxe1 37. Kg4 Kc5 38. Kxf4 Kxc4 39. Ke4 Sxh4 40. g3 Sd8 41. Je3+ Kb4 42. Kd3 Kxa4 43. Kc2 Kb4 44. f4 Kc5 45. f5 Kd6 46. g4 b5 47. Jd1 Ke5 48. Jc3 b4 49. Ja4 Kd4 50. Jb2 b5 51. Kb3 Se7 52. g5 a4+ 53. Jxa4 bxa4+ 54. Kxa4 Ke5 55. Kb3 Kxf5 0–1 Co říkáte výkonu „starého“ Steinitze?

JANDEMIROV – KUZMIN
PODOLSK, 1990

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. Jc3 f6 6. d4 exd4 7. Jxd4 c5 8. Jde2

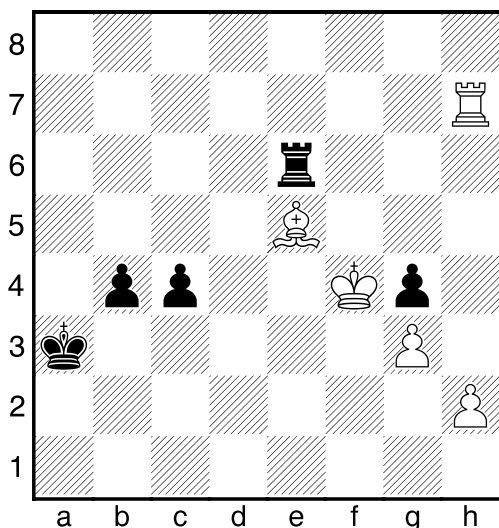
Dxd1+ 9. Jxd1 Se6 10. Sf4 0–0–0 11. Je3
Je7 12. Vd1 Vxd1+ 13. Kxd1 g5 14. Sg3

Diagram č. 81

14. ... f5! Aktivita – 1. zákon šachu! 15. exf5
Jxf5 16. Jxf5 Sxf5 17. Se5 Vg8 18. Ve1
Sh6 19. f3 g4 20. f4 Vd8+ 21. Kc1 Ve8
22. Kd1 Se4 23. g3 Sf3 24. c4 b5! 25. Kc2
Se4+ 26. Kb3 Sd3 27. cxb5 axb5 28. Kc3
Sf5 29. a3 Sf8 30. b4 Kb7 31. bxc5 Sxc5
32. Jd4 Sd7 33. Vb1 Ka6 34. Kd3 c6
35. Ke4 Sd6 36. Vd1 c5 37. Je6 Sxe6
38. Vxd6+ Ka5 39. f5 Sc4 40. Vc6 Sd3+
41. Kf4 c4 42. f6 Sg6 43. Sd6 Ka4 44. Vc7
Ve6 45. Se5 Kxa3! 46. f7 Sxf7 47. Vxf7 b4
48. Vxh7? Převahu by měl černý i po lepším
48. Vc7, teď je však jeho výhra vynucená.

Diagram č. 82

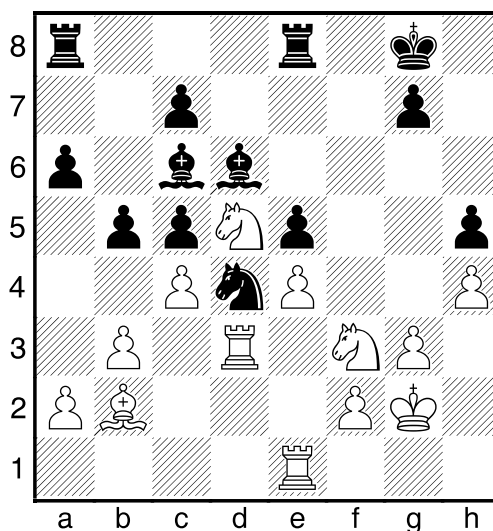
48. ... Vxe5! 49. Kxe5 c3 50. Vc7 Kb2
51. Kd4 c2 52. Kd3 c1D 53. Vxc1 Kxc1
54. Kc4 Kd2 55. Kxb4 Ke3 56. Kc3 Kf2
57. Kd3 Kg2 58. Ke3 Kxh2 59. Kf2 Kh3
0–1

SEITAJ – WEDBERG

LEON, 2001

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6
5. 0–0 f6 6. d4 Sg4 7. dxe5 Dxd1 8. Vxd1
fxe5 9. Vd3 Sd6 10. Jbd2 b5 11. b3 Je7
12. Sb2 Jg6 13. g3 0–0 14. Kg2 c5 15. c4
Sd7 16. Ve1 Sc6 17. h4 Vfe8 18. Jh2 Jf8
19. Jg4 h5 20. Je3 Je6 21. Jd5 Jd4 22. Jf3

Diagram č. 83

22. ... Sb7! 23. Jg5 c6 24. Je3 Sc8 25. Vc1
a5! S myšlenkou a4 a otevřením pozice,
čemuž nelze zabránit. 26. Sxd4 cxd4
27. cxb5? Chyba v propočtu, ale i po lepším
27. Jd1 by stál bílý špatně. 27. ... Sa3
28. Vxc6 dxe3 29. Vxe3 Sd7 30. Vb6 Sc5
0–1

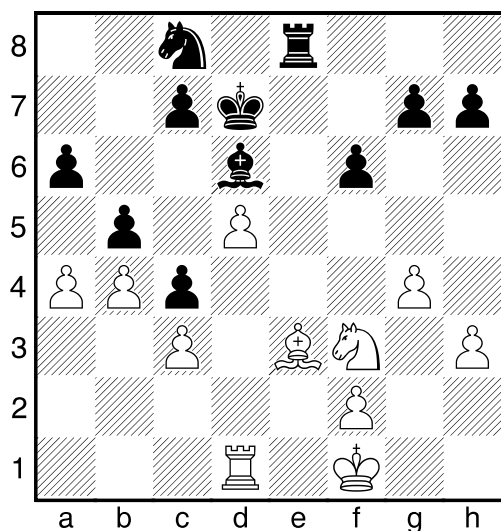
KAGAN – KERES

PETROPOLIS, 1973

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6
5. 0–0 Dd6 6. d4 exd4 7. Dxd4 Dxd4
8. Jxd4 Sd7 9. Se3 0–0–0 10. Jd2 Je7
11. J2f3 f6 12. h3 c5 13. Je2 Jc6 14. Vad1

Ve8 15. Jc3 Sd6 16. Vfe1 Se6 17. a3 b6 18. Jd5?! Svědčí o jisté bezradnosti bílého, který se snažil v partii se silnějším soupeřem o jednoduchou hru, což ho přivedlo do záhuby, protože Keres měl vynikající techniku. **18. ... Sxd5 19. exd5 Je7 20. c3 Jf5 21. Sc1 Kd7 22. Kf1 Vxe1+ 23. Vxe1 b5 24. Vd1 Ve8 25. g4 Je7 26. Se3 Jc8 27. b4 c4 28. a4?**

Diagram č. 84

28. ... bxa4! Výborný tah, s kterým bílý asi nepočítal. **29. Jd2 Jb6 30. Sxb6 cxb6 31. Jxc4 b5 32. Ja5 Ve4 33. Vd3 Se5 34. f3 Vf4 35. Ke2 a3 36. Kd2 a2 37. Jb3 a5!** **38. d6 axb4 39. Jc5+ Kc6 0–1** Další důkaz, že nerozhoduje varianta, ale šachové umění.

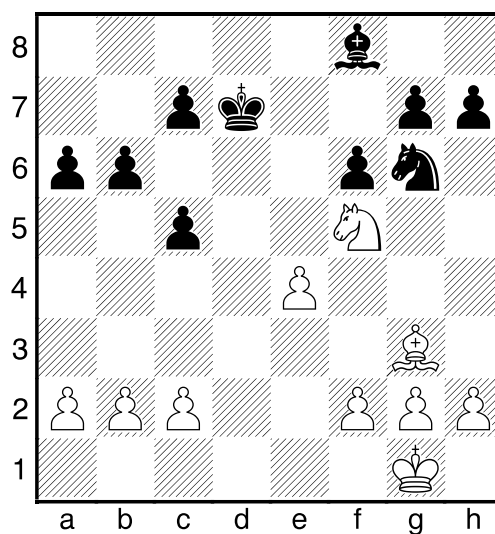
KAGAN – YANOFISKY
NETANYA, 1968

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. 0–0 f6 6. d4 exd4 7. Jxd4 c5 8. Jb3 Dxd1 9. Vxd1 Sd7 10. Sf4 0–0–0 11. Jc3 Se6 12. Vxd8+ Kxd8 13. Vd1+ Kc8 14. Jd5 Sxd5 15. Vxd5 b6 16. Jd2 Je7 17. Vd3 Jg6 18. Sg3 Se7 19. Jc4 Vd8 20. Vxd8+ Kxd8 21. Je3 Kd7 22. Jf5 Sf8

Viz diagram č. 85

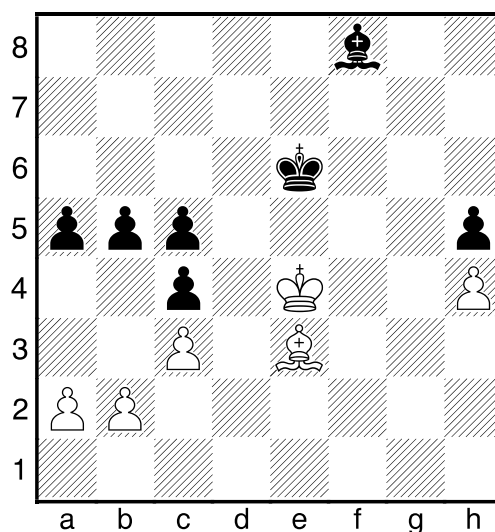
23. f4?! Bílý má převahu, ale prozíravější bylo **23. c4. 23. ... c4 24. Kf2 Je7 25. Je3 b5 26. Kf3 Jc6 27. c3 Jd8 28. e5?** Zahazuje

Diagram č. 85

veškerou výhodu. **28. ... fxe5 29. fxe5 Jb7 30. Jf5 Ke6 31. Jd4+ Kd5 32. Je2 Ke6 33. Jf4+ Kf5 34. Jd5 c6 35. Jc7?** Bílý hraje úplně bezstarostně a bude po zásluze potrestán. **35. ... Jc5 36. e6 a5 37. Sh4 Jxe6 38. g4+ Ke5 39. Sg3+ Kf6 40. Jxe6 Kxe6 41. Ke4 g6 42. Sf4 Sg7 43. Sd2 c5 44. Se3 Sf8 45. h4?** Další hřebíček do rakve. **45. ... h5 46. gxh5 gxh5**

Diagram č. 86

Najednou bílý zjišťuje, že je jeho pozice prohraná. **47. Sg5 47. Kf4 b4 48. Kg5 a4**

49. Kxh5 a) 49. cxb4 cxb4 50. Sd2 b3 51. axb3 cxb3 52. Sc3 Se7+ 53. Kxh5 Sf6 –+; b) 49. a3 b3! 50. Kxh5 (b) 50. Sd2 Ke5 51. Kxh5 Kf5 52. Sh6 Sd6 53. Sd2 Sg3 –+ 50. ... Kf5 51. Sh6 Sd6 52. Sd2 Sg3 –+; 49. ... Kf5 50. Sd2 b3 51. a3 Sg7 52. Sc1 Sf6 53. Sd2 Ke4 54. Kg4 Sxh4 55. Kxh4 Kd3 56. Sg5 Kc2 –+ 47. ... b4 48. Sd8 48. Sd2 Sg7 49. a3 b3 50. a4 Sf6 51. Se1 (51. Sg5 Sxc3! –+) 51. ... Se5 52. Sd2 Sg3 53. Sg5 (53. Sf4 Sxh4 54. Sc7 Se1 55. Sxa5 h4 56. Kf3 h3 57. Sb6 Sxc3 58. a5 Kd7 59. a6 Kc6 60. Sxc5 Sxb2 61. Sf8 c3 62. Sg7 Sa1! –+) 53. ... Se1 –+ 48. ... a4 49. cxb4 cxb4 50. Kd4 c3 51. b3 axb3 52. axb3 Se7 0–1

Na doplnění uvádím bez poznámek partie našeho IM Rašíka, který výměnný systém rád používá:

RAŠÍK – VOTAVA
MČSR DOROSTENCŮ, 1990

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. Jc3 f6 6. d4 exd4 7. Jxd4 c5 8. Jde2 Dxd1+ 9. Jxd1 Sd6 10. Sf4 Sxf4 11. Jxf4 Je7 12. Je3 Sd7 13. 0–0–0 0–0–0 14. f3 f5 15. exf5 Jxf5 16. Vxd7 Vxd7 17. Jxf5 Vf8 18. g4 g6 19. Je6 Ve8 20. Jxc5 Vd5 21. Je4 gxf5 22. Jf6 Vde5 23. Jxe8 Vxe8 24. Kd2 Vd8+ 25. Ke2 Ve8+ 26. Kf2 fxg4 27. fxg4 Vf8+ 28. Kg3 Kd7 29. h4 Ke6 30. Ve1+ Kd6 31. g5 b5 32. Ve2 Vf7 33. Vf2 Ve7 34. Vf6+ Kd5 35. Vxa6 Ve2 36. Vh6 Vxc2 37. Vxh7 Vxb2 38. Vxc7 Vxa2 39. Kg4 Ke6 40. Vb7 Vb2 41. Kh5 Vb4 42. g6 Vd4 43. g7 Vd8 44. Kh6 Kf6 45. Kh7 Vd5 46. Vb6+ 1–0

RAŠÍK – SOSNA
MCR, 1993

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. Jc3 f6 6. d4 exd4 7. Jxd4 c5 8. Jde2 Dxd1+ 9. Jxd1 Sd6 10. Sf4 Se6 11. Je3

Je7 12. 0–0–0 0–0–0 13. Vd2 Sxf4 14. Vxd8+ Vxd8 15. Jxf4 Sf7 16. h4 b5 17. a3 c4 18. h5 c5 19. Vh3 b4 20. c3 a5 21. Vg3 g6 22. hxg6 hxg6 23. Vh3 g5 24. Jh5 bxa3 25. bxa3 Vd3 26. Kc2 Se8 27. Jxf6 Sa4+ 28. Kb1 Jg6 29. Vg3 Vxc3 30. Vxg5 Jf4 31. Vxc5+ Kd8 32. Vxa5 Vb3+ 33. Ka2 Sc6 34. Jxc4 Vc3 35. Je5 Je2 36. Kb2 1–0

RAŠÍK – GYIMESI
STOCKERAU, 1993

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sxc6 dxc6 5. Jc3 f6 6. d4 exd4 7. Jxd4 c5 8. Jde2 Dxd1+ 9. Jxd1 Sd6 10. Sf4 Se6 11. Je3 Je7 12. 0–0–0 0–0–0 13. Vd2 Vd7 14. h4 Vhd8 15. Vhd1 Sf7 16. f3 b5 17. Sxd6 cxd6 18. Jf4 Kc7 19. g4 Jg6 20. Jfd5+ Sxd5 21. Jxd5+ Kc6 22. h5 Je5 23. Vf2 Vf7 24. Vh1 b4 25. Vh3 Ve8 26. Vd2 Jc4 27. Vd1 Ve6 28. b3 Jb6 29. Kb2 a5 30. a4 Vd7 31. Vh2 Ve5 32. Vhd2 Jxd5 33. Vxd5 Kc7 34. c3 Vxd5 35. Vxd5 bxc3+ 36. Kxc3 h6 37. f4 Ve7 38. Kd3 Kc6 39. g5 fxg5 40. fxg5 Vb7 41. Kc3 Vb4 42. gxh6 gxh6 43. Vf5 Vxe4 44. Vf6 Vh4 45. Vxh6 Vh3+ 46. Kc4 Vh4+ 47. Kc3 Kd5 48. Vh8 Vh3+ 49. Kb2 Kd4 50. h6 Vh2+ 51. Ka3 Kd3 52. h7 Kc2 53. Vd8 Kb1 54. b4 Vh3# 0–1

BERLÍNSKÁ VARIANTA ŠPANĚLSKÉ

Berlínskou variantu rád hrává velmistr Hort, který nevyniká hlubokými teoretickými znalostmi, ale jeho poziční citění je obdivuhodné.

MAINKA – HORT
BAD NEUENAUH, 1989

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Jf6 4. 0–0 Jxe4 5. d4 Jd6 6. Sxc6 dxc6 7. dxe5 Jf5 8. Dxd8+ Kxd8 9. b3 h6 10. Sb2 Se6 11. c4

Diagram č. 87

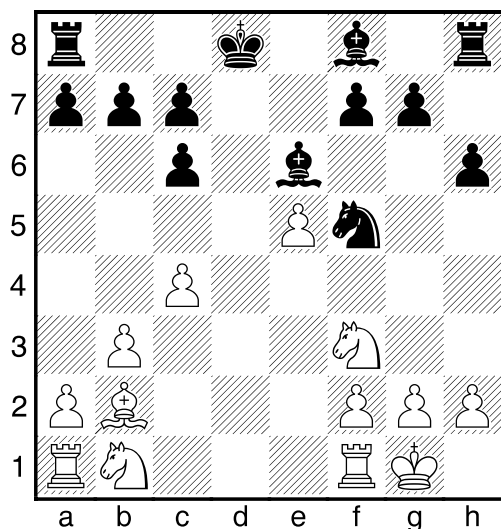
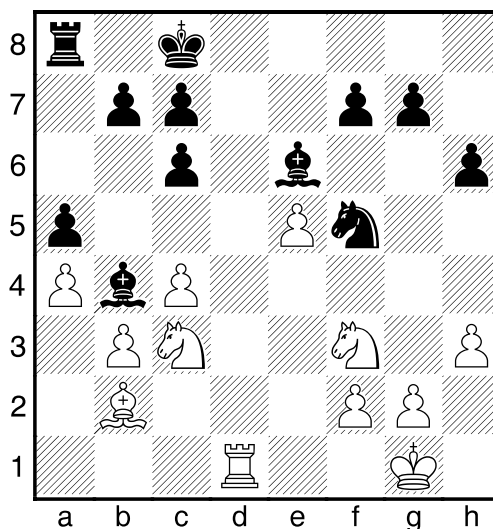

Diagram č. 88

Kontrolní otázka:

V čem se liší berlínská obrana od výměnné varianty?

1. V berlínské takřka vždy dochází k výměně dam.

2. Bílý pěšec je na e5, což ztěžuje bílému uplatnění pěšcové převahy.

11. ... a5! 12. Jc3 12. a4 b5! 12. ... Sb4
13. Je4 a4 14. h3 a3 15. Vad1+ Kc8
16. Sc1 Va5! 17. Vd3 Vd8 18. Vfd1 Vxd3
19. Vxd3 Je7 20. Sd2 Sxd2 21. Jexd2 c5!
22. g4? Snaží se omezit střelce, ale ten se
stejně prosadí, lepší bylo 22. Jb1 s rovnou
hrou. 22. ... Jc6 23. Je4 b5! 23. ... Jb4 24.
Vd2 ± 24. cxb5 24. Jxc5? bxc4 25. Jxe6
cxd3 26. Jxg7 Jxe5 -+ 24. ... Jb4 25. Vd2
Sd5! 26. Vxd5 26. Ve2 Sxe4 27. Vxe4 Jxa2
-+ 26. ... Jxd5 27. Jfd2 Vxb5 28. Jc4?
Vxb3! 0-1

COMP ZARKOV II – HORT
THE HAGUE, 1993

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Jf6 4. 0-0 Jxe4
5. d4 Jd6 6. Sxc6 dxc6 7. dxe5 Jf5
8. Dxd8+ Kxd8 9. b3 h6 10. Sb2 Se6 11. c4
a5 12. Vd1+ Kc8 13. a4 Sb4 14. Jc3 Vd8
15. h3 Vxd1+ 16. Vxd1

Viz diagram č. 88

16. ... b5! 17. g4 Je7 18. axb5 Sxc3
19. Sxc3 cxb5 20. Jd4 bxc4 21. Jxe6 fxe6
22. bxc4 a4 23. Kg2 a3 24. Va1 a2 25. f4
g6 26. Sb4 Jc6 27. Sc3 Kd7 28. Vd1+
Ke7 29. Va1 Va4 30. c5 Vc4 31. Se1 Vc2+
32. Kf1 g5 33. fxg5 hxg5 34. Sf2 Jxe5
0-1

„Berlínskou zed“ vystavěl i Kramnik proti
Kasparovovi, což mu dopomohlo k fantas-
tickému vítězství v jejich zápase.

KASPAROV – KRAMNIK
LONDÝN – ZÁPAS O MS, 2000

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Jf6 Určitě správná
volby zahájení pro zápas s Kasparovem,
který je nejsilnější v komplikované střední
hře. 4. 0-0 Jxe4 5. d4 Jd6 6. Sxc6 dxc6
7. dxe5 Jf5 8. Dxd8+ Kxd8 9. Jc3 Sd7!?
10. b3 10. h3 h6 11. Sf4 b6 12. a4 a5
13. Vad1 Kc8 14. b3 Sb4 15. Je4 Se6 16. c4
c5 17. g4 Je7 18. Je1 Sd7 19. Jg3 g5 20. Se3
Jg6 21. Jd3 Sc6 1/2-1/2 Širov-Almasi, Po-
lanica Zdroj 2000 10. ... h6 11. Sb2 Kc8
12. h3 b6 13. Vad1 Je7! Černý chce hrát
c5, Sc6 a Kb7, ale musí dávat pozor na
možnosti soupeře typu Jd5. 14. Je2 Jg6
15. Je1 Je vidět, že Kasparov není ve své
kūži, nyní chce hrát f4-f5, tomu ale černý

jednoduše zabráni. **15. ... h5!** Brání g4, čímž se stává uplatnění pěšcové převahy bílého na královském křídle velice problematickým. **16. Jd3** 16. Jf3 Se7 17. e6?! Sxe6 18. Sxg7 Vg8 19. Sb2 Sxh3; 16. f4 Je7 **16. ... c5** 17. **c4 a5** 18. **a4** Nutné zabezpečení dámského křídla. **18. ... h4** **19. Jc3 Se6** 19. ... Sc6? 20. f4! Je7 21. f5 Vh5 22. f6 **20. Jd5 Kb7** **21. Je3 Vh5** **22. Sc3** 22. f4 Je7 = **22. ... Ve8** **23. Vd2 Kc8** **24. f4 Je7** **25. Jf2 Jf5** 1/2–1/2 Premiéra varianty v zápase vyšla na jedničku – bílý ničeho nedosáhl.

KASPAROV – KRAMNIK
LONDÝN – ZÁPAS O MS, 2000

1. e4 e5 **2. Jf3 Jc6** **3. Sb5 Jf6** **4. 0–0 Jxe4** **5. d4 Jd6** **6. Sxc6 dxc6** **7. dxe5 Jf5** **8. Dxd8+ Kxd8** **9. Jc3 Sd7** **10. b3 h6** **11. Sb2 Kc8** **12. Vad1 b6N** 12. ... a5 13. h3 b6 14. a4 Sb4 15. Je2 Ve8 16. Jf4 g6 17. g4 Jg7 18. Vd3 Je6 19. Jxe6 Sxe6 20. Jd4 ... 1–0 Širov – Krasenkow, Polanica Zdroj 2000 **13. Je2 c5** **14. c4** 14. Jf4!? Sc6 (14. ... c4?! 15. bxc4 ±) 15. Jd5 Je7 (15. ... Jd4 16. Jxd4 Sxd5 17. Je2 Sc6 18. f4; 15. ... Kb7 16. Vfe1 Je7 17. Jxe7 Sxe7 18. e6f) 16. Jxe7+ Sxe7 17. e6!? Sxf3 (17. ... fxe6 18. Vfe1) 18. gxf3 fxe6 19. Vfe1 Sf6 20. Sxf6 gxf6 21. Vxe6 **14. ... Sc6** **15. Jf4!? Kb7** **16. Jd5 Je7** **17. Vfe1 Vg8!?** Výměna na d5 by byla samozřejmě špatná. **18. Jf4** 18. e6 fxe6 19. Jxe7 Sxe7 20. Vxe6 Sxf3 21. gxf3 Sd6 = **18. ... g5!** **19. Jh5 Vg6** **20. Jf6 Sg7** **21. Vd3 Sxf3** **22. Vxf3 Sxf6** **23. exf6 Jc6** **24. Vd3 Vf8** **25. Ve4 Kc8** **26. f4?!** Nadějnější bylo 26. h4 Jd4 27. Sxd4 cxd4 28. Vdxd4 Vxf6 29. hxg5 hxg5 s mírnou výhodou bílého. **26. ... gxf4** **27. Vxf4 Ve8** **28. Sc3 Ve2** **29. Vf2 Ve4** **30. Vh3 a5** **31. Vh5 a4** **32. bxa4!? Vxc4** **33. Sd2 Vxa4** **34. Vxh6 Vg8** **35. Vh7 Vxa2** **36. Vxf7 Je5** **37. Vg7 Vf8** **38. h3 c4** 38. ... Jd3 39. f7 Kd7 (39. ... Jxf2 40. Vg8 Kd7

41. Vxf8 Ke7 42. Vd8 ±) 40. Vg8 Va1+ 41. Kh2 Jxf2 42. Vxf8 Ke7 43. Vc8 **39. Ve7 Jd3** **40. f7 Jxf2** **41. Ve8+ Kd7** **42. Vxf8 Ke7** **43. Vc8** 43. Vd8 Kxf7 44. Kxf2 c3 = **43. ... Kxf7** **44. Vxc7+ Ke6** **45. Se3 Jd1** **46. Sxb6 c3** **47. h4?!** **Va6** **48. Sd4 Va4 =** **49. Sxc3 Jxc3** **50. Vxc3 Vxh4** **51. Vf3 Vh5** **52. Kf2 Vg5** **53. Vf8 Ke5** 1/2–1/2

KASPAROV – KRAMNIK
LONDÝN – ZÁPAS O MS, 2000

1. e4 e5 **2. Jf3 Jc6** **3. Sb5 Jf6** **4. 0–0 Jxe4** **5. d4 Jd6** **6. Sxc6 dxc6** **7. dxe5 Jf5** **8. Dxd8+ Kxd8** **9. Jc3 h6** **10. Vd1+** Nutí černého ke Ke8, ale otázkou je, co bude dělat Va1? **10. ... Ke8** **11. h3 a5** **12. Sf4** 12. g4 Je7 13. Kg2 Jg6 (13. ... h5 14. Kg3 Jg6 15. Sg5 Se6 16. Ve1 Se7 1/2–1/2 Sutovskij – Wedberg, Švédsko 1998) 14. Kg3 Se7 15. Ve1 Se6 16. Jd4?! Vd8 17. Jxe6 (17. Jf5 Sxf5 18. gxf5 Sh4+ 19. Kf3 Je7 Ghinda – Sturua, Komotini 1993) 17. ... fxe6; 12. Je2 Sc5 13. g4 Je7 14. Jf4 Se6 15. Jh5 Vg8 16. Jd4 Jd5 17. Jxe6 fxe6 18. c4 Jb6 19. b3 a4 s dobrou hrou černého. **12. ... Se6** **13. g4 Je7** **14. Jd4 Jd5** **15. Jce2 Sc5N** **16. Jxe6 fxe6** **17. c4 Jb6** **18. b3 a4** **19. Sd2 Kf7** **20. Sc3 Vhd8** **21. Vxd8 Vxd8** **22. Kg2 Vd3** **23. Vc1** 23. f4 g6 = **23. ... g5** **24. Vc2 axb3** **25. axb3 Jd7** **26. Va2 Se7** **27. Va7 Jc5** **28. f3 Jxb3** **29. Vxb7 Jc1** **30. Jxc1 Vxc3** **31. Je2 Vc2** **32. Kf1 Vxc4** **33. Vxc7** 1/2–1/2

KASPAROV – KRAMNIK
LONDÝN – ZÁPAS O MS, 2000

1. e4 e5 **2. Jf3 Jc6** **3. Sb5 Jf6** **4. 0–0 Jxe4** **5. d4 Jd6** **6. Sxc6 dxc6** **7. dxe5 Jf5** **8. Dxd8+ Kxd8** **9. Jc3 h6** **10. h3 Ke8** **11. Je4 c5** **12. c3 b6** **13. Ve1 Se6** **14. g4** 1/2–1/2

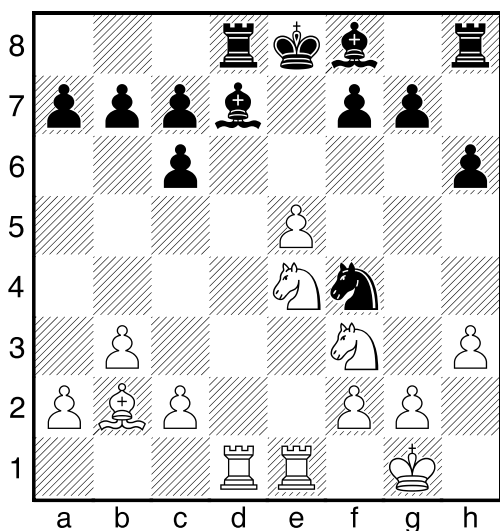
Prolomit tuto hradbu (a kletbu) se povedlo Garrimu až následující rok:

KASPAROV – KRAMNIK

ASTANA, 2001

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Jf6 4. 0–0 Jxe4 5. d4 Jd6 6. Sxc6 dxc6 7. dxe5 Jf5 8. Dxd8+ Kxd8 9. Jc3 h6 10. h3 Sd7 11. b3 Ke8 Kramnik překvapivě přesouvá krále na opačné křídlo než v partiích v Londýně, což se mu vymstí. 12. Sb2 Vd8 13. Vad1 Je7 14. Vfe1 Jg6 14. ... Sf5 15. Jd4 Sg6 16. e6 ± 15. Je4 Jf4 Kramnik chce hrát Je6, Se7 a pak Sc8, jeho plán je ale pomalý. Nutné bylo 15. ... Se6 s pevnou pozicí.

Diagram č. 89

16. e6!! Kasparov využívá náskoku ve vývinu k silnému průlomů, který měl připravený již doma (ale v jiné variantě). 16. ... Jxe6 17. Jd4± c5?! O problémech černého svědčí i hodinové zamyšlení Kramnika, které mu ale nepomohlo. Nadějnější bylo 17. ... Vh7 18. f4 c5 19. Jf3 (19. Jxe6!? Sxe6 20. Sf6 Vxd1 21. Vxd1 Sd6 22. Sh4) 19. ... Sc6 20. Vb1 Sxe4 21. Vxe4 g6 22. g4 Vd5 (22. ... Se7 23. f5 +–; 22. ... Sg7 23. f5 +–) 23. c4 (23. Kg2 Kd8) 23. ... Vd3 24. Je1 Vd2!? (24. ... Vxh3 25. f5±) 25. f5 gxf5 26. gxf5 Sg7 27. Sc1 (27. Sxg7 Vxg7+ 28. Kh1 (28. Kf1 Vd4) 28. ... Vf2 =) 27. ... Sd4+ 28. Kh1 Vd1 29. fxe6 f5 (29. ... Vg7 30. exf7+ Kxf7 =) 30. Ve2 Vg7 31. Kh2 Sg1+

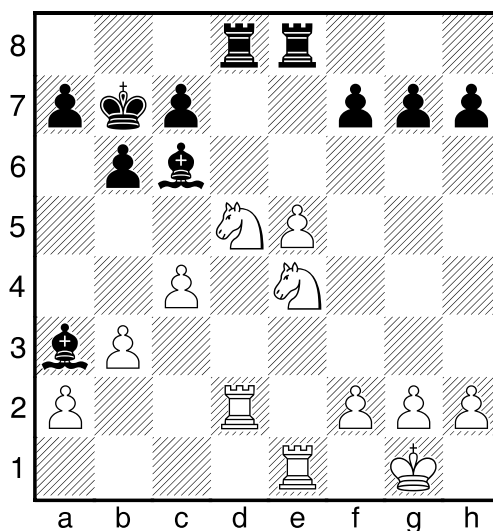
32. Kh1 Sd4 = 18. Jf5 Vh7 19. Sf6 Vc8 20. Sxg7!? Možná bylo ještě silnější 20. f4! Sc6 21. Jfg3 (21. Sh4 c4! 22. bxc4 Sxe4 23. Vxe4 Sc5+) 20. ... Sxg7 21. Jxg7+ Vxg7 22. Jf6+ Ke7 23. Jxd7 Vd8 Černý odrazil první nápor bílého, tem má i nadále převahu nejen na šachovnici, ale i na hodinách. 24. Je5 Vxd1 25. Vxd1 Jf4 25. ... Jd4 26. c4 26. Kh1! Vg5 26. ... Jxg2?? 27. Vg1 +; 26. ... Vxg2?? 27. Jd3 +– 27. Jg4 Vd5 28. Ve1+ Kf8 29. Jxh6 Vd2 30. Ve5! Vxf2? 30. ... Vxc2 31. Vf5 Vxf2 32. Jg4 Vxg2 33. Vxf4 Vxa2 31. Vf5 Kg7 32. Jg4 Vxg2 33. Vxf4 Vxc2 34. Vf2 +– Vc3 35. Kg2 b5 36. h4 c4 37. h5 cxb3 38. axb3 Vc5 39. h6+ Kf8 40. Jf6 Vg5+ 41. Kh1 1–0

LEKO – KRAMNIK

BUDAPEŠT, 2001

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Jf6 4. 0–0 Jxe4 5. d4 Jd6 6. Sxc6 dxc6 7. dxe5 Jf5 8. Dxd8+ Kxd8 9. Jc3 Sd7 10. Vd1 Kc8 11. Jg5 Se8 12. Jge4 b6 13. b3 c5 14. Sb2 Jd4 15. Vd2 Kb7 16. Jd5 Vd8 17. c4 Sc6 18. Sxd4 cxd4 19. Vxd4 Sa3 20. Vd2 Vhe8 21. Ve1

Diagram č. 90

Černý má určitě kompenzaci za obětovaného pěšce, jak má ale pokračovat? 21. ... f6! 22. exf6 Sb4 23. f7 Vxe4 24. Vxe4

Sxd2 25. Ve7 Sxd5 26. Ve8 Sxf7 27. Vxd8
Sc3 Černý musí ještě zapracovat, ale dvo-
jice střelců je zde výrazně silnější než věž.
28. Vd3 Sf6 29. f4 Sg6 30. Vd1 h5 31. Kf2
Sc2 32. Vd2 Sb1 33. Kf3 a5 34. g3 Sc3
35. Ve2 Sf5 36. Ve7 Kc6 37. Ke2 Sf6
38. Ve3 Kc5 39. Kd2 Kb4 40. Kc1 Ka3
41. Ve2 a4 42. bxa4 Kxa4 43. Ve8 Kb4
44. Vh8 g6 45. Vh7 c6 46. Vc7 Se4 47. h3
Kxc4 48. g4 hxg4 49. hxg4 c5 50. Kd2 b5
51. Vf7 Sc3+ 52. Ke3 Sb1 53. f5 gxf5
54. g5 b4 55. g6 f4+ 56. Vxf4+ Sd4+ 0–1

ANAND – KRAMNIK
MAINZ, 2001

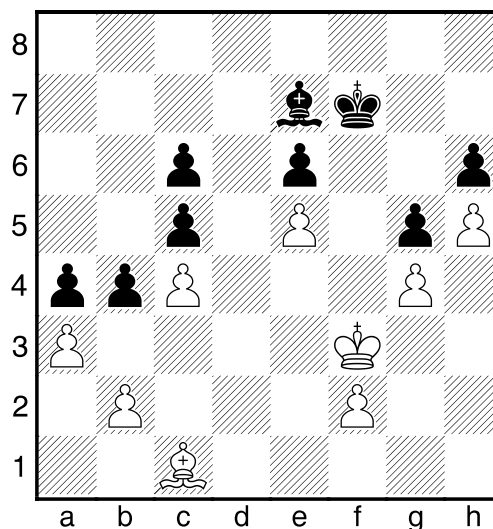
1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Jf6 4. 0–0 Jxe4
5. d4 Jd6 6. Sxc6 dxc6 7. dxe5 Jf5
8. Dxd8+ Kxd8 9. Jc3 h6 10. h3 Sd7 11. b3
Kc8 12. Sb2 b6 13. Vad1 Je7 14. Vd2 c5
15. Vfd1 Se6 16. Je2 g5 17. h4 g4 18. Jh2
h5 19. Vd8+ Kb7 20. Vxa8 Kxa8 21. Vd8+
Kb7 22. Jf4 Jg6 23. g3 c4 24. bxc4? Straš-
ná chyba, které černý jednoduše využije.
24. ... Jxf4! 25. gxf4 g3! 26. Jf1 26. fxg3
Sc5+ 27. Vd4 Sxd4+ 28. Sxd4 Vd8 –+ 26. ...
gxf2+ 27. Kh2 27. Kxf2 Sc5+; 27. Kg2
Vg8+ 28. Kf3 Sg4+ 29. Kg2 Sd1+ 30. Kxf2
Sc5+ 27. ... Sxc4 0–1

ANAND – ALMASI
BUNDESLIGA 2002-3, 2003

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 Jf6 4. 0–0 Jxe4
5. d4 Jd6 6. Sxc6 dxc6 7. dxe5 Jf5
8. Dxd8+ Kxd8 9. Jc3 Ke8 10. h3 a5
11. a3 h6 12. Ve1 Se7 13. Je4 Se6 14. g4
Jh4 15. Jxh4 Sxh4 16. Jc5 a4 17. Jxe6
fxe6 18. Ve4 Se7 19. Se3 c5 20. Vd1 Vf8
21. Kg2 Vf7 22. Kg3 b5 23. h4 Vd8
24. Vxd8+ Kxd8 25. h5 Kd7 26. c4 c6
27. Vf4 Ke8 28. Vxf7 Kxf7 29. Kf3 g5
30. Sc1 b4 #

Viz diagram č. 91

Diagram č. 91

31. b3! Pěšcový průlom rozhoduje. 31. ...
axb3 32. a4 Ke8 33. Ke2 Sd8 34. Kd1
Sc7 35. Se3 Sxe5 36. Sxc5 Sc3 37. Kc1
Sg7 38. Sxb4 Sd4 39. Sd6 Sxf2 40. Kb2
Sd4+ 41. Kxb3 Sg7 42. a5 Kd7 43. a6
Kc8 44. Kc2 1–0

RUBINSTEINOVA VARIANTA FRANCOUZSKÉ

Následující dvě partie jsou vlastně dvojča-
ta: stejní soupeři, stejná varianta zahájení
i stejné strategické téma – oslabení králov-
ského postavení, jen využití je odlišné.

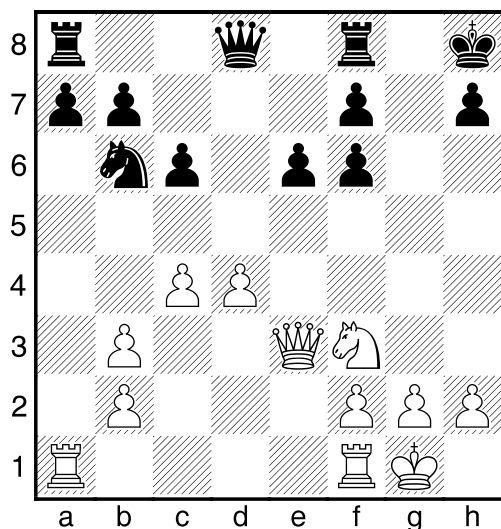
SMYSLOV – STAHLBERG
BUDAPEŠŤ – TURNAJ KANDIDÁTŮ, 1950

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4
5. Jxe4 Se7 6. Sxf6 Sxf6 7. Jf3 Jd7 8. Sc4
0–0 9. De2 Jb6 10. Sb3 Sd7 11. 0–0 Sa4
12. Jxf6+ gxf6 13. c4 Sxb3 14. axb3 c6
15. De3 Kh8

Viz diagram č. 92

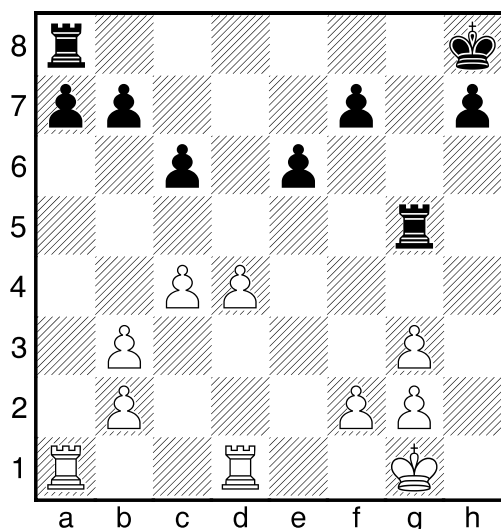
Zdánlivě černému nic nehrozí, ale jeho dvoj-
pěšec mu přece jen starosti přinese. 16. Jd2
Vg8 16. ... f5 je příliš oslabující. 17. Je4
Jc8? Na d7 by byl jezdec užitečnější. 18. Df4!
18. ... Vg6 Braní na d4 vede do prohrané

Diagram č. 92

koncovky. 18. ... Dxd4 19. Vfd1 De5 20. Dxf6+ Dxf6 21. Jxf6 Vf8 22. Vd7 +- 19. Vfd1 Je7 20. Jxf6 Jf5 21. Jh5 Ještě silnější bylo 21. Je4 21. ... Dg5 22. Dxg5 Vxg5 23. Jg3 Jxg3 24. hxg3

Diagram č. 93

Teď má dvojpěšce bílý, ale ani to velmistru koncovek Smyslovovi nezabrání v instruk-
tivním uplatnění materiální převahy. Je třeba si uvědomit, že pěšcová struktura černého také není ideální. 24. ... a6 25. Vd3 Vd8 26. Vad1 Kg7 27. Kf1 Va5 28. Ke2 Va2 29. V3d2 h6 30. g4! a5 31. Kd3 a4 32. bxa4 Vxa4 33. b3 Va5 34. Kc3 h5 35. gxf5 Vxf5 36. Ve1 Kf6 37. g3 Ke7

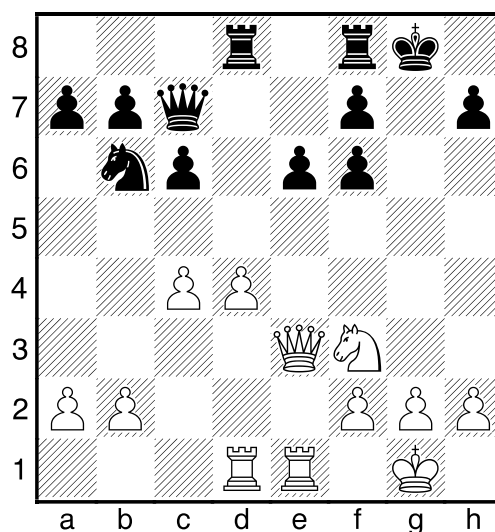
38. Va2 Vd7 39. Vee2 Kd8 40. Ve4 Vh1 41. Va8+ Ke7 42. Vb8 Vf1 43. Vf4 Vc1+ 44. Kb4 Vd1 45. g4 b5 46. Kc5 Vc1 47. Vc8 bxc4 48. bxc4 Vd5+ 49. Kb4 Vb1+ 50. Kc3 Vc1+ 51. Kd3 Vd7 52. Vxc6 e5 53. Ve4 Vxd4+ 54. Vxd4 Vd1+ 55. Ke4 exd4 56. Va6 d3 57. Va2 Kd6 58. Kd4 d2 59. Ke3 Ve1+ 60. Kxd2 Ve4 61. Va4! Kc5 62. f3 Vf4 63. Ke3 Vf6 64. Ke4 Ve6+ 65. Kf5 1-0

SMYSLOV – STAHLBERG

CURYCH – TURNAJ KANDIDÁTŮ, 1953

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4 5. Jxe4 Se7 6. Sxf6 Sxf6 7. Jf3 Jd7 8. Sc4 0-0 9. De2 Jb6 10. Sb3 Sd7 11. 0-0 De7 12. Vfe1 Vad8 13. Vad1 Sa4 14. Sxa4 Jxa4 15. Db5 Jb6 16. c4 c6 17. Db3 Dc7 18. Jxf6+ gxf6 19. De3!

Diagram č. 94

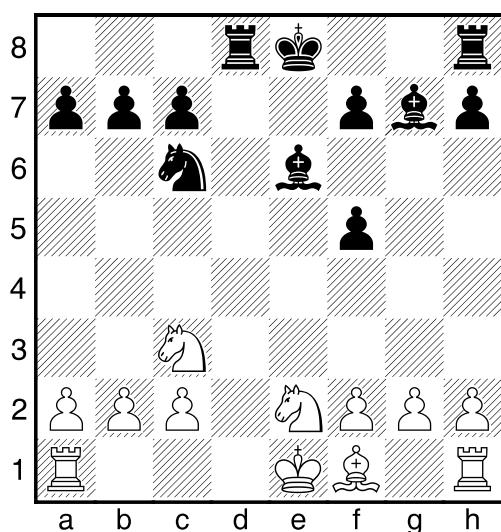
Pozice černého je ještě složitější než v před-
chozím příkladě, nevychází 19. ... Jxc4 20. Dh6 De7 21. Vd3 s převodem věže na g3, popř. h3. 19. ... Kg7 20. Je5! Vítězný úder. 20. ... De7 20. ... fxe5 21. Dg5+ Kh8 22. Df6+ Kg8 23. Vd3 Vfe8 24. Dh6 exd4 25. f4 Kh8 26. Vg3 +- 21. Jg4 Vg8 21. ... Kh8 22. d5 cxd5 23. Dh6 Jd7 24. Vxd5 Vg8 25. Vxd7 Vxd7 26. Jxf6 +- 22. Jh6 Dc7 22. ... Jxc4 23. Jf5+ Kh8 24. Dh6 +-

23. Jxg8 Vxg8 24. b3 Kh8 25. Dh6 Vg6
26. Dh4 Jd7 27. Ve3 Da5 28. Vh3 Jf8
29. Vg3 Dxa2 30. Vxg6 Jxg6 31. Dxf6+
Kg8 32. Df3 Dc2 33. Dd3 1–0

FAZEKAŠ – FOLTYS
PODĚBRADY, 1936

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4
5. Sxf6 gxf6 6. Jxe4 f5 7. Jc3 Sg7 8. Jge2
Jc6 9. d5 exd5 10. Dxd5 Se6 11. Dxd8+
Vxd8

Diagram č. 95

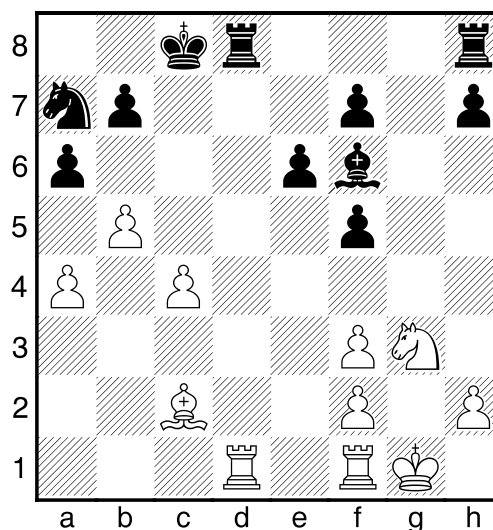
Dvojpěšec černému vůbec nevadí, rozhoduje aktivita figur. 12. a3 0–0 13. Vd1 Vxd1+ 14. Jxd1 Ve8 15. h4 Sc4 16. c3 Je5 17. Vh3 Sh6 18. Vg3+ Kf8 19. f4 Jd3+ 20. Vxd3 Sxd3 21. g3 c5 22. b4 cxb4 23. axb4 Sg7 24. Kd2 Vd8 25. Kc1 b6 26. Kd2 a5 27. bxa5 bxa5 28. Kc1 a4 29. Kb2 Sxe2 30. Sxe2 Vd2+ 31. Ka3 Vxe2 32. Kxa4 Ve1 0–1

TOLUŠ – BARCZA
LENINGRAD, 1962

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4
5. Sxf6 gxf6 6. Jxe4 f5 7. Jg3 c5 8. Jf3
Jc6 9. dxc5 Dxd1+ 10. Vxd1 Sxc5 11. c3
a6 12. Sd3 Sd7 13. 0–0 0–0–0 14. b4?
Postup pěšců dámského křídla je sice plá-

nem bílého, ale je třeba ho připravit. 14. ...
Se7 15. a4 Ja7 16. Sc2 Sf6 17. c4 Sc6
18. b5 Sxf3! 19. gxf3

Diagram č. 96

Dvojpěšec bílého je slabý, stejně tak postouplí pěšci bílého mohou být terčem útoku černého. K tomu je třeba vyměnit věže. 19. ... Vxd1 20. Vxd1 Vd8! 21. Vxd8+ Kxd8 22. Je2 axb5 23. axb5 Jc8 24. Jc1 Jd6 25. Sd3 b6 26. Jb3 Jb7 27. Kf1 Se5 28. h3 Kc7 29. Ke2 Ja5! Černý se správně nebojí ani různobarevných střelců, vzdálený volný pěšec rozhodne. 30. Jxa5 bxa5 31. c5 Vede ke ztrátě těchto pěšců, ale i jinak by byl bílý ztracen. 31. ... Sd4 32. c6 Kd6 33. Sc2 Sb6 34. Sa4 Kc5 35. Kd3 Kb4 36. c7 Sxc7 37. b6 Sxb6 38. Se8 Kc5 39. Sxf7 Kd6 40. Se8 Sxf2 0–1

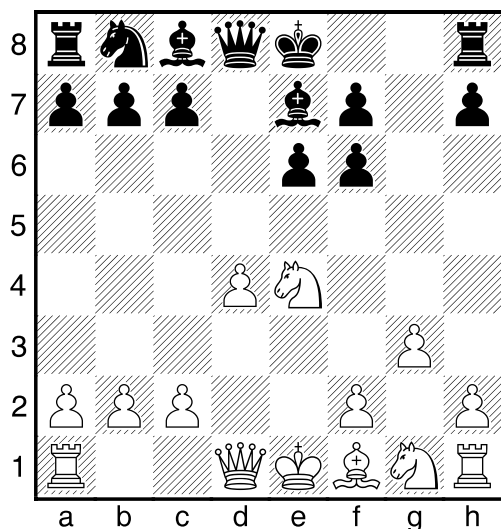
Že je Rubinsteinova varianta hratelná i na nejvyšší úrovni nás přesvědčí Petrosjan.

FISCHER – PETROSJAN
BUENOS AIRES – FINÁLE TURNAJE
KANDIDÁTŮ, 1971

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4
5. Jxe4 Se7 6. Sxf6 gxf6 7. g3 Tento tah
asi není nejsilnější, viz doplňující ukázky.

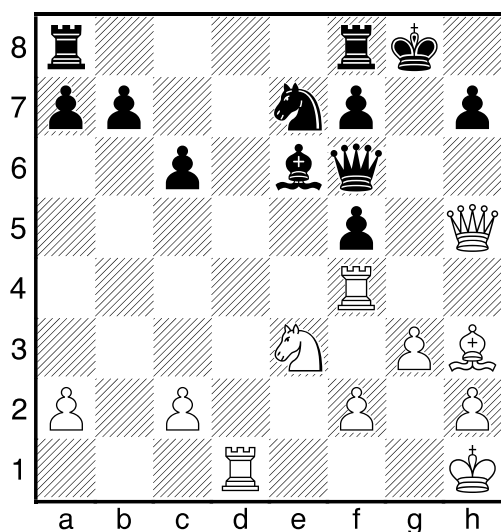
Viz diagram č. 97

Diagram č. 97

7. ... f5! 8. Jc3 Sf6 9. Jge2 Jc6 10. d5!? Z nouze ctnost, takový tah jistě Fischer nedělal s velkým nadšením, ale lepší prostě není. 10. ... exd5 11. Jxd5 Sxb2 12. Sg2 0-0! Petrosjan samozřejmě lakotně nebere kvalitu, což by ho přivedlo k porážce. 13. 0-0 Sh8 14. Jef4 Je5 15. Dh5 Jg6 16. Vad1 Postavení vypadá pro černého nebezpečně, ale jak Petrosjan dokáže, opravdu jen vypadá. 16. ... c6 17. Je3 Df6 18. Kh1 Sg7 19. Sh3 Je7! Ani pěšáčka zadarmo nevydává. 20. Vd3 Se6 21. Vfd1 Sh6 22. Vd4 Sxf4 23. Vxf4

Diagram č. 98

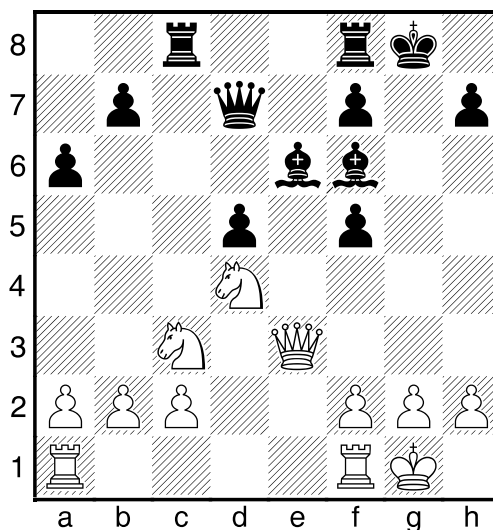
23. ... Vad8! 24. Vxd8 Vxd8 25. Sxf5 Jxf5 26. Jxf5 Vd5 27. g4 Sxf5 28. gxf5 h6 29.

h3 Kh7 30. De2 De5 31. Dh5 Df6 32. De2 De5 33. Dh5 Df6 1/2-1/2 Jakoby v hypnóze souhlasí Petrosjan ve výrazně lepší pozici s trojnásobným opakováním a remízou.

ARNASON – BJARNASON
REYKJAVIK, 1989

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4 5. Jxe4 Se7 6. Sxf6 gxf6 7. Jf3 f5 8. Jc3 Sf6 9. Dd2 c5 10. d5 exd5 11. De3+! Se6 12. Dxc5 Jd7 13. Sb5 Vc8 14. De3 0-0 15. 0-0 a6 16. Sxd7 Dxd7 17. Jd4

Diagram č. 99

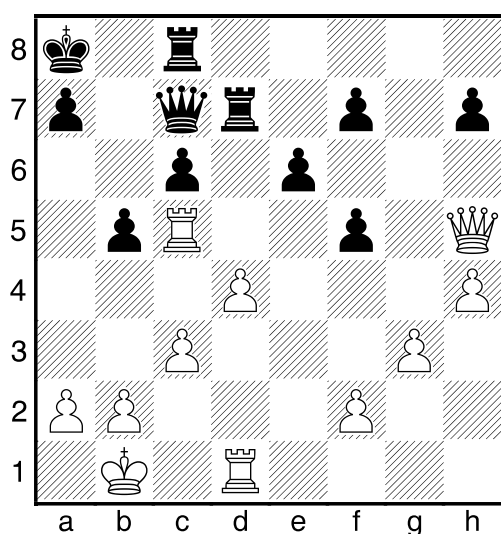
Zde je samozřejmě dvojpěšec výraznou slabinou, rovněž bělopolný střelec je chudák. 17. ... Dd6 18. Jce2 Kh8 19. Vad1 Vg8 20. f4 Vg6 21. Vd2 Dd7 22. Jg3 Sh4 23. Jh5 Dc7 24. Jf3 Se7 25. Kh1 Dc5 26. De5+ Kg8 27. Jd4 Sd6 28. De1 b5 29. Vf3 Db6 30. Vg3 Sf8 31. Jf3 Dc7 32. Jf6+ Kg7 33. Jh5+ Kh8 34. Jg5 Dd7 35. De5+ Sg7 36. Jxg7 Vxg7 37. Jxh7 f6 38. Jxf6 1-0

GRANDA ZUNIGA – OCHOA DE ECHAGUEN
BARCELONA, 1990

1. d4 e6 2. e4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4 5. Jxe4 Se7 6. Sxf6 gxf6 7. Jf3 b6 8. Sb5+

c6 9. Sc4 Sb7 10. De2! Plán s velkou rošádou je určitě černému nepřijemný. 10. ... Dc7 11. 0–0–0 Jd7 12. Kb1 0–0–0 13. Sa6 Vhg8 14. g3 Kb8? 14. ... f5 15. Jed2 h5!? 15. Sxb7 Kxb7 16. Vd3 f5 17. Jed2 Sf6 18. Vd1 Vge8 19. Jc4 b5?! 20. Jcd2 ± Jb6 21. Jb3 Ja4 22. Ve3 Ka8 23. Je1 Db6 24. Df3 Vd5 25. c3 Dc7 26. Jd3 Vc8 27. Vee1 Se7 28. Dh5 Sf6 29. h4 Jb6 30. Jbc5 Vd6 31. Je5 Sxe5 32. Vxe5 Jd7 33. Jxd7 Vxd7 34. Vc5

Diagram č. 100

Ani po výměnách lehkých figur se černému nežije lehce, slabiny královského křídla jsou příliš citelné. 34. ... f4 35. g4 Vd5 36. Dxb7 De7 37. Vxd5 cxd5 38. g5 b4 39. cxb4 Dxb4 40. h5 De7 41. g6 Dh4 42. g7 Dg4 43. Vc1 Vxc1+ 44. Kxc1 Dg1+ 45. Kc2 Dxf2+ 46. Kb3 De3+ 47. Ka4 Dxd4+ 48. b4 Dd1+ 49. Ka5 1–0

SHOWALTER – LASKER
USA, 1892

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4 5. Sxf6 gxf6 6. Jxe4 f5 7. Jg3 c5 8. Jf3 Jc6 9. Sc4 cxd4 10. 0–0 h5 11. Ve1 Df6 12. Sb5 Sd7 13. Sxc6 Sxc6 14. Dxd4 Dxd4 15. Jxd4 0–0–0 16. Jxc6 bxc6 17. Vad1 Sd6 18. Jf1 Kc7 19. Je3 Se5 20. Jc4 Sf6

21. c3 Vd5 22. Je3 Va5 23. a3 Vb8 24. Ve2 f4 25. Jc4 Vd5 26. Ved2 Vxd2 27. Vxd2 Sxc3 28. Vc2 Sd4 29. b4 Vd8 30. Kf1 e5 31. Ke2 e4 32. Ja5 Vd6 33. a4 f5 34. Jb3 Kd7 35. Vc4 Se5 36. Jc5+ Ke7 37. f3 Vd4 38. Vxd4 Sxd4 39. Jb3 Sc3 40. fxe4 fxe4 41. Jc5 Sxb4 42. Jxe4 Ke6 43. Kd3 Ke5 44. g3 fxg3 45. Jxg3 h4 46. Je2 Sc5 47. Kc4 Sf2 48. a5 Ke6 49. Jc1 h3 50. Jd3 Sg1 51. a6 Kf5 52. Kc3 Sxh2 53. Jf2 Sg1 54. Jxh3 Sb6 0–1

NAJDORF – GUIMARD
VINA DEL MAR, 1945

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4 5. Sxf6 gxf6 6. Jxe4 f5 7. Jc3 Sg7 8. Jf3 c5 9. Sb5+ Sd7 10. Dd3 cxd4 11. Jxd4 0–0 12. 0–0–0 Sxb5 13. Jdxb5 Jc6 14. Dg3 Db6 15. Vhe1 Vad8 16. Jd6 Jb4 17. Jc4 Da6 18. Ja3 Vxd1+ 19. Vxd1 Vc8 20. Kb1 h6 21. Jab5 Jxa2 22. Vd3 Jxc3+ 23. Jxc3 Dc6 24. f4 b5 25. Df2 b4 26. Jd1 a5 27. Je3 a4 28. Dd2 a3 29. Dxb4 axb2 30. Vb3 Da6 31. Va3 De2 32. Dd6 Vxc2 0–1

BEDNARSKI – FICHTL
VARŠAVA, 1961

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4 5. Jxe4 Se7 6. Sxf6 gxf6 7. g3 f5 8. Jc3 Sf6 9. Jge2 c6 10. Sg2 Jd7 11. 0–0 Jf8 12. Dd3 Jg6 13. Vad1 h5 14. Ja4 h4 15. c4 Dd6 16. f4 hxg3 17. hxg3 Je7 18. a3 b6 19. b4 Sb7 20. Vd2 Dd7 21. Jec3 Vd8 22. Vfd1 Kf8 23. De3 Kg7 24. Jb2 Dc8 25. c5 bxc5 26. dxc5 Sa6 27. Sf3 Vxd2 28. Vxd2 Vh3 29. Sg2 Vh8 30. Sf3 Dg8 31. Sg2 Dh7 32. Vd7 Jd5 33. Jxd5 exd5 34. Vxa7 Dh2+ 35. Kf2 Sc4 36. Jxc4 dxc4 37. Vd7 c3 38. Vd6 c2 39. Vxf6 Kxf6 40. Dc3+ Kg6 41. Dxc2 Vd8 42. b5 Dh8 43. bxc6 Dd4+ 44. Kf1 Da1+ 45. Kf2 Vb8 0–1

VAN DEN DOEL – STELLWAGEN
AMSTERDAM, 2001

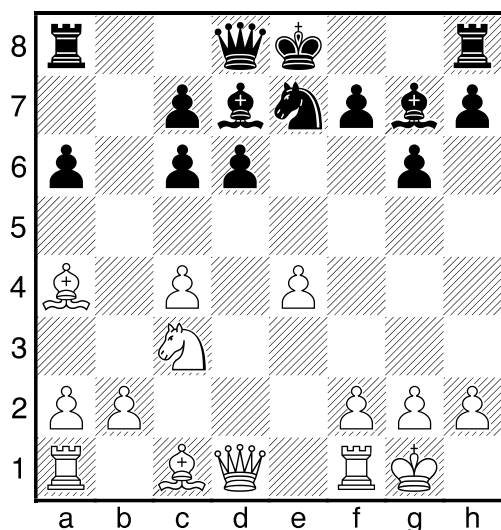
1. e4 e6 2. d4 d5 3. Jc3 Jf6 4. Sg5 dxe4
5. Jxe4 Se7 6. Sxf6 gxf6 7. Jf3 b6 8. Sc4
Sb7 9. De2 c6 10. 0–0–0 Jd7 11. Vhe1
Dc7 12. Kbl 0–0–0 13. Sa6 Vhg8 14. g3
f5 15. Jed2 h5 16. Sxb7+ Kxb7 17. c4
Sf6 18. Jb3 Vg4 19. Df1 Jf8 20. Ve2 h4
21. Ved2 hgx3 22. hgx3 f4 23. Dh3 Vg8
24. g4 Jg6 25. Dg2 Kb8 26. Jc1 Vd7
27. Je2 Vgd8 28. Jc3 c5 29. d5 Sxc3
30. bxc3 Db7 31. Jg5 Dc7 32. De4 De5
33. Dxe5+ Jxe5 34. dxe6 fxe6 35. Vxd7
Vxd7 36. Vxd7 Jxd7 37. Jxe6 Je5 38. g5
Jg6 39. Kc2 Kc8 40. Kd3 Kd7 41. Jg7
Je5+ 42. Ke4 Jxc4 43. Kxf4 Ke7 44. Jf5+
Kf7 45. Kg4 Kg6 46. Je7+ Kf7 47. Jc6
Kg6 48. Jxa7 Je5+ 49. Kf4 Jd3+ 50. Ke3
Jc1 51. a4 Kxg5 52. Jc8 Jb3 53. Jxb6
Ja5 54. Ke4 1–0

STEINITZOVA VARINTA ŠPANĚLSKÉ

BOLESLAVSKIJ – FINE
USA-SSSR RADIOZÁPAS, 1945

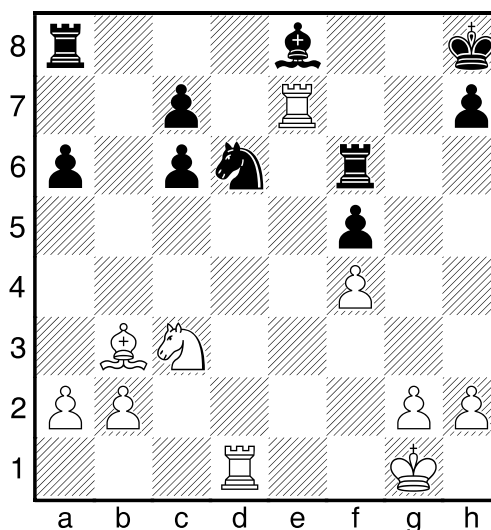
1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sa4 d6
5. c4 Sd7 6. Jc3 g6 7. d4 exd4 8. Jxd4
Sg7 9. Jxc6 bxc6 10. 0–0 Je7

Diagram č. 101

Bílý má více prostoru, ale také lepší vývin. Proto nesmí váhat: **11. c5!** Typický úder proti pěšcové formaci, zde velice účinný. **11. ... Jc8** Jiné možnosti byly ještě horší: 11. ... d5 12. exd5 Jxd5 13. Jxd5 cxd5 14. Dxd5 Sxa4 15. De4+ +–; 11. ... dxc5 12. Se3 12. Se3 0–0 13. Dd2 De7 14. Vad1 Se8 15. f4 f5 15. ... Sxc3 16. Dxc3 Dxe4 17. Sc2 De7 18. f5 +– **16. exf5 gxf5** 17. Vfe1 dxc5 Černá pozice nevydržela napětí a hrouť se. **18. Df2 Jd6** 19. Sxc5 Dd8 20. Sd4! Mění nejlepší figuru černého. 20. ... Sxd4 21. Dxd4 Df6 22. Sb3+ Kh8 23. Dxf6+ Vxf6 24. Ve7

Diagram č. 102

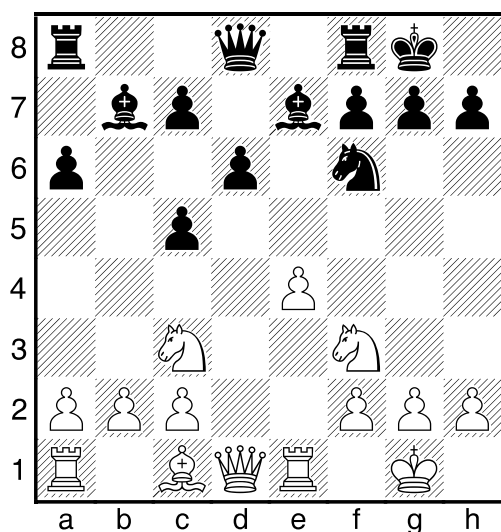
O výsledku snad nikdo nepochybuje. **24. ... Vc8** 25. Vde1 Sg6 26. V1e6 Vxe6 27. Sxe6 Ve8 28. Vxe8+ Sxe8 29. Ja4! Ani výměny černému nepomohly. 29. ... Kg7 30. Jc5 a5 31. Kf2 Sf7 32. Sxf7 Kxf7 33. b3 h5 34. Ke2 Ke7 35. Ke3 Jb5 36. Jb7 c5 37. Jxa5 Kd6 38. Jc4+ Kd5 39. Kd3 Jd6 40. Jxd6 cxd6 41. a3! Vytváří vzdáleného volného pěšce, a tím definitivně láme odpor černého. 1–0

SMYSLOV – BOTVINNIK
MOSKVA – ZÁPAS O MS, 1954

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sa4 Jf6
5. 0–0 d6 6. Sxc6+ bxc6 7. d4 exd4

8. Jxd4 c5 9. Jf3 Se7 10. Jc3 0–0 11. Ve1 Sb7

Diagram č. 103

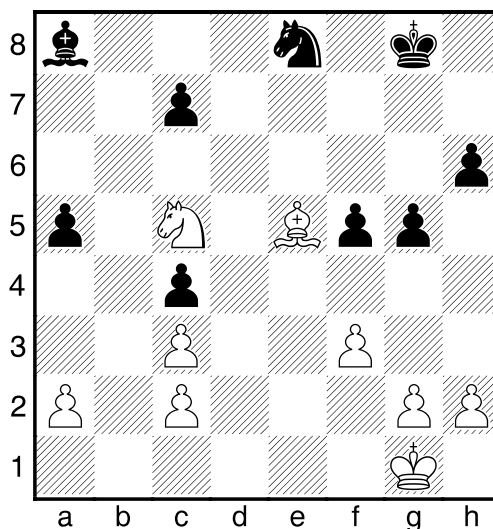

Černý má pokazenou pěšcovou strukturu, kompenzaci hledá ve dvojici střelců. Plánem bílého je tahem e5 donutit černého k výměně a izolovat tak soupeřova dvoj-
pěšce. 12. Sg5! 12. e5?! Jd7 12. ... h6 13. Sh4 Ve8 14. e5! dxe5 14. ... Jd7 15. exd6! Sxh4 16. Vxe8+ Dxe8 17. Jxh4 +- 15. Vxe5 Dxd1+ 16. Vxd1 Sd6 Po 16. ... Sxf3 17. gxf3 Sd6 18. Vf5 má bílý také dvoj-
pěšce, ale černý je citlivější, navíc aktivita je na straně bílého. 17. Vxe8+ Jxe8 18. Jd2 Se5 19. Jb3 Sxc3 20. bxc3 c4 21. Jc5 Sc6 22. Vd8! Jedině po výměně věží má bílý šanci na stupňování své výhody. 22. ... g5 23. Vxa8 Sxa8 24. Sg3 a5 25. f3 Omezuje soupeřova střelce. 25. ... f5 26. Se5

Viz diagram č. 104

26. ... Kf7? Rozhodující chyba, po 26. ... f4 jsou šance černého na remízu zcela reálné. 27. f4 Jd6 28. Ja6 Je8 29. Kf2 Se4 30. g3 Kg6? Další nesrozumitelný tah, logické bylo 30. ... Ke6 31. Ke3 Kh5 32. Kd4 Kg4 33. Kxc4 Kh3 34. fxc5 hxc5 35. Jxc7 Jxc7 36. Sxc7 Kxh2 37. Kb5 Kh3 38. c4 Kg4 39. c5 f4 40. gxf4 gxf4 41. Sxa5 Kf5 1–0

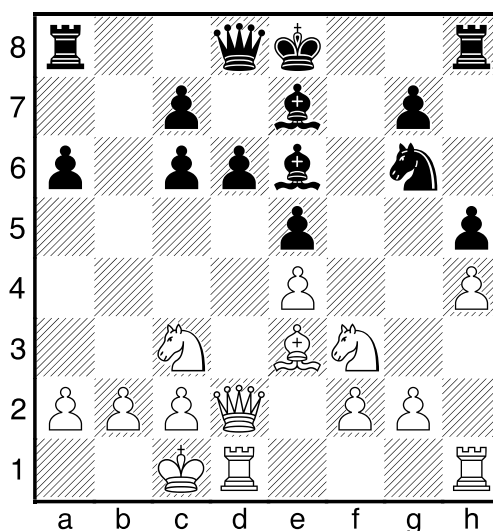
Diagram č. 104

IVKOV – SMYSLOV
BĚLEHRAD, 1956

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 a6 4. Sa4 d6 5. Sxc6+ bxc6 6. d4 f6 7. Se3 Je7 8. Jc3 Jg6 9. Dd2 Se7 10. 0–0–0 Se6 11. h4 h5 12. dxe5 fxe5

Diagram č. 105

Vzniklá pozice je (vzhledem k pěšcové struktuře) výhodnější pro černého, Smyslov tento fakt přesvědčivě dokáže. 13. Jg5 13. Sg5 Sf6 14. Sxf6 gxf6! 13. ... Sxg5 14. Sxg5 Db8 15. b3? Zatímco černý má jasný plán – útok na dámském křídle, bílý tápe. Nehodilo se sice 15. g3 Sg4 16. Vdfl

Sf3; , ale určitě stálo za úvahu 15. f4 exf4 16. Sxf4 0–0 17. Sg3 15. ... Db4 16. f3 a5 17. Ja4 c5 18. Kb2 0–0 19. Dxb4 Bílý se snaží výměnami snížit šance černého na útok, to se mu ale nepovede. 19. ... axb4 20. c3 Vfb8 21. cxb4 Vxb4 22. Jc3 c4 23. Jd5 Vb7! se silnou hrozbou c6. Bílý se rozhoduje odevzdat pěšce a hledat spásu v různobarevných střelcích. 24. Je7+ Jxe7 25. Sxe7 c3+! Lepší než 25. ... cxb3 26. a3 s šancemi na obranu. 26. Kxc3 Vxa2 27. Vb1 Vxg2 28. Vhf1 Va2 29. f4 Sh3! 30. Va1 Ve2 31. Vfe1 Vxe1 32. Vxe1 exf4 33. Sg5 f3 34. Se3 Kf7 35. Va1 c5 36. Va6 Se6 37. Va3 Vb4 38. e5 Ve4 39. Kd2 Vxe5 40. Va7+ Kg6 41. Ve7 Kf6 0–1

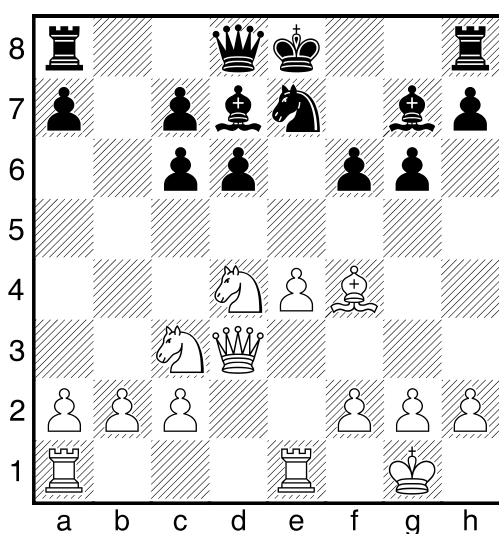
Pěkně rozehrál tuto pěšcovou strukturu ukrajinský velmistr Oniščuk v následující partii:

STRIPUNSKIJ – ONIŠČUK

NIKOLAJEV, 1995

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 d6 4. Sxc6+ bxc6 5. d4 exd4 6. Jxd4 Sd7 7. 0–0 g6 8. Jc3 Sg7 9. Ve1 Je7 10. Sf4 f6 11. Dd3

Diagram č. 106

11. ... c5! Nebojí se vlka nic. 12. Jb3 0–0 13. Vad1 Se6 14. Ja5 Dd7 15. Jd5? Příčina problémů bílého, lepší bylo 15. Jc4. 15. ...

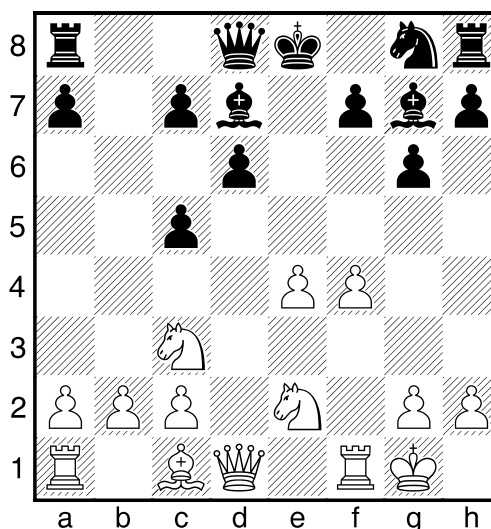
Vae8 16. Jc4 Jxd5 17. exd5 Sf5 18. Dd2 g5 19. Sg3? 19. Se3 19. ... Da4 20. Je3 Sg6 21. c4 Dxa2 22. Va1 Db3 23. Va3 Db4 24. Dxb4 cxb4 25. Vxa7 f5 0–1

DONČEV – HAIK

HAMBURG, 1984

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 d6 4. d4 Sd7 5. 0–0 exd4 6. Jxd4 g6 7. Jc3 Sg7 8. Sxc6 bxc6 9. f4 c5 10. Jde2

Diagram č. 107

10. ... f5!? Skvělá myšlenka. 11. exf5 gxf5 12. Jg3 Je7 13. Dh5+ Kf8 14. Ve1 De8 15. Dh3 Df7 16. Jh5? Jen ztráta tempa. 16. ... Sd4+ 17. Se3 Vg8 18. Vad1 Sc6 19. Jg3 Sf6 20. Vd2 Vb8 Černý získal převahu na celé šachovnici, zvláště dvojice střelců výborně pracuje. 21. Jd1 Vg6 22. Sf2 Vb4 23. Se3 Jd5! 24. Dxf5 Jxe3 25. Dc8+ De8 26. Dxe8+ Sxe8 27. Jxe3 Vxb2 –+ 28. Je4 Sd4 29. f5 Vg8 30. c4 Vxd2 31. Jxd2 Sc6 32. g3 Vg5 33. Jb3 Sxe3+ 34. Vxe3 Vxf5 35. Jd2 a5 36. Vb3 a4 37. Vb8+ Ke7 38. Jf1 Vf8! 39. Vxf8 Kxf8 40. Je3 Se4 41. a3 c6 42. Kf2 Ke7 43. Ke2 Sb1 44. Jd1 Sa2 45. Jb2 Sb3 46. Kd3 d5 47. Kc3 Kf6 48. h3 Kf5 49. Kd3 Ke5 Nevýhoda tahu rozhoduje. 0–1

NOVÁK – MIŠKOVSKÝ

KLATOVY, 1998

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 d6 4. d4 exd4
5. Jxd4 Sd7 6. Sxc6 bxc6 7. 0–0 g6 8. Df3
c5 9. Je2 Sg7 10. Jbc3 Vb8 11. b3 h6
12. Sf4 Je7 13. De3 Jc6 14. Vad1 g5
15. Sg3 Jd4 16. Dd2 0–0 17. Jxd4 cxd4
18. Je2 Sb5 19. Vfe1 c5 20. c4 Sc6 21. Jc1
Ve8 22. f3 Vb7 23. Jd3 f6 24. b4 Sf8 25. b5
Sd7 26. a4 Se6 27. Jb2 a5 28. Ve2 Db6
29. Se1 Va7 30. Dc2 Sf7 31. Sd2 Vae7
32. Vde1 Sg6 33. g4 h5 34. h3 Sg7 35. Jd3
Dc7 36. Jc1 d5 37. b6 Dg3+ 38. Vg2 Dxf3
0–1

IZETA TXABARRI – FRANCO JIMENEZ

SEVILLA, 1993

1. e4 e5 2. Jc3 Jf6 3. Jf3 Jc6 4. d4 exd4
5. Jxd4 d6 6. Sb5 Sd7 7. Sxc6 bxc6 8. 0–0
Se7 9. Sf4 0–0 10. e5 dxe5 11. Sxe5 Sd6
12. Sg3 Vb8 13. b3 Sxg3 14. hxg3 Jd5
15. Dd2 Ve8 16. Vad1 Df6 17. Ja4 Dd6
18. c4 c5 19. Jf5 Sxf5 20. Dxd5 Dxd5
21. Vxd5 Se6 22. Vxc5 Ve7 23. Vd1 Vbe8
24. Jc3 h6 25. Jb5 c6 26. Vxc6 Sd7 27. Vc7
Sxb5 28. Vxe7 Vxe7 29. cxb5 Ve2 30. Vd8+
Kh7 31. a4 Vb2 32. Vd7 1–0

NGUYEN THI THUAN HOA – OVEZOVA

M – ASIE ŽEN, 1998

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sb5 d6 4. d4 exd4
5. Jxd4 Sd7 6. Sxc6 bxc6 7. 0–0 g6 8. c4
Sg7 9. Jc3 Jf6 10. Se3 0–0 11. f3 Ve8
12. Dd2 c5 13. Jde2 Se6 14. b3 De7
15. Vad1 a5 16. Jf4 Va6 17. Vfe1 Df8
18. Jb5 Vc8 19. a4 Jd7 20. h3 Je5 21. Jxe6
fxe6 22. f4 Jc6 23. f5 gxf5 24. Vf1 Je7
25. exf5 exf5 26. Sg5 h6 27. Sxe7 Dxe7
28. Vxf5 Vaa8 29. Ve1 Dd7 30. Dd5+ Kh8
31. Vf7 c6 32. Dh5 Dxf7 33. Dxf7 cxb5
34. cxb5 Vg8 35. Dd5 1–0

ROHÁČEK – ROSSOLIMO

TRENČIANSKÉ TEPLICE, 1949

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Jc3 d6 4. d4 exd4
5. Jxd4 Jf6 6. Sb5 Sd7 7. 0–0 Se7 8. Sxc6
bxc6 9. Df3 0–0 10. h3 Dc8 11. g4 Vb8
12. g5 Je8 13. Jf5 Sd8 14. Kh2 d5 15. Jh4
d4 16. Je2 c5 17. Dg3 Da6 18. Ve1 Jd6
19. f3 Dc4 20. c3 d3 21. Jf4 d2 22. Sxd2
Vxb2 23. Ve2 c6 24. Jhg2 Sc7 25. Je3
Da6 26. Jd1 Jxe4 27. Vxe4 Vxd2+ 28. Jf2
Sf5 29. Ve7 Sd6 0–1

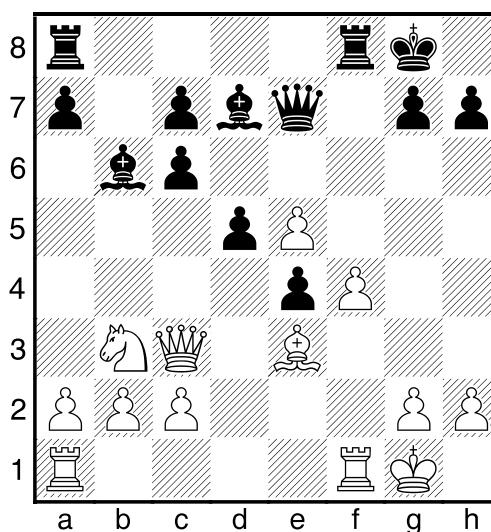
ÚTOK MAXE LANGEHO

OCHOTNIK – SOKOLOV

1980

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sc4 Jf6 4. d4 exd4
5. e5 d5 6. Sb5 Je4 7. Jxd4 Sd7 8. Sxc6
bxc6 9. 0–0 Sc5 10. f3 Jg5 11. f4 Je4
12. Se3 0–0 13. Jd2 f5? Stabilizuje posta-
vení ve svůj neprospěch. 14. Jxe4 fxe4
15. Dd2 De7 16. Jb3! Sb6 17. Dc3! Bílý
obsadil slabá pole soupeře (d4, c5).

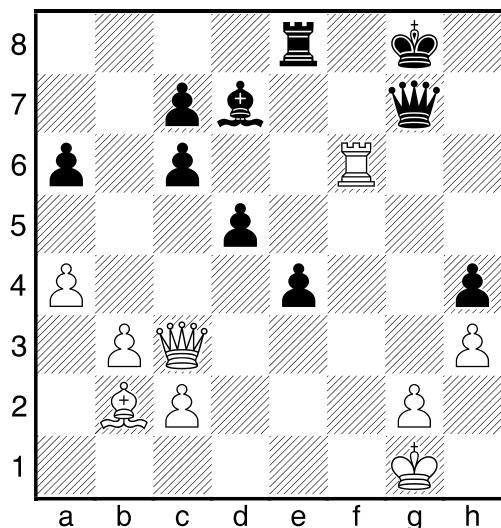
Diagram č. 108

17. ... g5?! Snaha o protihru vede k dalšímu
oslabení. 18. fxe4 Dxe4 19. Jc5! Bílý klidně
pokračuje ve svém plánu. 19. ... Vxf1+
20. Vxf1 Sxc5 21. Sxc5 Ve8 22. b3!!
Chystá závěrečné přeskupení. 22. ... a6

Pěšec e5 je samozřejmě otrávený. 22. ... Vxe5 23. Vf8+ Kg7 24. h4! Dh5 25. Dg3+ Sg4 26. Vf4 +–; 22. ... Dxe5 23. Vf8+ Kg7 24. Sd4 +– **23. a4 h5 24. h3 h4 25. e6!** Uvolňuje důležitou diagonálu. **25. ... Sxe6 26. Sa3 Sd7 27. Sb2 Dh6 28. Vf6 Dg7**

Diagram č. 109

29. Vf8+! Dxf8 30. Dh8+ Kf7 31. Df6+ Kg8 32. Dg6+ 1–0

Mnohem lépe si ve stejné variantě počínal mongolský reprezentant.

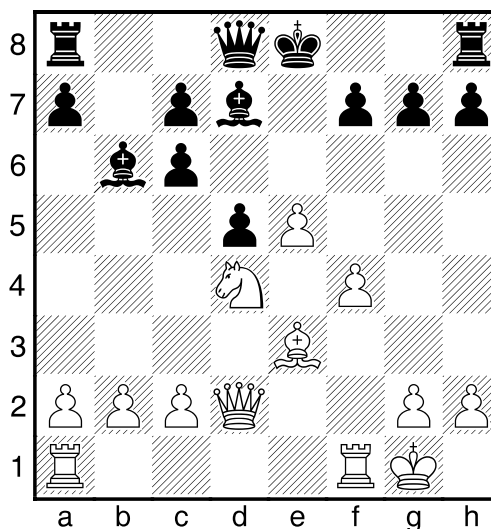
HOLASZEK – UJTUMEN
SIEGEN, 1970

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sc4 Jf6 4. d4 exd4 5. e5 d5 6. Sb5 Je4 7. Jxd4 Sd7 8. Sxc6 bxc6 9. 0–0 Sc5 10. Se3 Sb6 11. f3 Jg5 12. f4 Je4 13. Jd2 Jxd2 14. Dxd2

Viz diagram č. 110

14. ... c5! Brání plánu bílého. **15. Jb3 d4 16. Sf2 a5 17. c4 Se6 18. Dd3 Dc8!** Bílý zablokoval černé pěšce, černý činí totéž. **19. Sh4 Sf5 20. Dg3 De6 21. Jd2 Dg6 22. Df3 0–0 23. h3 a4 24. Vf2 Vab8 25. g4 Sa5** Rozehrání tohoto střelce zajišťuje černému dobrou hru. **26. Kh2 Sc8 27. Se7 Vxb2 28. Je4 Vxf2+ 29. Jxf2 Ve8 30. Sxc5**

Diagram č. 110

Sb6 31. Sxb6 Dxb6 32. Jd3 Sb7 33. Dg3 c5 34. Ve1 Sa6 35. Vc1 Da5 36. Dg2 Sb7 37. De2 f6 38. Ve1 fxe5 39. fxe5 Sa6 40. Vc1 Dc7 41. Kg3 a3 42. h4 Df7 43. Df3 Sxc4 44. Dxf7+ Sxf7 45. Vxc5 Sxa2 46. Va5 Sb1 47. Vxa3 1/2–1/2

ZELČIČ – TATAI
BUEKFUERDO, 1995

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sc4 Sc5 4. 0–0 Jf6 5. d4 exd4 6. e5 d5 7. Sb5 Je4 8. Jxd4 0–0 9. Sxc6 bxc6 10. Se3 Sd7 11. f3 Jg5 12. Dd2 f6 13. Kh1 h6 14. exf6 Dxf6 15. Jc3 Vae8 16. Sg1 Sb6 17. a4 a5 18. Vae1 Jf7 19. Jd1 Jd6 20. b3 c5? Zde tento tah úlevu černému nepřinese, lepší bylo 20. ... Jf5. **21. Jb5 d4 22. Ja3 Sc6 23. Jb2 Jf5 24. Jac4 Dh4 25. Sf2 Dh5 26. Jd3 Jh4 27. Jce5 Ve6 28. Jxc6 Vxc6 29. Sxh4 Dxh4 30. Je5 Ve6 31. Jc4 1–0** Černému se nechtělo déle trápit a vzdal se.

ROGERS – LIN TA
KUALA LUMPUR, 1990

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sc4 Jf6 4. d4 exd4 5. e5 d5 6. Sb5 Je4 7. Jxd4 Sd7 8. Sxc6 bxc6 9. 0–0 Sc5 10. f3 Jg5 11. Se3 Sb6 12. Dd2 Je6 13. Jc3 Jxd4 14. Sxd4 c5

15. Sf2 Sc6 16. Df4 Dd7 17. Vad1 d4
 18. Je4 0–0–0 19. c4 h6 20. Vfe1 Vhe8
 21. Sg3 De6 22. b3 Dg6 23. Dd2 f5 24. exf6
 gxf6 25. a4 f5 26. Jf2 f4 27. Dxf4 Dc2
 28. Je4 d3 29. Vc1 Db2 30. Vb1 Dg7
 31. Dd2 Sxe4 32. fxe4 c6 33. Vbd1 Vd7
 34. e5 Dg5 35. e6 Vd4 36. Dc3 Dd8
 37. Ve3 Sa5 38. Db2 d2 39. Dc2 Dg5
 40. Ve5 Dg4 41. e7 Vd7 42. Vxc5 Vdx7
 43. Vxd2 Sb6 44. b4 Ve2 45. Vxe2 Vxe2
 46. Dc1 Sxc5+ 47. bxc5 Dd4+ 48. Kh1
 Va2 49. Df1 Va1 50. Se1 De5 0–1

OCHOTNIK – HORVATH
 SZEKSZARD, 1989

1. e4 e5 2. Jf3 Jc6 3. Sc4 Jf6 4. d4 exd4
 5. e5 d5 6. Sb5 Je4 7. Jxd4 Sc5 8. Se3
 Sd7 9. Sxc6 bxc6 10. Jd2 Jxd2 11. Dxd2
 Sb6 12. Jb3 De7 13. 0–0 0–0 14. f4 f6
 15. Dc3 fxe5 16. fxe5 Vxf1+ 17. Vxf1 Ve8
 18. Sc5 h6 19. Ve1 Dh4 20. Sd4 Ve6 21. g3
 Dh5 22. De3 Vg6 23. Sxb6 axb6 24. Jd4
 c5 25. Je2 d4 26. Df2 Dxe5 27. Jf4 Dg5
 28. Jxg6 Dxg6 29. Ve5 d3 30. cxd3 Dxd3
 31. Ve7 Dd5 32. De3 Dd1+ 33. Kf2 Dc2+
 34. De2 Df5+ 35. Df3 Dc2+ 36. Ve2 Dc4
 37. Da8+ Kf7 38. De4 Dd4+ 39. Ke1 Sb5
 40. De6+ 1–0